ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK
sadelok.com

7-12 ਮਈ 2026

ਸਾਲ 17ਵਾਂ - ਅੰਕ 19
email : info@sadelok.com

Ph. : 510-706-1300
Fax : 925-373-1300

ਸ.ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਨਾਰ; ਰਾਜਪਾਲ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਐਲ.ਜੀ. ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

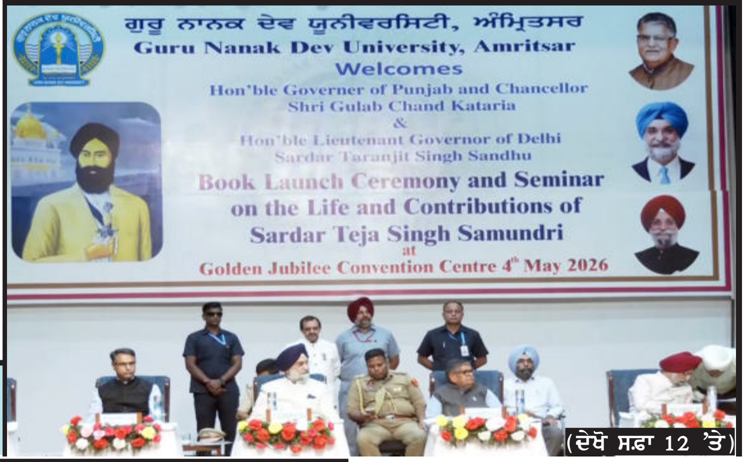

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 12 'ਤੇ)

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ, ਤੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ...', ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ

ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ' ਦੌਰਾਨ ਰਈਆ ਸਥਿਤ ਫੇਰੂਮਾਨ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਹੌਲ ਗਰਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਾਂਸਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਬਲਵਿੰਦਰ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 27 'ਤੇ)

ਮੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਭੂਚਾਲ:
'ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ ਧਮਾਕੇ', ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਤੇ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਹੜਕੰਪ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਇੱਕ ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦੰਗੇ ਅਤੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਕਰਾਉਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ।

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 20 'ਤੇ)

ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਮਾਕਾ: ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ 'ਵੀਟੋ' ਵਰਤ ਕੇ ਮਮਤਾ ਕੈਬਨਿਟ ਕੀਤੀ ਭੰਗ
ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੀ, ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਜਾਵਾਂਗੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ : ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਆਰ ਐਨ ਰਵੀ ਨੇ 7 ਮਈ, 2026 ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ

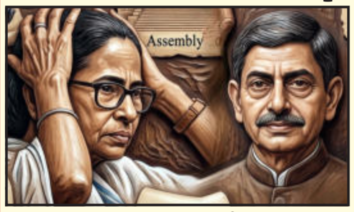

ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਮੁਖੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਫਤਵਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 27 'ਤੇ)

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੋਏ ਦੋਹਰੇ ਧਮਾਕਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਦੋਹਰੇ ਧਮਾਕਿਆਂ (ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ

ਕਿਹਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਵਾਮਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਮਾਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕੋਗੇ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 21 'ਤੇ)

'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ-2026' ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਕੱਢੀ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ : ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਰੂਪਨਗਰ) ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026' ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਢੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਕੋਝੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੈਤਿਕ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 20-21 'ਤੇ)

Bhatia & Co, Inc
Certified Public Accountants
AICPA
Our Services :
Business Tax (C crop/S corp/LLC etc)
Individual Tax
Estate Tax
Internation Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)
Non-Profit entities
(Formation,IRS,FTB&DOJ approval)
Accounting & Payroll
Sales & Other Taxes
Financial Audit & Review
Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)
Collection, Lien & Back Taxes
Offer in Compromise
Santa Clara•Pleasanton•Merced
(844) 4USTAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.bhatiaco.com

Bhatia Law Associates
Attorney at Law
Immigration and Business Services
IMMIGRATION
Immigrant Visas (Green Card)
Green Card : Employment based/PERM/NIW
Green Card : Family based
Green Card through refugee or asylee
Green Card : Investor & other categories
PERM
Nonimmigrant Visas
Fiancee visas
H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3
Student Visa
B-1/B-2 Visitor Visas and
Other Categories of nonimmigrant visas
Other Immigrantion Services
Citizenship
e-Verify, 1-9 and
Other Compliance
Other service -B-1/B-2 Visitor Visasextension and other Services
Santa Clara-Pleasanton-Merced
(844) 4USATAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.Smoothimmigration.com

Jaspreet Singh
Attorney at law
ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਾਮ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Over 18 Years of Legal Experience
Specializes In :
- USA Immigration
- Citizenship
- Green Card
- Deportation Defense
- Political Asylum
- Detentaion Cases
- Artists
- Sin gers P3 Visas
- Priest R1 Visas
- Investors EB 5 Visas
- L1 Business Visas
- Fmily Law
- Criminal Defense Cases
44808 S. Grimmer Vlvd. #208 Fremont, CA 94538 Tel. : 510-657-6444
2951 W. Capital Ave. W. Sacramento CA 95691
4491 West Shaw Ave.# 131 Fresno. CA 93711 Tel : 559-271-5511
37-1873 Street Suite #401. Jackson Heights NY 11372 Tel : 718-533-844

Padam Builders
ਅਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੌਲ, ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ foundation ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਾਰੰਟੀ
email:padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

KW LAKE WASHINGTON SO
KELLERWILLIAMS. REALTY
CJ Singh
Realtor
License # 24012019
Real Estate Broker
CJ Singh
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉਪਰ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
(206) 295-5993 | c.singh@kw.com | realtorcjsingh.com
bellevueareahomefinder.com
707 S Grady Way Suit 730, Renton, WA 98057

SAN RAMON
Lathrop & Mani Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC
Call US : 209-637-0210 | 612-578-8078 | 925-495-0207
CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION
Visit Us Now! Dr. Rajesh Maheshwari, MD
9140 Alcosta Boulevard Ste D San Ramon, CA 94583 (925) 361-5959
15810 Harlan Road #A Lathrop, CA 95330 (209) 983-9000
1040 North Main Street Manteca, CA 95336 (209) 825-51155
San Ramon URGENT CARE & CLINIC
Lathrop URGENT CARE
Main Street URGENT CARE
https :.//www.sanramonurgentcare.com | Email us at info@sanramonucc.com

ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ - Political Asylum
Deportation of Defense - BIA Appeal
9 Circuit Court - Federal Court
ਗਰੀਨਕਾਰਡ - ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
Green Card - Citizenship
ਡਾਈਵੋਰਸ - ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
Divorce - Civil and Criminal Cases
Family Petition Immigration
Travel document - Work Permit
Harminder Singh Samana
Office Manager
239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336 | hsrotal.64@gmail.com
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA
All Services Under One Roof
ESQ, Abogado
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com
ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
209-481-7750
209-624-3919
ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ Manteca-Arizona- San Francisco
EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and lathrop

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟਿਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫ਼ਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

Listing

Total 35.5 Young Three Years old Tree Padre and Nonpareil Variety. With Riparian Right From the San Joaquin River. With a Single Family Small Home, IT's Very Desirable Property

Property Address : 27022 River Roadm, Newman CA 95260.

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)

68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376

OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਅਫਰੀਕੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਿੱਖ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਧੱਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗੁੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਫਰੀਕੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਕੰਢੇ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਧੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀੜਤ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਪਡੇਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ 'ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ' ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਵਰਗੇ ਜਨਤਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਸੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਮਿਲਦੀਆਂ-ਜੁਲਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਫਿਕਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। 22 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ, ਓਂਟਾਰੀਓ ਦੇ ਵੁੱਡਸਟੌਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਪੁਰਾਣੇ ਘਾਤਕ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਵਧ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਸਿਟੀ ਹਾਲ 'ਚ ਕਿਰਪਾਨ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ

ਦਸ ਇੰਚ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਰਪਾਨ ਦੀ ਲੰਬਾਈ; ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਊਰੋ) : ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਸਤਰ (ਕਿਰਪਾਨ) ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਮਾਨਤਾ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਿਰਪਾਨ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਰਪਾਨਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਹ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕਿਰਪਾਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਰਪਾਨ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਪਾਨ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 10 ਇੰਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਾਤਰੇ (ਮਿਆਨ) ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਕੈਟੀ ਮੇਪਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਇਸ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿ ਸਕੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਈ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਅਪਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ 'ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਹੀਨੇ' ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ 'ਜਕਾਰਾ ਮੂਵਮੈਂਟ' ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪਲ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇੜੇ ਮੁੜ ਗੋਲੀਬਾਰੀ, ਲੱਗਾ ਲਾਕਡਾਊਨ ! ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇੜੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਗੁਪਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਿਆਨਕ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਮਾਰਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਾਪਰੀ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੇ.ਡੀ. ਵੈਂਸ ਦਾ ਮੋਟਰ ਕਾਫ਼ਲਾ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਲਗਭਗ 3:30 ਵਜੇ 15ਵੀਂ ਸਟਰੀਟ SW ਅਤੇ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਸ ਐਵੇਨਿਊ SW ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕੀ ਗੁਪਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੈਥਿਊ ਸੀ. ਕੁਇਨ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਲੈਸ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਨੇ ਪੈਦਲ ਹੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ੱਕੀ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਪਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਜਵਾਬੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਅਫਸਰ ਕੁਇਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਗੋਲੀ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਲੱਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਲਾਅਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। 21 ਸਾਲਾ ਰਿਆਨ ਨੇਫ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਮਾਂਡਾ ਨੇਫ, ਜੋ ਵਰਮੋਂਟ ਤੋਂ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੈਂਸ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨੂੰ ਲੰਘਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਰਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਜਾਂ ਛੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆਈਆਂ। ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਹਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਅਤੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀਸੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉੱਠਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕੌਣ ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੁਇਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 24 ਘੰਟੇ ਪੂਰੀ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਹਮਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਫਿਲਹਾਲ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦੂਜੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਰਾਜ਼ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਤਿਆਰ

ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੂੰ ਯੂ ਐੱਫ ਓ ਫਾਈਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜਗਿਆਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਂਟਾਗਨ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਯੂ ਐੱਫ ਓ (ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਉੱਡਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਉਡਣ ਤਸ਼ਤਰੀਆਂ) ਸਬੰਧੀ ਫਾਈਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਈਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਦੂਜੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ 'ਤੇ ਜੀਵਨ (ਏਲੀਅਨਜ਼) ਬਾਰੇ ਕਈ ਅਣਸੁਲਝੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ 'ਚ ਨਾਸਾ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਣਗੀਆਂ।" ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਬਾਏ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਏਲੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ 'ਉਡਣ ਤਸ਼ਤਰੀਆਂ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਜੌਹਨ ਐੱਫ ਕੈਨੇਡੀ, ਰੌਬਰਟ ਐੱਫ ਕੈਨੇਡੀ ਅਤੇ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ ਜੂਨੀਅਰ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਂਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਿਕਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਯੂ ਐੱਫ ਓ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਰਮਨੀ 'ਚੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਾਂਗੇ: ਟਰੰਪ

ਵੈਸਟ ਪਾਮ ਬੀਚ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਰਮਨੀ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰੀ 'ਚ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਰਮਨੀ 'ਚੋਂ ਕਰੀਬ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਫ਼ੌਜੀ ਵਾਪਸ ਸੱਦੇ ਜਾਣਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬੋਰਿਸ ਪਿਸਟੋਰੀਅਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਸਬੰਧੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਰੋਪੀ ਮੁਲਕ ਨਾਟੋ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਰੋਪ ਮਹਾਦੀਪ 'ਚ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਬੇੜਿਆਂ ਲਈ 'ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ' ਬਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ

ਦੁਬਈ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਾਲੇ ਹਰਮੁਜ਼ ਜਲ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਬੇੜਿਆਂ ਨੂੰ 'ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ' ਦੀ ਪਹਿਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਧਰ, ਇਰਾਨ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਸੱਜਰੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਵਾਬ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਹਿਰਾਨ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹਰਮੁਜ਼ ਜਲ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਬੇੜਿਆਂ ਤੋਂ ਰਾਹਦਾਰੀ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਅਮਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲਾਨੇ 'ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' ਤਹਿਤ ਜੁਆਇੰਟ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਮਾਰਗਾਂ ਲਈ 'ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ' ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮਲਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਭਾਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕਰ ਕੇ' ਓਮਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਇਹ ਜਲ ਮਾਰਗ ਇਰਾਨ ਤੇ ਓਮਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੈ। ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਮ ਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਲੰਘਣਾ- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਟਰੈਫਿਕ ਸੇਪਰੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ਅਮਰੀਕੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਲ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 'ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਲਕਾਂ' ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਲ ਮਾਰਗਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਣ।' ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਿੱਚ ਗਾਈਡਡ-ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ 15,000 ਸੇਵਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੌਰੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਧਰ ਇਰਾਨੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਮਿਜ਼ਾਨ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਇਸਮਾਈਲ ਬਾਗ਼ਾਈ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਹਿਰਾਨ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਸੱਜਰੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਵਾਬ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਗ਼ਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਪਰਮਾਣੂ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਦਾ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਤਹਿਰਾਨ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਚਰਚਾ: ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਵਾਰਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਟਰੁਥ ਸੋਸ਼ਲ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਇਰਾਨ ਨਾਲ 'ਬੇਹੱਦ ਸਕਾਰਾਤਮਕ' ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਨਤੀਜਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਤੋਂ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਚਰਚਾ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।" ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਸਟੀਵ ਵਿਟਕੌਫ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲ 'ਸੀ ਐੱਨ ਐੱਨ' ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਤਹਿਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਰਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਂਝ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਈ ਹੈ।

ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡੇਧਾਰ ਹੋਇ ਜਨਮ ਸੁਹੇਲਾ ॥
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੇਵਰਡ
GURDWARA SAHIB HAYWARD
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ
ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਐਤਵਾਰ, 17 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੇਵਰਡ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਲਗੀਧਰ
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ
510-888-1600, 925-719-4359

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA

ESQ, Abogado

- ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ
- Political Asylum
- Deportation of Defense
- BIA Appeal
- 9 Circuit Court
- Federal Court
- ਗਰੀਨਕਾਰਡ
- ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
- Green Card
- Citizenship
- ਡਾਈਵੋਰਸ
- ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
- Divorce
- Civil and Criminal Cases
- Family Petition Immigration
- Travel document
- Work Permit

ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

Manteca-Arizona- San Francisco

239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336
hsrotal.64@gmail.com
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com

All Services Under One Roof

HARMINDER SINGH SAMANA
OFFICE MANAGER
209-481-7750
209-624-3919

EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

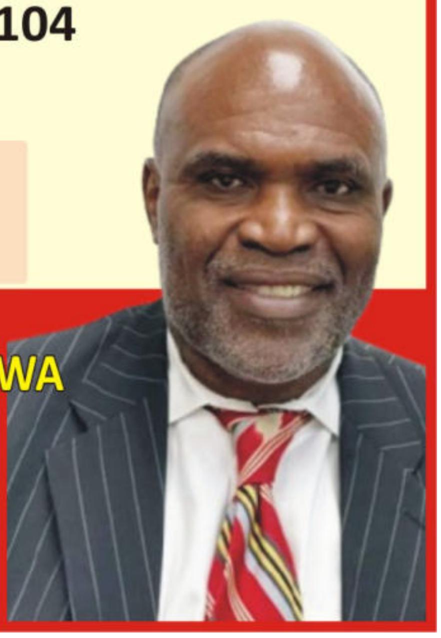

ਡੇਟਨ ਅਤੇ ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ ਵਿਖੇ ਸਾਲਾਨਾ 'ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ 2026' ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਓਹਾਇਓ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਓਹਾਇਓ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਡੇਟਨ ਅਤੇ ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ 'ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਅਲਾਇੰਸ ਆਫ ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਾ' (ਸਿਆਨਾ) ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ 2026 ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ ਅਤੇ ਡੇਟਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ 6 ਤੋਂ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਤਿ ਨੂੰ ਸਮਝਣ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ "ਉਮਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਗੀਦਾਰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ 5 ਤੋਂ 7 ਮਿੰਟ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਗਰੁੱਪ 1 ਲਈ 'ਮਾਈ ਗੁਰੂਜ਼ ਬਲੈਸਿੰਗਜ਼-ਬੁੱਕ 6', ਗਰੁੱਪ 2 ਲਈ 'ਦੀ ਵਾਰੀਅਰ ਪ੍ਰਿੰਸੈਸ-ਪਾਰਟ 2', ਗਰੁੱਪ 3 ਲਈ 'ਟੀਚਿੰਗ ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਟੂ ਦੀ ਯੂਥ' ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ 4 ਲਈ 'ਦੀ ਮੈਸੇਜ ਆਫ ਗੁਰਬਾਣੀ' ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਹਰ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਸੀਸ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਣ ਕਲਾ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਡੇਟਨ, ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ, ਕੋਲੰਬਸ, ਕਲੀਵਲੈਂਡ ਅਤੇ ਪਿਟਸਬਰਗ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਜੇਤੂ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਓਹਾਇਓ ਅਤੇ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਰੀਜਨਲ (ਖੇਤਰੀ) ਪੱਧਰੀ ਸਿਮਪੋਜ਼ੀਅਮ 16 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਡੇਟਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਭਾਗੀਦਾਰ ਸਿੱਖੀ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

8-9 ਸਾਲ ਹੋਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹਾਂਗਾ, ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ : ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 8-9 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣਗੇ।

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਜ਼ਾਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ 80 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ; ਮੈਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਵਾਨ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ 50 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।"ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਟਰੰਪ ਕਈ ਵਾਰ ਤੀਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਂਡੀ ਓਗਲਸ ਨੇ 23 ਜਨਵਰੀ, 2025 ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਰਿਪ੍ਰੇਜ਼ੈਂਟੇਟਿਵਜ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰ ਕੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਲਈ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਲਗਾਤਾਰ 2 ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੰਪ 2020 ਵਿਚ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੁੜ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਹੋਰਮੁਜ਼ 'ਚ ਤਣਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜੰਗਬੰਦੀ ਬਰਕਰਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਖ਼ਤ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੀਟ ਹੇਗਸੇਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ (Strait of Hormuz) ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 'ਜੰਗਬੰਦੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ'। ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਜੰਗਬੰਦੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ', ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਈਰਾਨੀ ਸੈਨਾ ਨੇ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ 10 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਪੱਧਰ ਦੀ ਫੌਜੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' : ਜੁਆਇੰਟ ਚੀਫਸ ਆਫ ਸਟਾਫ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਨਰਲ ਡੈਨ ਕੇਨ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕਮਾਂਡ (CENTCOM) ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਨਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਥਲ ਸੈਨਾ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹੇਗਸੇਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' ਇੱਕ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਈਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਈਰਾਨ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵੱਡੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗ ਵਿਭਾਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਮੁਸਤੈਦ ਹੈ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ : ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋ ਅਮਰੀਕੀ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਈਰਾਨੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਛੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਕੇਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ (Destroyer) ਜਹਾਜ਼ ਈਰਾਨੀ ਖਤਰਿਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਜਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ 'ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਮੀ' ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਈਰਾਨ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ 'ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ' ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ !

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵਲੋਂ ਵੱਡਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਦੇ ਲਈ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨ ਦੀ ਆਈਆਰਜੀਸੀ ਨੇਵੀ ਨੇ ਜਲਡਮਰੂ ਬਾਰੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢਣਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਵੱਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਈਰਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।' ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫਸੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢਣਾ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਫੌਜੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮਝੌਤੇ ਵੱਲ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਗਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ, ਉਥੇ 'ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਰੀਡਮ' (ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਆਵਾਜਾਈ) ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।'

ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫ਼ੈਸਲਾ, ਪੇਸ਼ਾਵਰ 'ਚ ਆਪਣਾ ਕੌਂਸਲੇਟ ਕਰੇਗਾ ਬੰਦ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਆਪਣੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੂੰ ਪੜਾਅਵਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, 'ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੂੰ ਪੜਾਅਵਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੈਬਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁਣ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।' ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।' ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ, ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖੈਬਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਅਰਥਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਕਰਾਚੀ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।'

ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡਾਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਈ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)-ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਬੇਯਕੀਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਉਂਦਿਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਲਈ ਵੀਜਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਉਪਰ ਸਖਤ ਵੀਜਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। 64 ਫ਼ੀਸਦ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਡਾਕਟਰ ਦੂਰ ਦਰਾਡੇ ਦੇ ਪਛੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।

5 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 5 ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲਾਂ ਉੱਭਰੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 'ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ' ਦੇ ਬਿਖਰ ਰਹੇ ਸ਼ਿਰਾਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਵਧੇਰੇ ਉੱਭਰੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਲਾਕ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਕੌਮੀ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਗੱਠਜੋੜ (ਐਨ.ਡੀ.ਏ.) ਨੂੰ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਾਲ 2024 ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਇਸ ਬਲਾਕ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਘਟੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵੀ 99 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਘਾੜਤ ਜੁਲਾਈ, 2023 ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਘੜੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਰਾਜ ਸੀ। ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. (ਦ੍ਰਵਿੜ ਮੁਨੇਤਰਾ ਕੜਗਮ) ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 'ਆਪ' ਦੀ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੂਤੀ ਬੋਲਦੀ ਸੀ। ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵੀ ਬੀਜੂ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੀ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅੰਦਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਅਤੇ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਦਰ ਕਿਨਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ 26 ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਅੱਜ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਫ਼ਦੀ ਅਤੇ ਬਿਖਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਦਾ ਦਮ ਨਿਕਲਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 2004 ਵਿਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. (ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਗਰੈਸਿਵ ਅਲਾਇੰਸ) ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਬਣਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਡੀ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਸਾਲ 2023 ਵਿਚ 'ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਤਿਸ਼ ਦਾ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਵੀ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਨੇ ਪਾਲਾ ਬਦਲ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ 'ਆਪ' ਵੀ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਭਾਈਵਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੋਕ ਦਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੋਈਆਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਚਾਹੇ ਮਮਤਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਅਤੇ ਊਧਵ ਠਾਕਰੇ ਆਦਿ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਿਮਾਇਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾ ਰਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ 70 ਵਿਚੋਂ ਭਾਜਪਾ 48 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਗਈ ਸੀ। 'ਆਪ' ਨੂੰ 22 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸੀਟ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਸੱਤਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੱਥ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ 'ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ' ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਘਮਸਾਣ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੱਠਜੋੜ ਹੁਣ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦਾ ਹਾਲ ਇਹ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਤੋਂ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਕਦਰ ਨਸ਼ਿਆ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਭਾਈਵਾਲ ਰਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਵੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਐਮ.ਕੇ. ਸਟਾਲਿਨ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ 'ਇੰਡੀਆ ਬਲਾਕ' ਪੂਰੇ ਬਿਖਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ, ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਹੁਣ 5 ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਹੋਰ ਵੀ ਤਕੜੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਨਿਕਲੀ ਹੈ। ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗਾ।

ਆਉਂਦੇ ਸਾਲ 2027 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਗੁਜਰਾਤ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਮਨੀਪੁਰ, ਗੋਆ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਸਮੇਤ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਿਆਣੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤਾਕਤ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੋਇਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਆਪਣਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਏਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਏਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਆਲਮੀ ਸੰਕਟ ਬਣਿਆ ਅਮਰੀਕਾ-ਈਰਾਨ ਟਕਰਾਅ

ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਈਰਾਨੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਨਾਕੇਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਊਰਜਾ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਕਟ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਡੂੰਘਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਈਰਾਨ ਦੇ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ, ਓਥੇ ਹੀ ਈਰਾਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅੜੀਅਲ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਇਸ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸੰਕਟ ਜਿਵੇਂ ਦਾ ਤਿਵੇਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅੜਿੱਕਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਕਾਲ ਲਈ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਈਰਾਨ ਇਸ ਦਬਾਅ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਕੇਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਬੇਚੈਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਤੇਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਕੋਲ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇਲ ਦੇ ਖੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਈਰਾਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜ਼ਰੀਏ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ ਪਰ ਇਹ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਜੇਕਰ ਈਰਾਨ ਪਰਮਾਣੂ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਈਰਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੱਲੇ 40 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਕੀ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ?

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਰੂਸ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕੇਗੀ ਜਦੋਂ ਈਰਾਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੱਜ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਤਾਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਡਗਮਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧ ਵੀ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ

-ਸੰਜੇ ਗੁਪਤ

ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐੱਲਪੀਜੀ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿੱਲਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰਕ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੈਸ ਦੀ ਕਮੀ ਵੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਅਤੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਯਾਤਕ ਆਪਣੇ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਤੇਲ ਦੇ ਦਾਮ 125 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਏ ਹਨ, ਓਥੇ ਹੀ ਰੁਪਇਆ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 95 ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਟੱਪ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਲਈ ਦੋਹਰਾ ਸੰਕਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਦਰਾਮਦ ਬਿੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੇ ਵਧਦੇ ਭਾਅ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਦਾਮ ਵੀ ਵਧਾਉਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਣ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਕਟ ਤਾਂ ਵਧੇਗਾ ਹੀ, ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇ, ਉਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਸਥਿਰ ਰੱਖਣੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਟੈਕਸ ਮਾਲੀਏ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ, ਦੋਹਾਂ 'ਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਅੱਗੇ ਉਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਣ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਲਈ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਟਰਬਾਈਨ ਫਿਊਲ (ਏਟੀਐੱਫ) ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਧਾਉਣੇ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਏਟੀਐੱਫ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਯਕੀਨਨ ਹੋਰ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਥਚਾਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਸ ਦੀ ਹੀ ਕਿੱਲਤ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵੀ ਭਾਅ ਵਧਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ। ਤਾਰਕੋਲ ਵੀ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਰਿਫਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਇਕ ਉਪ-ਉਤਪਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਕਮੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਾਤਨੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਤਾਂ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਸੰਕਟ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਕਿਤੇ ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਈਰਾਨ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਵੀ ਹਠਧਰਮੀ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਆਪਣੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਸੋਧਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰੇ, ਓਥੇ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਈਰਾਨੀ ਆਗੂ ਹੁਣ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦਾ ਇਹ ਰੁਖ਼ ਨਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

Office : (925) 243-1300 | Cell : (510) 706-1300 | Fax : (925) 373-1300 | India : 783 706 1300
1406 Janis CT Livermore CA 94551

Disclaimer : Sade Lok Weekly Punjabi Newspaper and People associated with it are not responsible are any chaims made advertisers and do not endorse any product or services advertised in the Sade Lok weekly Punjabi Newspaper. Please Consult your lawyer before buying-hiring-contracting throgh the advertisement. Publish in Sade Lok Weekly Newspaper. In the Business of selling Space and claims made by the advertiser are not tested.

ALL DISPUTES SUBJECTED TO THE COUNTY OF ALAMEDA CALIFORINA. ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਜਵਾਹਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਿੰਡ ਸੂਸਾਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ। ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕੀਤਾ। ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਜਵਾਹਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਿੰਡ ਸੂਸਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਯਾਦ 'ਚ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਵਿੰਗਸਟਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

884 B Street Livingston California

ਵਿਖੇ ਮਹਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਤ ਪਰਿਵਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਲਾ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ :

ਅਰੰਭਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 15 ਮਈ 2026 ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ

ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 17 ਮਈ, 2026 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ

ਉਪਰੰਤ ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਸੱਜਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਗੀ, ਢਾਡੀ, ਕਥਾਕਾਰ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ।

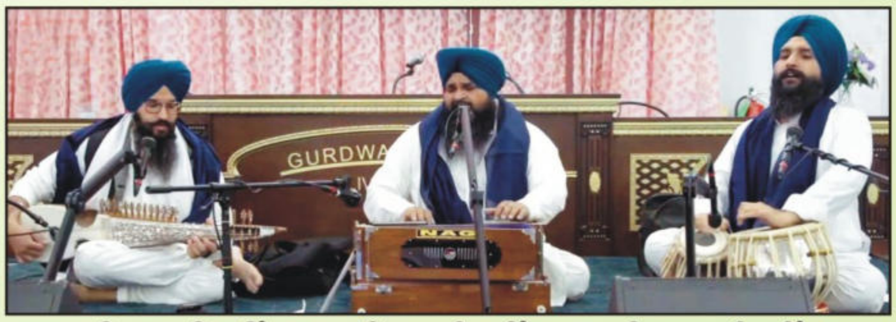

ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਚਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ

ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈਪੀ ਸੂਚ (209) 535-0294

ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ (209) 678-8519

ਸ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂਚ (443) 567-0074

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੂਝ-ਸਮਝ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਧੜਕ ਅਵਾਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਟਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੀ.ਵੀ. ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ। ਆਪ 2003 ਤੋਂ 2011 ਈ. ਤੱਕ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਰਹੇ। ਆਪ ਪੰਥਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਿਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਪੈਨਲ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤੁਲਾਨਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਖੋਜੀ ਬਣਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ। "ਇਕ ਖਤ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ" ਅਤੇ "ਦਸਤਾਰ ਕਿ ਟੋਪੀ" ਆਪ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਛਾਪਿਆ। ਆਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਕਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਆਪ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਹ ਹੱਥੀ ਪੁਸਤਕ "ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ" ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਪੰਥ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਉਪਰ ਬੇਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਗਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇ ਤੋਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖਬਾਰ ਲਈ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਰ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕੀ ਪਾਠਕ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਛਾਪਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ :- ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਵਿਚੋਂ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਖਰੜੇ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

(ਠ) ਫਿਰ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਰਹਿਤ ਦੱਸੇ :

ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ 'ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਜਨਮੇ ਗਵਨ ਮਿਟਾਇਆ' ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹਨ, ਜਨਮ ਆਪਦਾ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤੇ ਵਾਸੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਰਾਤਾ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੀ ਕੁਲ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਮ ਧਰਮ ਦਾ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਅਦਬਾਤ ਪਿਛਲੀ ਜਾਤ ਪਾਤ, ਜਨਮ, ਦੇਸ਼, ਮਜ਼੍ਹਬ ਦਾ ਖਿਆਲ ਛੱਕ ਛਡਕੇ ਨਿਰੇ ਖਾਲਸਾ ਬਣ ਗਏ ਹੋ। ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਛੁਟ ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਅਵਤਾਰ ਪੈਗੰਬਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਦਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁਕਤੀ ਥਾਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਮਖੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ

(ਜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਤਾਂ ਸਿਖ ਲਓ) ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਿਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ : ਜਾਪੁ, ਜਾਪੁ, ੧੦ ਸਵਯੇ, ਰਹਿਰਾਸ, ਸੋਹਿਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੁਣਨਾ, ਪੰਜਾਂ ਕਕਿਆਂ-ਕੇਸ, ਕੰਘਾ, ਕੈੜਾ, ਕਛ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ-ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅੰਗ ਸੰਗਤ ਰੱਖਣਾ।

ਇਹ ਚਾਰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ

(੧) ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ (੨) ਕੁਠਾ ਖਾਣਾ, (੩) ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਭੋਗਣਾ (੪) ਤਮਾਕੂ ਦਾ ਵਰਤਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਕੁਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁੜਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣਾ ਪਏਗਾ। ਮੀਂਣ, ਮਸੰਦ, ਧੀਰਮਲੀਏ, ਰਾਮ ਚਾਈਏ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਾ। ਸਿਰਗੁਮ ਨੜੀਮਾਰ ਕੁੜੀਮਾਰ (ਜੋ ਸਿੱਖ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ) ਦਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਪੰਥ ਸੇਵਾ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਵਿਚ ਤਤਪਰ ਰਹਿਣਾ। ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਕਾ ਦਸਵੰਧ ਦੇਣਾ। ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨੇ। ਖਾਲਸਾ ਧਰਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸੂਤ ਪਰੋਏ ਰਹਿਣਾ। ਕੋਈ ਰਹਿਤ ਵਿਚ ਭੁੱਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਦੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਤਨਖਾਹ ਬਖਸ਼ਾਉਣੀ। ਅੱਗੇ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ।

(ਡ) ਤਨਖਾਈਏ ਇਹ ਹਨ :

੧. ਮੀਣੇ, ਮਸੰਦ, ਧੀਰਮਲੀਏ, ਰਾਮ ਰਾਈਏ ਆਦਿਕ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਲੜੀ ਮਾਰ, ਕੁੜੀਮਾਰ, ਸਿਰ ਗੁਮ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਵਾਲਾ ਤਨਖਾਹੀਆ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੨. ਬੇਅੰਮ੍ਰਤੀਏ ਜਾਂ ਪਤਿਤ ਦਾ ਜੂਠਾ ਖਾਣ ਵਾਲਾ।

੩. ਦਾੜ੍ਹਾ ਰੰਗਣ ਵਾਲਾ, ਚਿਟੇ ਚੁਗਣ ਵਾਲਾ।

੪. ਕੁੜੀ ਵੇਚ, ਮੁੰਡੇ ਵੇਚ।

੫. ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ (ਭੰਗ, ਅਫ਼ੀਮ, ਸ਼ਰਾਬ, ਪੋਸਤ, ਕੁਕੀਨ ਆਦਿਕ) ਵਰਤਣ ਵਾਲਾ।

੬. ਗੁਰਮਤ ਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਕਰਾਣ ਵਾਲਾ।

੭. ਸਰਵਰ ਆਦਿ ਦੀ ਸਚਣੀ, ਦੇਵੀ, ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਖਾਣ ਵਾਲਾ।

੮. ਜੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ, ਠੱਗ, ਸਵਾਰੀਆ, ਚੋਰ ਆਦਿ ਕੁਕਟਮੀ।

੯. ਰਹਿਤ ਵਿਚ ਬੋਈ ਰੁਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।

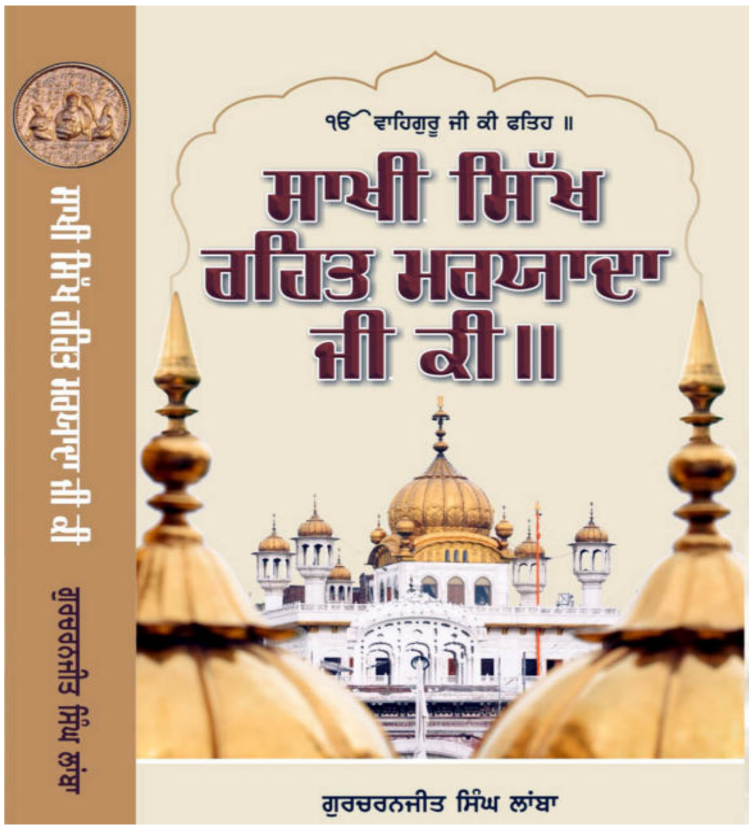

(ਢ) ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ।

(ਣ) ਫਿਰ ਤਾਬੇ ਬੈਠਾ ਸਿੰਘ ਆਵਾਜ਼ਾ ਲਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਗੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹੁਣ ਬਲਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਜ) ਅੰਤ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਤੇ। ਜਹਾਜ਼ ਚੜੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਇਸੇ ਬਾਟੇ ਵਿਚੋਂ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਰਲ ਕੇ ਛਕਣ।

੩. ਤਨਖਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ

(ੳ) ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਪਾਸੋਂ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜੋੜੇ ਦੀ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਪਾਸ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲ ਮੰਨੋ।

(ਅ) ਗੁਰਸੰਗਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ, ਜੋ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੱਜਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਗੁਰਸੰਗਤ ਪਾਸ ਤਨਖਾਹ (ਦੰਡ) ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ

(ੲ) ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਣ ਵੇਲੇ ਹਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਤਨਖਾਹ ਲੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੰਡ ਭਰਨ ਵਿਚ ਅੜੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਸ) ਅੰਤ ਸੋਧ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੋਵੇ।

੪. ਗੁਰਮਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ

(ੳ) ਗੁਰਮਤਾ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਸੂਲਾਂ ਬਾਬਤ ਹੋਣ, ਅਰਥ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਦਵੀ, ਬੀਬਦੀ ਠਨੈਣਤਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਹਿਤ, ਕੁਬਹਿਤ, ਪੰਥ ਨੂੰ ਬਣਾਵਟ ਆਦਿ ਬਾਬਤ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਧਾਰਣ (ਧਾਰਮਿਕ, ਵਿਦਿਅਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਪੁਲੀਟੀਕਲ) ਸਵਾਲ ਉਤੇ ਕੇਵਲ ਮਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਅ) ਇਹ ਗੁਰਮਤਾ ਪੰਥ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਸੰਟ੍ਰਲ ਜਥਾ ਜੋ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਚਲਦਾ)

ਟਰੰਪ ਅੱਗੇ ਝੁਕਿਆ ਯੂਰਪ ! ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਰੁਖ

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਨਾਟੋ (NATO) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਾਰਕ ਰੁਟੇ (Mark Rutte) ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਰੁਟੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਆਰਮੀਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂਰਪ ਹੁਣ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ : ਦਰਅਸਲ, ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਨਾਟੋ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਯੂਰਪ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਟਰਾਂਸ-ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਣਾਅ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਫਰੈਡਰਿਕ ਮਰਜ਼ (Friedrich Merz) ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਾਟੋ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਤਭੇਦ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ : ਟਰੰਪ ਨੇ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੋਲੈਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਸਕ (Donald Tusk) ਨੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾਟੋ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਤਭੇਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ, ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ) : ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 20-21 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੀ ਇੱਕ ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ ਮੁਰੰਮਤ ਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਕੈਨਿਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟਰੇਲਰ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕਿੰਗਪਿੰਨ ਨੂੰ ਲਾਕ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਟਰੇਲਰ ਨੂੰ ਹੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿੰਗਪਿੰਨ ਲਾਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਟਰੇਲਰ ਦੇ ਲੈਂਡਿੰਗ ਗੀਅਰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਚਾਬੀ ਲੈਣ ਲਈ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਕ ਫਾਈਲ ਫੋਟੋ।

ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟਰੇਲਰ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਕੇ ਲਾਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੀ ਕਿ ਟਰੇਲਰ ਦਾ ਲੈਂਡਿੰਗ ਗੀਅਰ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਅੱਗੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਟਰੇਲਰ ਟਰੱਕ ਦੀ ਚੈਸੀ 'ਤੇ ਡਿੱਗਿਆ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟਰੇਲਰ ਵਿਚਕਾਰ ਆ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ।

ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਨਾਲ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੋਗ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਹੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗਹਿਰੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਕੋਲ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖ਼ਸ਼ੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਸਹਿਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦੇਵੇ।

BASRA
Heating & Air Conditioning

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਤੇ ਸਰਦੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ

ਬਸਰਾ ਹੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ

ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਪਰ ਨਵਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਜਾ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜਾ ਦੋਵੇ ਤਾ ਬਸ ਇਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ

Reasonable price first class work ਅਤੇ

100% ਗਰੰਟੀ

Basra Heating & Air Conditioning has trained technicians and the right equipment to solve the problem fast and at a reasonable price.

AC REPAIR

Common Air Conditioner Problems Requiring Repair
Low or Leaking Refrigerant
Broken Belt
Compressor Failure
Coil Issues

Thermostat Concerns

- Repair leaks
- Clean dirty coils or drain lines
- Replace filters
- Refresh refrigerant
- Seal ductwork
- Replace faulty belts, coils, or compressors
- •Secure electrical connections
- Provide general maintenance
- And more

From Basra Heating & Air Conditioning

"Basra Heating and Air Conditioning have been providing, installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners & ducting and repair for both residential and commercial customers in the Bay Area since 2012. Our team of trained service professionals has extensive experience installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners, & ducting. Regardless of the project, Basra Heating and Air Conditioning have quickly and professionally served the needs of Bay Area & Central Valley. We pride ourselves in offering a unique combination of skilled service technicians and great customer service. Our team is ready to help you with your heating, air conditioning needs."

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ (209) 834-6188

Address: 231 Portico Ln, Tracy, CA 95377

ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ, ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ; ਉਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਦੁਰੇਡੇ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾ ਕੇ 'ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ' ਦੇ ਲੜ ਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲਿਆਂ' ਨੇ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ?' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ?' ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯਤਨ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। – ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਪਿੰਡ ਬਾਹਲੇ ਵਿਖੇ ਲੰਗਰ ਛਕਣਾ ਅਰੰਭ ਕਰਨਾ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਹਿਸਾਬ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਸ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਲੰਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਵੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਾਪ ਦਾ ਭੋਗ ਪਿਆ ਭਾਈ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਹੁਰੀਂ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਵਕਤ ਪੁੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਬੜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਵਾਸਤੇ ਘਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਲੋ ਤੇ ਲੰਗਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਸ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਇਹ ਬਚਨ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ, ਮੁੜ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਸਤਿ ਬਚਨ ਕਹਿ ਕੇ ਸ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਗਏ। ਆਪ ਜੀ ਲੰਗਰ ਛਕਣ ਉਪ੍ਰੰਤ ਵਾਪਿਸ ਆ ਕੇ ਪਿੰਡ ਧੁੱਗੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਵਾ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਖ਼ੁਰਾਕ (ਚਾਰ ਕਿਲੋ ਭੁੱਜਾ ਆਟਾ ਤੇ ਸ਼ੱਕਰ) ਲੈਣ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਵਾਪਿਸ ਆ ਕੇ ਫਿਰ ਆਪਣਾ ਨਿਯਮ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਭਜਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਉਹ, ਚਾਰ ਕੁ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸ ਛੱਪਰੀ ਵਿੱਚ ਆ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਇੱਕ ਵਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਜ਼ਰੂਰ ਛਕਿਆ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਣ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਪਾਸ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿਆ ਕਰਾਂਗਾ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਸੋਚੀਂ ਪੈ ਗਏ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਗੁਰਮੁਖ ਇਕੱਲਾ ਹੁੰਦਾ ਫਿਰ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਹੀ ਦੇਣਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ, ਇਸ ਨੇ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਲਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਆਉਣ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਗੀ ਕੰਮ ਦਾ ਵੀ ਹਰਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਲੇ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੰਦ ਦਾਤੇ ਨੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੋ, ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਪਿੱਛੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਾਂਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੋ ਅਸੀਂ ਸਵੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਣ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰਾਂਗੇ।

ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸਹਿਤ ਵਾਪਿਸ ਪਿੰਡ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਿੰਡ (ਬਾਹਲੇ) ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ, ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲੈ ਕੇ ਸ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛੱਕਣ ਲਈ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਸ ਨੇਮ ਨਾਲ, ਨਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਨਾਲੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਹਾਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਓਨਾ ਚਿਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਆਪ ਜੀ ਉੱਚੀ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ। ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਜੋ ਸੰਤ-ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਭੂਤਾਂ-ਪ੍ਰੇਤਾਂ ਵਾਲੀ ਥੇਹ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਪਿੰਡ, ਸ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛੱਕਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਰੀਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣੇ ਤਦ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਖੀ ਸੁਣਾ ਦੇਣੀ, ਲੰਗਰ ਛੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਏ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਦੇਣੀ ਵੀ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਲੈ ਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਗੁਰੂ-ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਾਖੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਨਾਉਣ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਨਾਤਾ ਜੋੜ ਲਿਆ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣ ਗਏ। ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਉਪ੍ਰੰਤ ਆਪ ਜੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਹਾਰ ਦੇ ਕੇ ਵਾਪਿਸ, 'ਮਾਰਗਿ ਚਲਤ ਹਰੇ ਹਰਿ ਗਾਈਐ' ਦੀ ਕਾਰ ਕਰਦੇ, ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਮੁਕਾਉਂਦੇ ਉਥੇ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਆਤਮਿਕ ਪੰਧ ਵੀ ਤੈਅ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ।

ਦਾਸ ਦਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ

ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਜੀ (ਮਾਤਾ ਚਰਨ ਕੌਰ) ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਲੋਂਢੇ ਪਹਿਰ ਅਚਨਚੇਤ ਸਾਡੀ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ (ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਕੋਈ ਸੱਤ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ) ਮੰਜੇ ਉੱਪਰ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭਰਮ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਤ ਕਈ ਵਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੁਰਨਾ ਬਣੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉੱਠੇ ਤੇ ਮਾਈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਚਲੇ ਹਾਂ ਤੇ ਕਾਕਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਵਾਪਿਸ ਛੱਡ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕੁੱਝ ਚਿਰ ਉਡੀਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਤਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਸ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ। ਉੱਧਰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਣ ਆਉਂਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਪਏ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਬੀਬੀ! ਅਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਤੁਰੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਐਸ ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਸਾਨੂੰ, ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਇਹ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕੇਗਾ।' ਇਤਨੇ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਆਪਣੇ ਟਿਕਾਣੇ ਚਲੇ ਗਏ।

ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਐਨੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਣੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਨੇੜੇ ਭਾਸਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਮਿਲਣੀ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਕਿ ਇਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖ ਲੈਣੀ। ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਅੰਬਾਂ ਦੇ ਫਲ ਬਾਗ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਗ ਕੇ ਲਿਆਉਣੇ ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਬਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਰੂਪ ਚੰਗਾ ਸੋਹਣਾ ਹੋਣਾ ਉਹ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਅੰਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਲਈ ਰੱਖ ਲੈਣੇ।

(ਚਲਦਾ)

ਅਮਰੀਕਾ-ਇਰਾਨ ਦੇ ਤਣਾਅ 'ਚ ਚੀਨ ਦੀ ਐਂਟਰੀ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਫੂ ਕੌਂਗ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸਟ੍ਰੇਟ ਆਫ ਹੋਰਮੁਜ਼' ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਜੰਗਬੰਦੀ

ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਹਿਮ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚੀਨੀ ਦੂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤੇਲ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫੂ ਕੌਂਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਵਾਂਗ ਯੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਚੀਨ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਮਸਲਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਨੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਚੀਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਜੰਗਬੰਦੀ ਹੀ ਇਸ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 'ਸਟਰੇਟ ਆਫ ਹੋਰਮੁਜ਼' ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇਲ ਮਾਰਗ (Chokepoint) ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਲਗਭਗ 20 ਫੀਸਦੀ ਤੇਲ ਅਤੇ 30 ਫੀਸਦੀ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਪਲਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ 90 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। UN ਸਕੱਤਰ-ਜਨਰਲ ਐਂਟੋਨੀਓ ਗੁਟੇਰੇਸ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 3.4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ 6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸ.ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਨਾਰ; ਰਾਜਪਾਲ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਐਲ.ਜੀ. ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (GNDU) ਦੇ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਪੰਥਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਸਰਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ (LG) ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼: ਸਰਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ (ਰਾਜਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ) ਦਾ ਸੰਬੋਧਨ: ਰਾਜਪਾਲ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਜੋ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਅੱਜ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

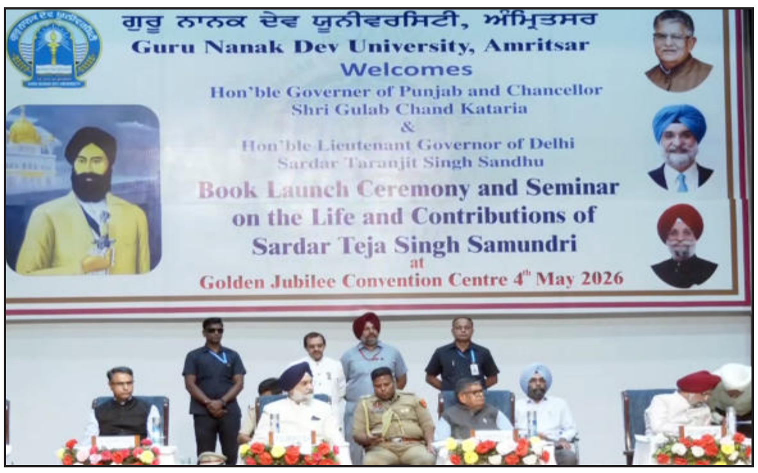

ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (LG, ਦਿੱਲੀ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ: ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ: ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣੇ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਨਾਇਕਾਂ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਵਿਜ਼ੂਅਲਸ (Visuals): ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਐਲ.ਜੀ. ਸੰਧੂ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਖੋਜਾਰਥੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਧਿਆ ਮਾਣ, ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਦਿੱਖ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਬਣੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਪਹਿਲੇ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਡੈੱਕ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਬਣੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ : ਬੀ.ਸੀ. ਫੈਰੀਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲੀਨ-ਸ਼ੇਵ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਦਾਹੜੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਡੈੱਕ ਅਫਸਰ, ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਰਗੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਸਕਣਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ, ਐੱਸ.ਸੀ.ਬੀ.ਏ. (ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ) ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ "ਨੋ ਸ਼ੇਵ, ਨੋ ਸ਼ਿਫਟ" ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਯੋਗ ਸਿੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਕ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀ.ਸੀ. ਫੈਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਅਹੁਦਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਨ ਪਰ ਹਰ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਲੀਨ-ਸ਼ੇਵ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਅਕੀਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਇਕ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਪਲ ਹੈ।" ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਧਾਰੀਵਾਲ ਕਸਬੇ ਦੇ ਕੰਗ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਬੀ.ਸੀ. ਫੈਰੀਜ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਡੈੱਕ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾਨਿਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕਰੀਅਰ 'ਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ।

ਇਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾ ਵਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ।" ਬੀਸੀ ਫੈਰੀਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਿਆਵੇਗਾ ਜੋ ਧਾਰਮਕ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਰਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰਖਦੇ ਹਨ।

ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਟਰੰਪ ! ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੈਨਿਕ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਵੈਸਟ ਪਾਮ ਬੀਚ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 5,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 5,000 ਫੌਜਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਫਲੋਰੀਡਾ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ 5,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।' ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਆਪਸੀ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਰਮਨ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬੋਰਿਸ ਪਿਸਟੋਰੀਅਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰੀ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਸੰਧੀ ਸੰਗਠਨ (ਨਾਟੋ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਰਪੀ ਮਹਾਂਦੀਪ 'ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਰਮਨੀ ਨਾਟੋ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਈਰਾਨ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਨਾਟੋ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੀ ਝਿਜਕ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਫਰੈਡਰਿਕ ਮਰਜ਼, ਸਪੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੇਡਰੋ ਸਾਂਚੇਜ਼ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੀਰ ਸਟਾਰਮਰ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ, ਮਰਜ਼ ਨੇ ਈਰਾਨ ਯੁੱਧ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ 'ਅਪਮਾਨਿਤ' ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ 5,000 ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ 36,000 ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ ਸੱਤਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ : ਰਿਪੋਰਟ

ਮਨੋਜ ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੂਨਿਕਮ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਓਟਾਵਾ : ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅਗਵਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਜ ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੂਨਿਕਮ (37) ਨੂੰ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 2023 ਵਿੱਚ ਥੈਸਾਲੋਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੱਜ ਮਾਈਕਲ ਵਰਪੀਓ ਨੇ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੌਲਟ ਕੋਰਟਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੂਨਿਕਮ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤੀਆ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਜਦਕਿ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 'ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੁਨਿਕਮ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।'

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2023 ਵਿੱਚ ਥੈਸਾਲੋਨ ਵਿੱਚ ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੁਨਿਕਮ ਨੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਿਜੇਟ ਸਪਿਨਰ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੁਨਿਕਮ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਕੇ ਘਰ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗੱਡੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਪਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੁਨਿਕਮ ਨੇ ਗੱਡੀ ਹੌਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਜਦਕਿ ਗੋਵਿੰਦਬਾਲੁਨਿਕਮ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ 'ਗਲਤਫਹਿਮੀ' 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਕਪਿਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੈਫੇ ਨੇੜੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ

ਸਰੀ : ਮਸ਼ਹੂਰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਕਪਿਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਰੀ 'ਚ ਸਥਿਤ 'ਕੈਪਸ ਕੈਫੇ' ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਇਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗਰੋਹ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਕਪਿਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟਾਈਸਨ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਜੋਰਾ ਸਿੱਧੂ ਨਾਂਅ ਦੇ ਇਕ ਫੇਸਬੁੱਕ ਅਕਾਊਂਟ ਤੋਂ ਇਕ ਪੋਸਟ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੋਸਟ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਸਰੀ ਦੇ 'ਚਾਹ ਸੁੱਟਾ ਬਾਰ' ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਪਿਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੈਫੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਲ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ, ਗਰੋਹ ਨੇ ਕਪਿਲ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਕੈਫੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਆਉਣ' ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੋਸਟ 'ਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਪਿਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੈਫੇਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

CALL US: 209-637-0210 | 612-578-8078
925-495-0207

SAN RAMON
Lathrop & Main Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC

CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION

DR. RAJESH MAHESHWARI, MD

VISIT US NOW!

San Ramon URGENT CARE & CLINIC
9140 Alcosta Boulevard Ste D
San Ramon, CA 94583
(925) 361-5959

Lathrop URGENT CARE
15810 Harlan Road #A
Lathrop, CA 95330
(209) 983-9000

Main Street URGENT CARE
1040 North Main Street
Manteca, CA 95336
(209) 825-5155

https://www.sanramonurgentcare.com/

Email us at info@sanramonucc.com

ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿਥੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਰਸਤੇ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੜਚਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਾਂਗ ਹੱਸਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬਚਪਨ 'ਚ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਸਤਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚੇ ਛੱਡਕੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਅਤਿ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ। ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਪ੍ਰੀ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 1970 ਵਿਚ Indian Posts And Telegraph Department ਜਲੰਧਰ ਉਨਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ 40 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ 2010 'ਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 1974 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਸਾਲ 2015-16 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਦੀ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ - ਪੰਨੇ 200, 2. 'ਮਨ ਕੀ ਕਟੀਐ ਮੈਲ' ਪੰਨੇ 80, 3. ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ (ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ) ਪੰਨੇ 558, 4. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ - ਪੰਨੇ 392, 5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਲੜੀ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਝੂਠ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਕਲੰਕ ਧੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਾਂਧੀ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਹੁੰਦੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਕਰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸਿਰਜੀ ਮਿੱਥ ਤੋੜਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸੀਂਏ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਲੈਣਗੇ -ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

(ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

1. 'ਮਹਾਰਾਜਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਕਲਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਰਾਜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
2. 'ਤਰਖਾਣ ਘਰਾਣਾ, ਫੂਲਕੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਲਈ ਬਤੌਰ ਪੁਜਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ।
3. 'ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਆਰੰਭ ਹੋਣ ਵੇਲੇ 12 ਮਿਸਲਾਂ ਕਾਇਮ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਟ, ਤਰਖਾਣ ਤੇ ਕਲਾਲ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ 12 ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵੀ ਉੱਚ-ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ।
4. 'ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਖ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੋਢੀ ਭਾਈ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਕਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਨੀਚ ਜਾਤ ਦੇ 'ਚਮਾਰ' S/c ਸਨ।
5. 'ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੇ-ਤਾਜ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ, ਉਹ ਕਲਾਲ ਹੈ।
6. 'ਨਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜਗੀਰਦਾਰ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। 'ਚੂਹੜੇ ਤੇ ਚਮਾਰ' ਜ਼ਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਫ਼ੌਜੀ ਮਰਾਤਬੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹਨ ਤੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹਨ।
7. 'ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਚਲੀ ਸੀ ਕਿ 'ਚੂਹੜੇ ਤੇ ਚਮਾਰਾਂ' ਵਿੱਚੋਂ ਸਜੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉੱਚਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
8. 'ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਜੇ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਚੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਜਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

'ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪੁਰ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਮੈਂ ਮੁੜ ਇਹ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਜਾਂ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ...ਦਲਿਤ ਤੇ ਦੁਖੀਆਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਕੇਵਲ ਤੁਸੀਂ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨੀਚਤਾ ਭਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਓਨੇ ਹੀ ਉੱਚੇ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕੋਈ। ਇਸ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਭਾਰੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਤੌਰ ਸਿੱਖ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਾਂ।'

-ਹਵਾਲਾ 4 ਜੂਨ ਤੇ 11 ਜੂਨ, 1936 ਦੇ 'ਅਕਾਲੀ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਛਪਿਆ।

ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸਪਤਾਹਿਕ 'ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ' ਵਿਚ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਛਪੀ.

ਸ਼ਿਮਲਾ 6 ਅਗਸਤ 1936

ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਰਮ ਦੇ ਧਾਰਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਮੌਂਜੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਮਿ. ਐਮ. ਸੀ. ਰਾਜਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ

ਪੰਡਤ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਜੀ ਮਾਲਵੀਆ ਤੇ ਮਿ. ਸੀ. ਰਾਜ ਗੁਪਾਲ ਅਚਾਰੀਆ ਨੇ ਜੋ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰੈੱਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਮੁੰਜੇ ਨੇ 30 ਜੂਨ, 1936 ਨੂੰ ਰਾਓ ਬਹਾਦਰ ਐਮ. ਸੀ. ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀਓ!

ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੇਠ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਬਿਰਲਾ ਦੇ ਸੱਦੇ ਪੁਰ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਜਾਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਮਿਲਿਆ। ਉੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਈ ਇਕ ਵਿਉਂਤ ਵਿਉਂਤੀ। ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਵਿਉਂਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ-

ਜੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਸਲਾਮ ਤੇ ਈਸਾਈ ਮੱਤ ਨਾਲੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦਿਲੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਗੇ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ, ਇਸ ਖ਼ਿਆਲ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ, ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

(ਚਲਦਾ)

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਖ਼ਤੀਆਂ ਦਾ ਅਸਰ, ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਚਾੜ੍ਹੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਨੇ ਘੁੱਗੂ

ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਘਟੀ, ਪਰ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾ ਘਟਣ ਕਾਰਨ ਵਿਕਰੀ 'ਚ ਮੰਦੀ

1.15 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਵੀ ਘਰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ

ਔਟਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਰੇਕਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦਯੋਗ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਸਿਖਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧੜਾਧੜ ਘਰ ਖਰੀਦਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਘਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਅ ਕੇ ਚੋਖੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ।

ਪਰ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਖਤੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਣੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਬੇਸਮੈਂਟਾਂ ਵੀ ਭਰੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਖਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਹੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਮਕਾਨ ਖਾਲੀ ਪਏ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਘੁੱਗੂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2025 ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਬਰੇਕਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ। ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਖਤੀਆਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੇਂ ਪਰਵਾਸੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ, ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਤੋਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿਚ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਚ ਪਾੜਾ ਵਧਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਘਰ ਖਾਲੀ ਪਏ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰੌਨ ਬਟਲਰ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ 30 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੌਖਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਨਰਸ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਵੀ ਘਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ 5% ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਜਮ ?ਹਾਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੱਸ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਘਰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੁਣ ਸੁਪਨਾ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਕਰਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਸੰਸਦੀ ਵਿੱਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਜੀ.ਟੀ.ਏ. (ਗ੍ਰੇਟਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਏਰੀਆ) 'ਚ, ਇਕ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਫੁੱਲ-ਟਾਈਮ ਨੌਕਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਘਰ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭ' ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ 1 ਲੱਖ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੋਂ 1 ਲੱਖ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤਕ ਸਾਲਾਨਾ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਘਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਜੋੜ ਸਕਦਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਜਦ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ ਇਕ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਹਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਓਨਟੇਰਿਓ 'ਚ 1 ਲੱਖ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਰ ਲਈ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਏਜੈਕਸ, ਬਰਲਿੰਗਟਨ, ਹੈਮਿਲਟਨ ਜਾਂ ਨਾਇਗਰਾ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਘਰ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਥੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵੀ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਘੱਟ ਸਨ। ਹੁਣ 1 ਲੱਖ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਆਮਦਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟੇ ਅਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੀ.ਆਰ.ਈ.ਏ.) ਦੇ ਮਾਰਚ 2026 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਘਰ ਦੀ ਔਸਤ ਕੀਮਤ 6 ਲੱਖ 73 ਹਜ਼ਾਰ 84 ਡਾਲਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ 42 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੀ.ਟੀ.ਏ. ਵਿਚ ਇਹ ਔਸਤ ਕੀਮਤ 10 ਲੱਖ 17 ਹਜ਼ਾਰ 796 ਡਾਲਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ 12 ਲੱਖ 1 ਹਜ਼ਾਰ 123 ਡਾਲਰ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਘਟੋ-ਘੱਟ ਬਿਆਨਾ ਰਕਮ ਲਗਭਗ 76 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੇ 95 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਟੋਰਾਂਟੋ ਜਾਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਮਾਹਰ ਤੇ ਔਟਵਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਿਸਿੰਗ ਮਿਡਲ ਇਨੀਸ਼ੇਟਿ' ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਈਕ ਮੌਫ਼ੈਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਇਹ ਮਸਲਾ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤਕ ਵੀ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ 4.39% ਦੀ ਮੌਰਗੇਜ ਦਰ 'ਤੇ ਮਾਰਚ 2026 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕੈਲਗਰੀ 'ਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲਗਭਗ 1 ਲੱਖ 22 ਹਜ਼ਾਰ 300 ਡਾਲਰ ਸਾਲਾਨਾ ਕਮਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ 10% ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੇ। ਮੌਂਟਰੀਅਲ 'ਚ ਇਹ ਲਗਭਗ 1 ਲੱਖ 27 ਹਜ਼ਾਰ 800 ਅਤੇ ਔਟਵਾ 'ਚ 1 ਲੱਖ 32 ਹਜ਼ਾਰ 100 ਡਾਲਰ ਹੈ।

ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, 1981 ਤੋਂ 2024 ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਅਸਲ ਤਨਖ਼ਾਹ 20% ਵਧੀ ਹੈ, ਪਰ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 163.5% ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਮ.ਐਮ.ਆਈ. ਦੀ ਇਕ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 23 ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਨਵੇਂ ਬਣ ਰਹੇ ਛੋਟੇ ਪਰਵਾਰ ਕ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 2004 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੌਲੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 265% ਵਧੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੋ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ 76% ਵਧੀ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹੌਲੀ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਵੀ ਹੈ।

ਟੀ.ਡੀ. ਇਕੋਨੋਮਿਕਸ ਦੀ ਇਕ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਗਭਗ 0.3% ਘੱਟ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਮਾਰਕੀਟ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਉਨਟਾਰੀਓ ਅਤੇ ਬਿ ?ਰਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ, ਜੋ ਮੌਰਗੇਜ ਦੀਆਂ ਕਿਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਉਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਇੰਨੀਆਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੇਲੇ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਓਨਟੇਰਿਓ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫ਼ੋਰਡ ਨੇ ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ 1 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤਕ ਦੇ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਐਚ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਹਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਯੋਗ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 1 ਲੱਖ 30 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਸਾਈਮਨ ਫ਼ਰੇਜ਼ਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਆਂਡਰੇ ਪੈਵਲੋ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਦਮ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਸਸਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਜਦ ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੁਖਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦੇ ਰੇਟ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਵਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ।

2004 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ 265 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ : ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 265% ਵਧੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੋ ਜੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ 76% ਵਧੀ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹੌਲੀ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਪਰਵਾਰ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹਨ।

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ M.D., C.M.D. ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੇਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੇਹੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਅਮੈਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਹੀਰੋ' ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਫੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਉਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਵਲੋਂ ਸਿਹਤ ਸੰਬਧੀ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸੰਬਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸੰਬਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸੰਬਧੀ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸੰਬਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' 'ਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

5. ਸਿਗਮੌਇਡੋਸਕੋਪੀ (ਆਂਤੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਟੈਸਟ) : 50 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ 10 ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਪੂਰੀ ਆਂਤੜੀ ਦੀ ਜਾਂਚ (ਕੋਲੋਨੋਸਕੋਪੀ) ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਗਮੌਇਡੋਸਕੋਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਠੀਕ ਨਾ ਆਵੇ।

6. ਸ਼ੂਗਰ : ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਇਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹੋਵੇ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ (ਉੱਪਰ ਲਿਖੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ) :

1. ਸੈਲਫ਼ ਬਰੈਸਟ ਟੈਸਟ (ਆਪ ਖ਼ੁਦ ਛਾਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ) : ਹਰ ਮਹੀਨੇ।

2. ਪੈਪ ਟੈਸਟ : 21 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ।

3. ਮੈਮੋਗ੍ਰਾਮ (ਛਾਤੀਆਂ ਦਾ ਐਕਸ-ਰੇ) : 50 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ 1-2 ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਜੇਕਰ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਮੋਗ੍ਰਾਮ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਓ।

ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ

1. ਆਪਣੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਵਾਈ ਰੱਖਣੀ ਨਾ ਭੁੱਲੋ।
2. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੂਗਰ ਲਈ ਇੰਸੁਲਿਨ ਦੇ ਟੀਕੇ ਵਰਤਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਟੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤੀ ਪੱਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵੋ।
3. ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜੇਕਰ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਅਟੈਕ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦਿਲ ਦਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਫ਼ਰ ਨਾ ਕਰੋ।
4. ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤੀ ਪੱਤਰ ਲਵੋ।

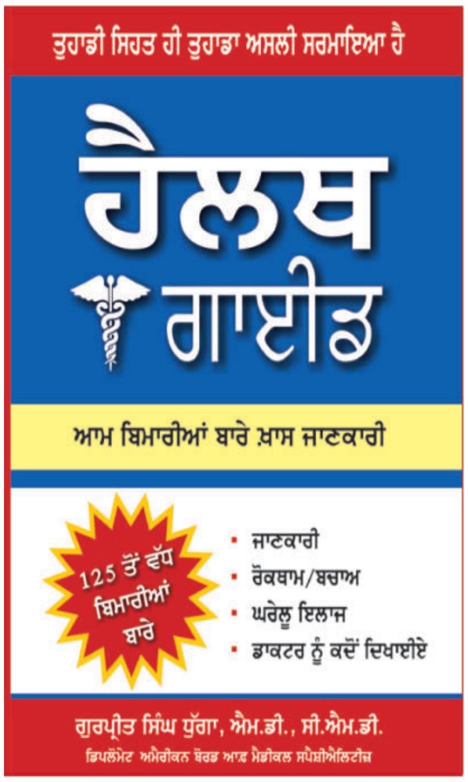

5. ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕੋ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਨਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
6. ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਲੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੂਨ ਦੀਆਂ ਗਿਲਟੀਆਂ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੂਨ ਦੀਆਂ ਗਿਲਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ, ਹਰ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਸੀਟ ਤੋਂ ਉੱਠੋ ਅਤੇ ਚੱਲੋ ਫਿਰੋ।
7. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਏਅਰ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਖਾਣਾ ਜਾਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਲਰਜੀ ਹੋਵੇ।
8. ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੇ ਤੁਸਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਈਡ ਵਾਲੀ ਸੀਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ।
9. ਮਲੇਰੀਆ, ਹੈਪੇਟਾਈਟਸ, ਅਤੇ ਟਾਈਫ਼ੌਇਡ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਤੋਂ 4-6 ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਦਵਾਈ ਲਵੋ।
10. ਦਰਦ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਓ ਦੀਆਂ ਕਈ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਇਜਾਜ਼ਤੀ ਪੱਤਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ

ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ :

1. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰੀਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਿਸਟ ਬਣਾ ਲਓ।
2. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੋ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਬਣਾਓ। ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ।
3. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਤੋਂ ਐਲਰਜੀ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਸਟ ਦਿਓ।
4. ਜੇਕਰ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ।

ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ :

1. ਮੁੱਖ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੋ।
2. ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜਾਇਆ ਨਾ ਕਰੋ।
3. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁੱਛੋ।
4. ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫ਼ੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੋ।
5. ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
6. ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ, ਇਸ ਬਾਬਤ ਪੁੱਛੋ।
7. ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲੱਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।
8. ਦਵਾਈ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲਵੋ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

(ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਕਾਲਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

HEALING HERBS & MASSAGE
ANY TYPE OF LADIES & GENTS PROBLEM
Healing Herbs & Healing Massage
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਰੀਰਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ?
Cure with Homeopathy or Ayurved Best Natural Way of treatment with no side effects.
ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਿਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ !
ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਕਰੋ ! ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਪਹੁੰਚੋ।
ਅਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨਾ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਸੀ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ, ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਿਸ਼ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
ਸਾਡਾ ਸਮਾਂ:
ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ: ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ: ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਇਥੇ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ 510-200-1110
ਪਤਾ: 3038 Castro Valley Blvd, Castro Valley, CA 94546

ਬੁੱਧ ਪੂਰਨਿਮਾ: ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲੇਹ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' (X) 'ਤੇ ਲੇਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਝਲਕ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੁੱਧ ਪੂਰਨਿਮਾ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ 'ਪਵਿੱਤਰ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ' (Sacred Exposition of Holy Relics) ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਬੋਧੀ ਭਿਕਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੇਅਦਬੀ ਸੋਧ ਐਕਟ: ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਸੱਦਿਆ

ਪੰਥਕ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ: ਜਥੇਦਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ-2026' ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਲਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਸ਼ੰਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੂੰ 8 ਮਈ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਸੱਦਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ 'ਕਸਟੋਡੀਅਨ' ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਸਬੰਧੀ ਅੰਕੜੇ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ੁਦ ਪੰਥ ਦੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਰੁਤਬਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਕੇ ਪੰਥਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਕਦਮ ਦਾ ਉਹ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਥ ਦੀ ਰਾਇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਮੰਗਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਸਮੇਤ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅੜਿੱਕਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜਤਾਈ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

'ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਾਰੇ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕੇਂਦਰ'

ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਦੌਰਾਨ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋਏ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਮੁੜ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ।

ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ 'ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ' ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਥਿਤ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ 'ਚੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ, ਦੁਰਲੱਭ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਖਰੜੇ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਏ ਗਏ

ਸਨ। ਇਹ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੌਮ ਲਈ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਧਿਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਇਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਨਤਕ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਚਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਧੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮੱਲ੍ਹਮ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰੇਗੀ।

ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿਰੋਧੀ : ਸੰਧਵਾਂ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ : ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ 'ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਪੀਕਰ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਚੀਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੁਣ 10-20 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਣਗੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ

ਗੁਜ਼ਾਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਗਏ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਦੀਪ ਪਾਠਕ 'ਤੇ ਦਰਜ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਟ੍ਰਾਈਡੈਂਟ ਫੈਕਟਰੀ 'ਤੇ ਹੋਈ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਰਾਨ ਨੇ 16 ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡੇ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ’ਚ ਇਰਾਨ ’ਤੇ ਥੋਪੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੀਡੀਆ ਅਦਾਰੇ ਸੀ ਐੱਨ ਐੱਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ 8 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 16 ਫ਼ੌਜੀ ਟਿਕਾਣੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਟਿਕਾਣੇ ਤਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

ਸੀ ਐੱਨ ਐੱਨ ਨੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਐਡਵਾਂਸਡ ਰਾਡਾਰ ਸਿਸਟਮ, ਸੰਚਾਰ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਡਾਰ ਸਿਸਟਮ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਸਰੋਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੈਂਟਾਗਨ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਜੂਲਿਸ ਜੇਅ ਹਰਸਟ ਤੀਜੇ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨਘਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਜੰਗ ’ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 25 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਖ਼ਰਚ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀ ਐੱਨ ਐੱਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ’ਤੇ ਖ਼ਰਚਾ 40 ਤੋਂ 50 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਫ਼ੌਜੀ ਟਿਕਾਣੇ ਇੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਰਣਨੀਤਕ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਤੇ ਬੁਸ਼ਰਾ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ !

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਰੱਦ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੁਸ਼ਰਾ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (IHC) ਨੇ 190 ਮਿਲੀਅਨ ਪੌਂਡ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

7 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਰਦਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸਰਫ਼ਰਾਜ਼ ਡੋਗਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਤੈਅ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ‘ਗੈਰ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ’ (Infructuous) ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ?

ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਗਸਤ 2023 ਤੋਂ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਦੀ ਅਡਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ’ਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਸਾਲ 2025 ’ਚ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14 ਸਾਲ ਤੇ ਬੁਸ਼ਰਾ ਬੀਬੀ ਨੂੰ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਲ-ਕਾਦਿਰ ਟਰੱਸਟ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ’ਚ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਖਾਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਬਹਿਰੀਆ ਟਾਊਨ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਇਨਸਾਫ (PTI) ਨੇ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ 1,000 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ’ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਸਕੱਤਰ ਵਕਾਸ ਅਕਰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਖਾਨ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਤੋਂ ਡਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਖਾਨ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ’ਚ ਇਕੱਲੇ (solitary confinement) ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਉੱਠੀ ਆਵਾਜ਼

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕਾਸਿਮ ਖਾਨ ਨੇ ਜਿਨੀਵਾ ’ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੌਂਸਲ (UNHRC) ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਸਿਮ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ’ਚ ਫਰਵਰੀ 2024 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ’ਚ ਧਾਂਦਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਦੁਹਰਾਏ ਹਨ।

ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਇਰਾਨ ! ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਹੋਈ ਖ਼ਾਮੋਸ਼

ਇਰਾਨ ਵਿਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਜੰਗ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ’ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ 53,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ 21 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਕ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਰ ਦੇ ਇਸ ਮਾਹੌਲ ’ਚ ਲੋਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਕੜ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੱਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਇਮ ਹੈ ਸਗੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਮਲਾਵਰ ਅਤੇ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਵਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ : ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਡੂੰਘੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਉਲਟ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਦਤਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਯੁੱਧ ਨਾਲ ਟੁੱਟੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ : ਆਲੋਚਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਜੰਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਜੰਗ ਲੰਬੀ ਖਿੱਚੀ ਗਈ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਂਦੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਹਿਰੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਲਮ ਹੈ।

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਚਿੰਤਾ : ਲਗਾਤਾਰ ਦਮਨ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਡਰ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਹੁਣ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੈਅ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਦਬਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਰਾਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੰਗ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਬਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਾਸਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੱਤਾ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਬਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕ ਹੁਣ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ’ਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਠੋਰ ਹਾਲਾਤ : ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਕ ਵਕੀਲ ਸੁਸਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ’ਚ ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਠੋਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਖ਼ਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੂਡ ’ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਧਦਾ ਟਕਰਾਅ : ਇਰਾਨ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਮਤਭੇਦ ਹੁਣ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਤਰੇੜਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਸਾਨ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਤਭੇਦ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ’ਤੇ ਵਧਦਾ ਖਤਰਾ : ਸੁਤੰਤਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਜੰਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਸੂਸੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਰਾਨ ਨੇ ਠੱਪ ਪਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਲਾਹੌਰ : ਇਰਾਨ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਈ ਪੜਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

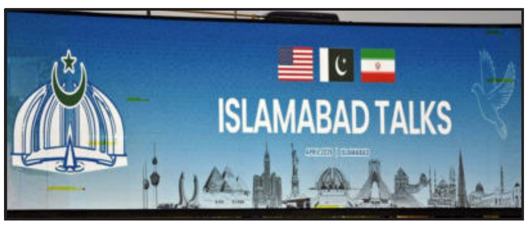

ਪਰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਰਾਨ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਪੱਕੀ ਗਰੰਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ‘ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਤੁਰੰਤ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।’ ਇਰਾਨ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਮਾਰਗ (Strait of Hormuz) ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਤਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਫੌਜੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਘਟਾਵੇ ਅਤੇ ਇਰਾਨੀ ਤੇਲ ਦੇ ਵਪਾਰ ’ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਸਮੇਤ ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇ।

ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਮਾਰਗ, ਜਿੱਥੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਲਗਪਗ 20 ਫੀਸਦੀ (ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ) ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦਾ ਗੁਜਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤੰਗ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਪਾਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਰਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਭਰੋਸਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ’ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਕਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਰਗੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਤੀਸਰਾ ਹਿੱਸਾ ਪਰਮਾਣੂ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ‘ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਰਮੀ’ ਦਿਖਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਨੂੰ ਸੰਵਰਧਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ’ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵੱਡਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੱਕੀ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਇਰਾਨ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜੋ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਟਿਕੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਹਟੇ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਹਿਰਾਨ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਡਰ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪੱਕੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਣ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚਾਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
209-321-3771

ਕੀ ਅਸੀਂ 'ਸੰਘਵਾਦ' ਦੀ ਮੌਤ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਾਂ?

ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ 543 ਤੋਂ 850 ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੇਵਲ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਵਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 'ਜਨਸੰਖਿਆ ਹੀ ਕਿਸਮਤ' (Demography as Destiny) ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਖਰਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿਆਸੀ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਇਹ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੇਵਲ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ 'ਸੰਘੀ ਸੰਤੁਲਨ' ਦੀ ਡੋਰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ 'ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸੰਘ' (Union of States) ਵਜੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਬਕ ਸਾਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ (ਉਦੋਂ ਧਰਮ, ਅੱਜ ਜਨਸੰਖਿਆ) ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਭਾਰਤ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੇ ਉਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼, ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੌਰਾਹੇ ਦਾ ਚੀਰ-ਫਾੜ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣਗੇ। ਕੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘਵਾਦ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਬਣੇਗੀ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਹ ਚੁਣ ਸਕਾਂਗੇ? ਆਓ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ ਨਾਲ ਇਸ ਡੂੰਘੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀਏ ਅਤੇ ਜਾਣੀਏ। - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ: ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਦਿਖਾਵਾ?

ਇੱਕ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ: ਹੱਦਬੰਦੀ, ਸੰਸਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ

ਸਾਰ (Abstract)
ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ 543 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਲਗਭਗ 850 ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘਵਾਦ ਦੇ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ (Austin 1966, 261)। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਹੱਦਬੰਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਡੇਟਾ 2026), ਪਰ ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਸੰਘੀ ਸੰਤੁਲਨ, ਖੇਤਰੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਬਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (Ambedkar 1947, 384-386)। ਇਹ ਲੇਖ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਹੱਦਬੰਦੀ, ਕੇਵਲ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੈਮਾਨਾ ਮੰਨ ਕੇ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ (Chhibber and Verma 2018, 102-103)। ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਘਵਾਦ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ (Jaffrelot 2003, 45-47)। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਢਾਂਚੇ, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸੰਘਵਾਦ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾਗਤ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਲੇਖ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਬਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਲੱਭਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੰਘਵਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

1. ਭੂਮਿਕਾ: ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਲ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਗਿਣਤੀ 543 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਲਗਭਗ 850 ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਤੁਲਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੇ ਸੰਘਵਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੁਧਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:

- ਸੰਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 50% ਵਾਧਾ।
- ਨਵੇਂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਰਾਹੀਂ ਮੁੜ ਵੰਡ।
- ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33% ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ।

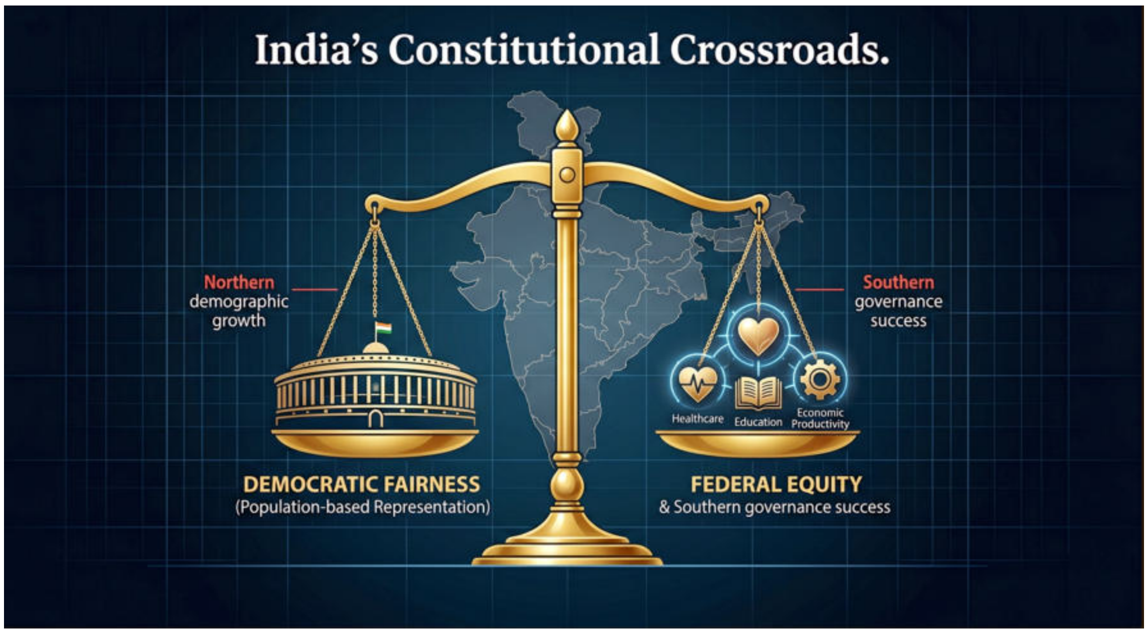

ਮੌਜੂਦਾ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੁਨਰਗਠਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ: ਕੀ ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 'ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸੰਘ' (Union of States) ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਸਟਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ। States and Minorities (1947) ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਬੇਲਗਾਮ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

2. 1976 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ

1971 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ (ਸਥਿਰ) ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਘੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ—ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਘਟਾ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ: ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸੰਘੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3. ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ: ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਲਗਭਗ 815 ਸੀਟਾਂ।
- ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 35 ਸੀਟਾਂ।
- ਕੁੱਲ ਵਿਸਥਾਰ-850 ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ।

ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ:

- ਵੱਡੇ ਲਾਭ (ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ):
- ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼: +40 ਸੀਟਾਂ
- ਬਿਹਾਰ: +20 ਸੀਟਾਂ
- ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼: +14-15 ਸੀਟਾਂ
- ਰਾਜਸਥਾਨ: +12-13 ਸੀਟਾਂ
- **ਦੱਖਣੀ ਰਾਜ (ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਗਿਰਾਵਟ):**
- ਤਮਿਲਨਾਡੂ: +19-20 ਸੀਟਾਂ
- ਕਰਨਾਟਕ: +14 ਸੀਟਾਂ
- ਕੇਰਲ: +10 ਸੀਟਾਂ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੇਗੀ, ਪਰ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 'ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ' ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟੇਗਾ।

4. ਜਨਸੰਖਿਆ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ

ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

- ਘੱਟ ਜਨਮ ਦਰ।
- ਉੱਚੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ।
- ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੂਚਕ।
- ਵੱਧ ਆਰਥਿਕ ਉਤਪਾਦਕਤਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

5. ਸਿਆਸੀ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦ

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਧਾਰ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮੁੜ ਵੰਡ:

- ਚੋਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਗਠਜੋੜ ਭਾਈਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਅੰਕੜਾ:

- ਮੌਜੂਦਾ ਬਹੁਮਤ: 272
- ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਹੁਮਤ: 426

6. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸੰਘੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ

- **ਅਮਰੀਕਾ:** ਜਨਸੰਖਿਆ ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ (House) ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ (Senate) ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- **ਜਰਮਨੀ:** ਅਨੁਪਾਤਕ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਾਲੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- **ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ:** ਭਾਰਤ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਸਦਨ (ਰਾਜ ਸਭਾ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦਾ ਸੰਘੀ ਸੰਤੁਲਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

7. ਵੰਡ ਤੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਤੱਕ: ਢਾਂਚਾਗਤ ਨਿਰੰਤਰਤਾ

1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਸੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਉੱਭਰਦੀ ਹੈ:

- ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ।
- ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ।
- ਅਸਮਾਨ ਖੇਤਰੀ ਨਤੀਜੇ।

1947 ਵਿੱਚ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ; ਅੱਜ ਹੱਦਬੰਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ।

8. ਜਨਸੰਖਿਆ ਹੀ ਕਿਸਮਤ (Demography as Destiny)

ਵੰਡ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਰਕ (ਧਰਮ) ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੀ ਖ਼ਤਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਜਨਸੰਖਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਕਿਸਮਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ-ਓਹਲੇ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

9. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਬਰਾਬਰੀ

ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ:

- ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮ।
- ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ।
- ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ।

ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੇਤਰੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵਧਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਸੰਤੁਲਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇਗਾ।

10. ਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਸਿਸਟਮ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਅੰਕੜਾਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ।
- ਪਰ ਖੇਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸਿਆਸੀ ਤਣਾਅ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੋਣ

ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ:

1. ਸਿਰਫ਼ ਜਨਸੰਖਿਆ ਅਧਾਰਤ ਲੋਕਤੰਤਰ: ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ।
2. ਸੰਤੁਲਿਤ ਸੰਘੀ ਲੋਕਤੰਤਰ: ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਕਤੀ।

12. ਸਿੱਟਾ: ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬਕ

1947 ਦੀ ਵੰਡ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਢਾਂਚਾਗਤ ਫੈਸਲੇ ਕਿਵੇਂ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਬਹਿਸ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਇਹ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਘੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ।

ਨੋਟਸ (Chicago Style):
- ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ, States and Minorities (1947)।
- ਗ੍ਰੈਨਵਿਲ ਆਸਟਿਨ, The Indian Constitution: Cornerstone of a Nation (1966)।
- ਕ੍ਰਿਸਟੋਫ ਜਾਫਰੇਲੋਟ, India's Silent Revolution (2003)।
- ਪ੍ਰਦੀਪ ਛਿੱਬਰ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਵਰਮਾ, Ideology and Identity (2018)।

ਸਪੈਨਿਸ਼ ਕਹਾਵਤ: 'ਜਿਹੜਾ ਰੁੱਖ ਪੈਦਾਇਸ਼ੀ ਹੀ ਟੇਢਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਤਣਾ ਕਦੇ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।'

ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਾਰਨ ਹੀ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਿਹੈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਹੱਥ : ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੜਕਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਰਹੋ

ਜਲੰਧਰ : ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ' ਦੇ ਦੋਆਬਾ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਏਗਾ ਜੋ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜੋ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭੜਕਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਹੋਏ ਧਮਾਕਿਆਂ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਹੜਕੰਪ ਮਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੋਆਬਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਪੜਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿੱਲ ਦੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਬਾਰੇ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਲਾਚੌਰ ਅਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ (ਬੰਗਾ) ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਰਕ ਨੇੜੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਆ ਇਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਲਈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਹਿਰਦੇ ਵਲੂੰਧਰੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਸਮਰਥਾ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।'

ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਚੁਟਕੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿੱਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕੋਗੇ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਬੜੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿੱਲ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।'

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, 'ਜਦੋਂ ਸੰਗਤ (ਜਨਤਾ) ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੀ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ 'ਤੱਕੜੀ' (ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ) ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ 'ਬਾਣੀ' ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ?' ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਕਜੁੱਟ ਰਹੋ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਲੜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਜਪਾ ਇਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲੜਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ 'ਕਿਕਲੀ' ਵੀ ਸੁਣਾਈ। ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਰੁਕਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੁੱਤ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜੇ.ਸੀ.ਟੀ. ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੰਨੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

ਸੀਐਮ ਮਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਭੂਚਾਲ:

'ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ ਧਮਾਕੇ', ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਤੇ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਹੜਕੰਪ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ' ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਇੱਕ ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦੰਗੇ ਅਤੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਕਰਾਉਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ। ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੱਢੀ ਗਈ ਇਸ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ' ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਆਗਾਮੀ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਅਹਿਮ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ: ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਿੱਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਧਮਾਕਾ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖਾਸਾ ਕੈਂਪ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਤਾਕਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਲਾਂਬੂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਵੰਡ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ।

ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ: ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਭਾਜਪਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ 'ਕੰਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ' 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਫਾਇਆ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੀ ਅਪੀਲ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਹਿੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਰਾਹੀਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਗਿਣਵਾਈਆਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਆਸੀ ਮੋਰਚਾ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ

'ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚ' ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਲਿਆ ਅਹਿਦ !

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ) ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਆਜ਼ਾਦ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ: ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗਰੀਬੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਨਕਲਾਬੀ ਫੈਸਲੇ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਢੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਦੌਰਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ'

'ਜਾਗਤ ਜੋਤ' ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਟੇਕਿਆ ਮੱਥਾ, ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਐਲਾਨ !

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ : ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਰੂਪਨਗਰ) ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026' ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਢੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਜਿੱਤ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਕੋਝੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਿੱਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਤਮਸਤਕ: ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ।

ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੀ ਅਪੀਲ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਆਪਸੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਰਾਹੀਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਅਹਿਮ ਬੈਠਕ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ !

ਜਲੰਧਰ : ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ 'ਸੰਤ ਸਮਾਜ' ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ।

ਸਾਂਝੀ ਤਸਵੀਰ: ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤਸਵੀਰ (Group Picture) ਕਰਵਾਈ, ਜੋ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ: ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਹੇ।

ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ: ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੋਏ ਦੋਹਰੇ ਧਮਾਕਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਕਿਹਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਵਾਮਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਮਾਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕੋਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਦੋਹਰੇ ਧਮਾਕਿਆਂ (ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਸੀ।

ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

1. ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ

ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੂਕਾਂ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

2. ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪੁਲਵਾਮਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਯਾਦਵ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

'ਇਹਨਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਵੀ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।'

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਲ ਸੱਚਾਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰੀਆਂ।

3. ਸਿਆਸੀ ਰੰਗਤ ਦੇਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ (ਮਈ 2026):

5 ਮਈ ਦੀ ਰਾਤ: ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ BSF ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖਾਸਾ ਮਿਲਟਰੀ ਕੈਂਪ ਨੇੜੇ ਦੋ ਘੱਟ ਤੀਬਰਤਾ ਵਾਲੇ 954 ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ।

ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ DGP ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ISI ਦਾ 'ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਟੈਰਰ' ਮਾਡਿਊਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਟਕਰਾਅ: ਜਿੱਥੇ ਆਪ (AAP) ਅਤੇ ਸਪਾ (SP) ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਹੁਣ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਿਆਸੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ 'ਚ ਫਸੇ ਇਰਾਨੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਬੁਲਾਰੇ ਜੈਵੀਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਬੁਲਾਰੇ ਜੈਵੀਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਤਹਿਰਾਨ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਇਰਾਨੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਏਅਰਲਾਈਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਤਹਿਰਾਨ ਦਾ ਭਾਈ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇਰਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੰਗ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ, ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰਸਮ ਵੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਟੈਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਇਰਾਨੀ ਸਿੱਖ ਜੋੜੇ ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਜੈਵੀਰ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਜ਼ੁਰਗ ਇਰਾਨੀ ਸਿੱਖ ਜੋੜੇ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਹਾਨ ਏਅਰਵੇਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ 5 ਮਈ ਨੂੰ ਤਹਿਰਾਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪਰ

ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਰਾਨ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਸਨ। 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਇਰਾਨ ਯਾਤਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਸੀ।

ਸਰੀ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ

ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰ ਉਤਾਰਿਆ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ

ਸਰੀ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਇਕ ਬੇਹੱਦ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਾ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਤਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ 'ਗੋਦਾਰਾ ਗੈਂਗ' ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਲਈ ਹੈ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਘਰ ਚੱਲਾ ਸੀ ਤਾਂ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਤਵੀਰ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਕਤਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੋਦਾਰਾ ਗੈਂਗ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਵੀਰ ਉਰਫ਼ ਸੈਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੈਂਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲਸ (RCMP) ਦੀ 'ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਹੋਮੀਸਾਈਡ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਟੀਮ' (IHIT) ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਬੋਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਤਮ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਓਂਟਾਰੀਓ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੈਂਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਵਹਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਖਾਮਿਆਜ਼ਾ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਰਫ਼ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ; 23 ਮਈ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਣਗੇ ਕਿਵਾੜ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਬਰਫ਼ ਹਟਾ ਕੇ ਰਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟਰਸਟ ਦੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਬਰਫ਼ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਤਹਿਤ ਸੰਗਤ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਕਿਵਾੜ 23 ਮਈ ਨੂੰ ਖੋਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਤੋਂ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਥੇ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਟਰਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਬਰਫ਼ ਹਟਾ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ ਹੁਣ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਬਰਫ਼ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀ

ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਇਹ ਜਵਾਨ ਲਗਪਗ ਡੇਢ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਅਟਲਾਕੋਟੀ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ\B ਤੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਟਲਾ ਕੋਟੀ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਤੋਂ ਬਰਫ ਹਟਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਟਲਾ ਕੋਟੀ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਬਰਫ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਪੰਜ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਰਫ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਲਗਪਗ 15,200 ਫੁੱਟ\2 ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪੁੱਜਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਜਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੌਸਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕਿਆ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ; ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗਲਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤਣ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਚਹਿਰੀ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਪੁਤਲਾ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪੱਧਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬੇਬੁਨਿਆਦ, ਭੜਕਾਊ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਕਚਹਿਰੀ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੂਕ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵੇਲੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਘੜਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਡੱਡੂਆਣਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰੀ), ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾਤੀ), ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਨਪੁਰ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿਆਦੀਆਂ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੱਦਲੀ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪੱਧਰੀ, ਬਾਬਾ ਬਿਬੇਕ ਸਿੰਘ, ਦਯਾ ਸਿੰਘ, ਨਾਥਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠਾ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਛੇਹਰਟਾ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬਪੁਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਧਮਾਕਿਆਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਲਾਏ ਵਿਵਾਦਤ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ, ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗਦਿਆਂ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਣਹਾਨੀ, ਝੂਠੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ DGP ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ISI ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ—ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਕਵਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ?

ਅਜਿਹੇ ਦਿਨ, ਜਦੋਂ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬਹਾਦਰ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਹਸ ਅਤੇ ਸ਼ੌਰਿਆ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਫਤਵੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਣਹਾਨੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੰਬਲਭੂਸਾ, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ, ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਵੀ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਸਬੂਤ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਹਰ ਨਾਕਾਮੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਡਰਾਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸ਼ਾਸਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇਗੀ : ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦਸੂਹਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਘੋਗਰਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ

ਦਸੂਹਾ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ), (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦਸੂਹਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਘੋਗਰਾ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਉਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਕਲਪ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2026 ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਸਾਫ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੋਬਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਵਰ੍ਹਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ

ਦਾ ਪੈਸਾ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸੂਬੇ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੋਂ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋਖੀ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਕਤਾਂ ਜੋ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ, ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬੇਤੁੱਕੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇਕ ਕੰਮ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਭਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵਾਂਗ ਅਮੀਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਣ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਸਕ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੰਕਾਰੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰ ਕਦਮ ਤੋਂ ਉਹ ਬੁਖਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।'

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਫੀਡਬੈਕ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਤਾਕਤਾਂ ਮਨਘੜਤ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਕਹਾਣੀ ਘੜ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਸੂਬੇ ਦੇ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਤੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਗੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਨੌਟੰਕੀਆਂ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਡਟਿਆ ਰਹਾਂਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਏਜੰਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਮੁੱਦਾਹੀਣ ਹਨ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਈ ਗਈ ਹਰ ਵੋਟ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਕੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਬਰਗਾੜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਘੋਰ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।'

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ।'

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਾਂਗ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਬਣਾਏਗੀ ਸਰਕਾਰ : ਉਪਕਾਰ ਬਾਵਾ

ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੇ ਉਪਕਾਰ ਬਾਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮਮਤਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਜੀਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2027 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਏਗੀ। ਇਸ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਗਵਾਈ, ਕੌਮੀ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਤਿਨ ਨਵੀਨ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅਜ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਚੰਡ ਜਿੱਤ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਯੁਵਾ ਨੇਤਾ ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਸ਼ੀਲ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਰੀਆਂ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਅਸਾਮ, ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਮਮਤਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਤਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ, ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਉਪਕਾਰ ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕੇਲ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਹੁਣ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਉਖਾੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਈ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਵੇਖਣੇ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੁਕਾਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਅੰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਰੌਕੀ ਕੋਟਲੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਕੀ ਪੁੱਲ ਪੁਖਤਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਵਾਇਆ।

ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੋਡੀਫਾਈ ਸਲੈਂਸਰ ਵਾਹਨ ਚਲਾਣਾ ਕਰਦੋ ਬੰਦ, ਹੋਵੇਗੀ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ : ਇੰਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ, (ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ) : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਮਲਿਕ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ ਟਰੈਫਿਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ ਟਾਂਡਾ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੈਫਿਕ ਇੰਚਾਰਜ਼ ਟਾਂਡਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਟਾਂਡਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਲਾਨ ਕੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਆਦਿ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਏ ਦਿਨ ਰੋਡ ਐਕਸੀਡੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਡ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਾਹਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਹੋਣੀ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਤੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੋਡੀਫਾਈਡ ਸਲੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਚਾਨਕ ਪਟਾਕਾ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਰਾਹਗਿਰੀ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਨ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਬਾਉਂਡ ਕਰਕੇ ਉਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦਾ ਚਲਾਨ ਕੱਟਦੇ ਇੰਸ: ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ-ਸਕੂਟਰ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬਿਠਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਸਕੂਟਰ ਆਦਿ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਡ ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈਲਮਟ ਜਰੂਰ ਪਹਿਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੈਲਮਟ ਨਾ ਪਹਿਨਣ ਨਾਲ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਜਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮ ਵੀ ਹੈ।

ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਟਰੈਫਿਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਫੋਰ-ਵਹੀਕਲ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਕਸਰ ਜਾਮ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਸਰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲੀ ਬੱਸਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕਈ ਦਿੱਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੜੇ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲਾਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਉੱਥੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਚ ਖੜੇ ਵਾਹਣਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਰੀਆਂ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੇ ਚਾਲਾਨ ਕੱਟੇ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈਰਾਨ

ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ’ਚ ਭਾਜਪਾ ਜੇਤੂ, ਕੇਲਰਮ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ-ਯੂਡੀਐਫ ਗਠਜੋੜ

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ’ਚ ਅਦਾਕਾਰ ਵਿਜੇ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਰਿਹਾ ਜੇਤੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : 2026 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਅਜਿੱਤ ਕਿਲ੍ਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਭਗਵੇਂ ਝੰਡੇ ਉਚੇ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ 294 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ 209 ’ਤੇ ਲੀਡ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜਿੱਤ’ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ, ਸਿਨੇਮਾ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਵਿਜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵੇਤਰੀ ਕਜ਼ਾਗਮ (ਟੀਵੀਕੇ) ਨਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਡੀਐਮਕੇ ਅਤੇ ਏਆਈਏਡੀਐਮਕੇ ਵਰਗੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ

ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ 293	
ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ.	209
ਟੀ. ਐਮ. ਸੀ.	78+
ਹੋਰ	04
ਕਾਂਗਰਸ	02

ਅਸਾਮ

ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ 126	
ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ.	102+
ਕਾਂਗਰਸ	21+
ਏ.ਆਈ.ਯੂ.ਡੀ.ਐਫ.	02+
ਹੋਰ	01

ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ

ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ 30	
ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ.	18+
ਕਾਂਗਰਸ	06+
ਹੋਰ	06

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ

ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ 234	
ਟੀ.ਵੀ.ਕੇ.	107
ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ.	74+
ਏ.ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ.	53+
ਹੋਰ	0

ਕੇਰਲਮ

ਕੁਲ ਸੀਟਾਂ 140	
ਆਈ.ਐਨ. ਸੀ.	63
ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ)	26
ਆਈ.ਯੂ.ਐਮ.ਐਲ.	22
ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.	08

ਗੰਗੋਤਰੀ ਤੋਂ ਗੰਗਾਸਾਗਰ ਤੱਕ ਖਿੜਿਆ ‘ਕਮਲ’, ਬੰਗਾਲ ’ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ : ਮੋਦੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਭਾਜਪਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿਖੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਗੋਤਰੀ ਤੋਂ ਗੰਗਾਸਾਗਰ ਤੱਕ ‘ਕਮਲ’ ਖਿੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਬਿਹਾਰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਏ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੰਗਾ ਜੀ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਹਿੰਦੀ ਹੋਈ ਗੰਗਾਸਾਗਰ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਲ ਗੰਗੋਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੰਗਾਸਾਗਰ ਤੱਕ ਕਮਲ ਹੀ ਕਮਲ ਖਿੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ। ਅੱਜ ਮਾਂ ਗੰਗਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ/ਐਨ. ਡੀ. ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਆਸਾਮ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਪਾਰਟੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਤੋਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਦਿਨ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਾਧਨਾ ਸਿੱਧੀ ਵਿਚ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਚਿਹਰੇ ’ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ’ਤੇ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੀ. ਐਮ. ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦੱਸਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ, ਅਟੁੱਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਹਰ ਬੰਗਾਲ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇਕ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਹੁਣ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਮਿਲੇਗਾ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਹਿਜਰਤ ਰੁਕੇਗੀ। ਪਹਿਲੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹੀ ‘ਆਯੂਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ’ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਘੁਸਪੈਠੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੀ. ਐਮ. ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਜ 4 ਮਈ, 2026 ਨੂੰ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਬੰਗਾਲ ਡਰ-ਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਤ-ਹਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਇਕ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ 5 ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ‘ਮਦਰ ਆਫ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀ’ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿਚ ਦੌੜਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੀ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 93 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਸਾਮ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਅਤੇ ਕੇਰਲਮ ਵਿਚ ਵੀ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਫੈਦ ਤਸਵੀਰ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਬਾਹਰ : ਪੀ. ਐਮ. ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਇਕ ਵੀ ਸੂਬਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਜਨਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸੋਚ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਭਾਰਤ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ। ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਚੱਲ ਪਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਉਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਬਕ : ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਅਤੇ ਡੀ. ਐਮ. ਕੇ. ਨੂੰ ਭੈਣਾਂ-ਧੀਆਂ ਨੇ ਸਬਕ ਸਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਰਲਮ ਵਿਚ ਲੈਫਟ (ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ) ਦੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਕੇਰਲਮ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਗੀਆਂ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2026 ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਪਹੁੰਚੇ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2026 ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨੱਚਦੇ ਹੋਏ

ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ

ਪੁਡੂਚੇਰੀ : ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਐੱਨ.ਡੀ.ਏ. (NDA) ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 30 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਹੋਈ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੁੱਲ 30 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐੱਨ.ਡੀ.ਏ. ਗਠਜੋੜ ਨੇ 18 ਸੀਟਾਂ (16 ਜਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ 2 'ਤੇ ਲੀਡ) ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਗਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ AINRC ਨੇ 10 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ 2 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ (ਕੁੱਲ 12) ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (BJP) ਨੇ 4 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। LJKL ਤੇ AIADMK ਨੇ 1-1 ਸੀਟ ਜਿੱਤੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਾਂਗਰਸ (CONG) ਨੂੰ ਕੇਵਲ 6 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਟੀ.ਵੀ.ਕੇ. (TVK) ਨੇ 3 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 6 ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਪੁਡੂਚੇਰੀ (23 ਸੀਟਾਂ), ਕਾਰਾਈਕਲ (5 ਸੀਟਾਂ), ਮਾਹੇ (1 ਸੀਟ) ਅਤੇ ਯਾਨਮ (1 ਸੀਟ) ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ 30 ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਐੱਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪੈਰ ਛੂਹੇ

ਬੰਗਾਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਜਸ਼ਨ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕੈਬਨਿਟ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ; ਦਿੱਲੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਰਸਗੁੱਲੇ ਵੰਡੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੈਬਨਿਟ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਕਵਾਨਾਂ ਤਿੱਖੀ ਝਾਲਮੁੜੀ ਅਤੇ ਰਸਗੁੱਲਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਸ ਗ਼ੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਪਾਸੇ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਭਾਜਪਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਸੂਬਾ ਭਗਵੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਦੀ ਹੈਟ੍ਰਿਕ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾਏ ਹਨ।"

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸੂਦ ਨੇ ਇਸ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਜਨਸੰਘ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਖਰਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪੁਰਾਣਾ ਸੁਪਨਾ ਹੁਣ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਦ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਸ ਜਿੱਤ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਇੱਕ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਘੁਸਪੈਠ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਏ।

ਵਿਜੈ ਦਾ 'ਥਲਪਤੀ' ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ

ਚੇਨਈ : ਅਦਾਕਾਰ ਤੋਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਬਣੇ ਵਿਜੈ ਦਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜੇਤੂ ਆਗ਼ਾਜ਼ ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਂਗ ਰੋਮਾਂਚ ਅਤੇ ਸਸਪੈਂਸ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਥਲਪਤੀ (ਕਮਾਂਡਰ) ਤੋਂ ਮੁਥਾਲਵਨ (ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਐੱਨ ਟੀ ਰਾਮਾ ਰਾਓ (ਐੱਨ ਟੀ ਆਰ) ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਘੇ ਤਮਿਲ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਐੱਸ ਏ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਕੇ ਮੁਖੀ ਵਿਜੈ ਦੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

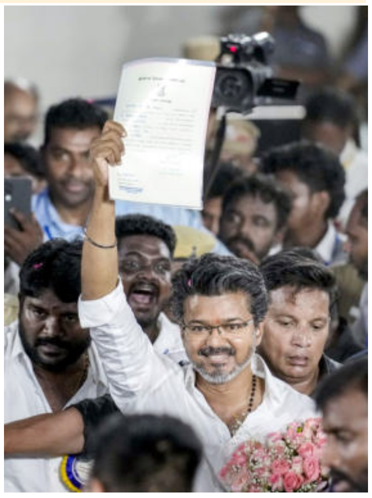

ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਰੂਰ 'ਚ ਤਮਿਲ ਵੇਤਰੀ ਕੜਗਮ ਦੀ ਰੈਲੀ 'ਚ ਭਗਦੜ ਮੱਚਣ ਕਾਰਨ 41 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ। ਵਿਜੈ ਨੇ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੌਰੇ ਕਰ ਕੇ ਰੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਖ ਕੇ ਜਿੱਤ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਟੀ ਵੀ ਕੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਦਕਿ ਉਹ ਨਾ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਵਿਜੈ ਲਈ ਹੁਣ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨਾ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ 'ਤੇ ਉਹ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ 8 ਗ੍ਰਾਮ ਸੋਨਾ ਦੇਣਗੇ, 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 2500 ਰੁਪਏ ਨਗਦ ਅਤੇ ਸਾਲ 'ਚ ਛੇ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਮੁਫ਼ਤ ਦੇਣਗੇ।

BJP ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਲੁੱਟੀਆਂ: ਮਮਤਾ

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ; ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੱਸਿਆ

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਟੀ ਐੱਮ ਸੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ 'ਲੁੱਟੀਆਂ' ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ 'ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੂੰ 'ਅਨੈਤਿਕ' ਅਤੇ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ' ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਅਗਰਵਾਲ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਬਲਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਭਾਜਪਾ ਨੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਲੁੱਟੀਆਂ ਹਨ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਹੈ? ਇਹ ਅਨੈਤਿਕ ਜਿੱਤ ਹੈ, ਨੈਤਿਕ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਲੁੱਟ, ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਲੁੱਟ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਾਪਸੀ ਕਰਾਂਗੇ।" ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੁਖੀ ਨੇ

ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਸਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਰਟੀ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਸਖਾਵਤ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਗਿਣਤੀ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬਲਾਂ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਗਿਣਤੀ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਭੰਨਤੋੜ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਟੀ ਐੱਮ ਸੀ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਬੋਰਡ, ਬੈਨਰ ਅਤੇ ਝੰਡੇ ਪਾੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਸਾਮ ਤੇ ਬੰਗਾਲ ਚੋਣਾਂ 'ਚੋਰੀ' ਹੋਈਆਂ: ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਚੋਣਾਂ 'ਚੋਰੀ' ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੁਖੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਕਸ 'ਤੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਇਹ ਖੇਡ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ: ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2024 ਆਦਿ। ਚੋਣ ਚੋਰੀ, ਸੰਸਥਾ ਚੋਰੀ। ਹੁਣ ਹੋਰ ਚਾਰਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ!"

ਦੇਸ਼ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੋਈ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ

ਕੇਰਲਾ 'ਚ ਯੂ ਡੀ ਐੱਫ ਤੋਂ ਪੱਛੜਿਆ ਐੱਲ ਡੀ ਐੱਫ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਖੱਬੇ ਜਮਹੂਰੀ ਮੁਹਾਜ਼ (ਐੱਲ ਡੀ ਐੱਫ) ਦੀ ਹਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟਿਕ ਫਰੰਟ (ਯੂ ਡੀ ਐੱਫ) ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਲੀਡ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਲ ਡੀ ਐੱਫ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੱਛੜ ਗਿਆ ਹੈ। 1977 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੇਰਲਾ ਜਿੱਥੇ 2016 ਤੋਂ ਐੱਲ ਡੀ ਐੱਫ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ, ਆਖਰੀ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਰਿਹਾ ਜਿੱਥੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੱਤਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗੜ੍ਹ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2011 ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ 34 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾ ਗੁਆਉਣੀ ਅਤੇ ਫਿਰ 2018 ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਡਿੱਗਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕੇਰਲਾ ਹੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਆਧਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ 1957 'ਚ ਈ ਐੱਮ ਐੱਸ ਨੰਬੂਦਰੀਪਾਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੀ ਗਈ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਦੀ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਦਿਵਾਈ। ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਰਲਾ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਜਿੱਥੇ ਸੱਤਾ ਐੱਲ ਡੀ ਐੱਫ ਅਤੇ ਯੂ ਡੀ ਐੱਫ ਵਿਚਕਾਰ ਬਦਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ਭਾਜਪਾਈ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੁਣ ਇੱਕੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਵੀ ਪਵੇਗਾ? ਭਾਜਪਾਈ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹ 'ਚ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਰਾਹ ਵੀ ਮੋਕਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਵੇਂ ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਫਿਲਹਾਲ ਤੇਲ ਦੀ ਧਾਰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਰੌਂਅ 'ਚ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਨਹੀਂ, ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਫੋਕਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

'ਆਪ' ਦੇ ਸੱਤ ਰਾਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਰਲੇਵੇਂ ਮਗਰੋਂ ਭਾਜਪਾ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਰਾਜਸੀ ਸੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕ 'ਚ ਹੈ ਪਰ 'ਆਪ' ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨਵੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਪਾਠਕ ਨੂੰ 'ਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ' ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੋਵੇਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਹੁਨਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪਸਾਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਰਾਘਵ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੇ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ 92 ਸੀਟਾਂ 'ਆਪ' ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਪੈਟਰਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦੋਵੇਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਦਾਲ ਨਹੀਂ ਗਲੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਦਿਹਾਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਮਨਾਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਰੋਹ ਮੱਠਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮਲ੍ਹਮ ਲਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪੈਂਤੜੇ 'ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ' ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਉਦਾਰਤਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਬੁਲਾਰੇ ਜੈਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੈਗ ਪੈਕ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੂਸਰੀ ਤਰਫ਼ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਦੀਪ ਪਾਠਕ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰ-ਸਵੇਰ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਦੋਵੇਂ ਬਾਗ਼ੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਨਵੇਂ ਪੈਂਤੜੇ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਏਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਘਵ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਉਲਾਂਭੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੁਣੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਭਾਜਪਾ ਨੇ 1996 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਾਲ 2022 'ਚ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 6.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੋਟ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਮਗਰੋਂ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ 18.56 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੋਟ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 2019 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ 9.7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੋਟ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣਾ ਹਾਲੇ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਬਲਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਘੇਰੇਗੀ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤਾ ਕੋਈ ਨਰਮਗੋਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰੀਬ 700 ਕਿਸਾਨ ਉਸ ਵਕਤ ਅੰਦੋਲਨ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ 2025 'ਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁੱਲ 80 ਜ਼ੋਨਾਂ 'ਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ 2018 'ਚ ਪਰਿਸ਼ਦ ਤੇ ਸਮਿਤੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ 65 ਜ਼ੋਨ ਜਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਵਕਤ ਸ਼?ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਵੀ ਸੀ। ਸੂਬੇ 'ਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦੋ ਹੀ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਸਿਆਸੀ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਅਸਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਇਹ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਹ ਏਨੇ ਸੁਖਾਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪੈਰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹ 'ਚ ਆਏ ਆਗੂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜਲਦੀ ਡਬਲ ਇੰਜਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ।

ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਮਾਕਾ: ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ 'ਵੀਟੋ' ਵਰਤ ਕੇ ਮਮਤਾ ਕੈਬਨਿਟ ਕੀਤੀ ਭੰਗ

ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੀ, ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਫ਼ਤਵਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ : ਮਮਤਾ

ਕਿਹਾ, ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਡੇਗਣ ਲਈ ਵੋਟ ਗਿਣਤੀ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਹੌਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਆਰ ਐਨ ਰਵੀ ਨੇ 7 ਮਈ, 2026 ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਮੁਖੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਫਤਵਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਟੀ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਮੇਰੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫਤਵੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਹਾਰੇ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ; ਮੈਂ ਲੋਕ ਭਵਨ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੀ। ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ।' ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਵੋਟ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਗਭਗ 100 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਫਤਵਾ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਡੇਗਣ ਲਈ ਵੋਟ ਗਿਣਤੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੌਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲਾ ਅਧਿਆਇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।' ਟੀ. ਐੱਮ. ਸੀ. ਮੁਖੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ 10 ਮੈਂਬਰੀ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2021 ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਇੰਡੀਆ ਅਲਾਇੰਸ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇੰਡੀਆ' ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਸੋਨੀਆ ਜੀ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।' ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੇਗੀ।

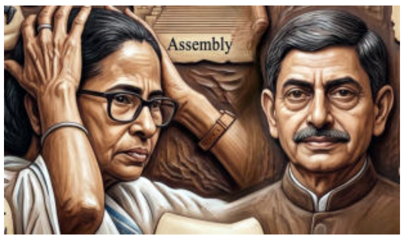

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ, ਤੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ...', ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ

ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ 'ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਯਾਤਰਾ' ਦੌਰਾਨ ਰਈਆ ਸਥਿਤ ਫੇਰੂਮਾਨ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਹੌਲ ਗਰਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਾਂਸਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਭਾਵੁਕ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋ, ਫਿਰ ਦੱਸੋ NSA ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਾਂਸਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੱਥ ਛੁਡਾ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀਆਂ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ।

ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਤੈਅ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ NSA ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ

'ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ' ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਾਣ' ਵਰਗਾ ਸਤਿਕਾਰ; ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਸਜ਼ਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਬੰਗਾਲ 'ਚ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕੈਬਨਿਟ 'ਚ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਖ਼ੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਇਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਾਣ ਜਨ-ਗਣ-ਮਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਾਣ ਦੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ ਦੇ ਨਿਰਾਦਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹੁਣ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ 'ਚ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਇਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੌਰਵ ਅਪਮਾਨ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ, 1971 'ਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਾਣ ਦੇ ਨਿਰਾਦਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ। ਸੋਧ ਬਿੱਲ 'ਚ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਕਿਮ ਚੰਦਰ ਚੈਟਰਜੀ ਵੱਲੋਂ 1875 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਗੀਤ 1905 'ਚ ਬੰਗਾਲ ਵੰਡ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੌਰਵ ਅਪਮਾਨ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ 1971 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡੇ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਾਣ ਦੇ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 52 ਸਕਿੰਟ ਤੈਅ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਗਾਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੜਿੱਕਾ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਾਦਰ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਤਿੰਨ ਮਿੰਟ 52 ਸਕਿੰਟ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੇ ਸ਼ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੈਸੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੇ ਸ਼ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਾ ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਨਾ ਪੜ੍ਹਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ 'ਚ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪੂਜਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 1937 ਦੇ ਇਜਲਾਸ 'ਚ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸ਼ਲੋਕ ਨੂੰ ਗਾਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ ਦੇ 150 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਸਦ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਤੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੀਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸਵਰੂਪ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਕਿਮ ਚੰਦਰ ਚੈਟਰਜੀ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਕਟ: ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬਾ ਇੱਕ ਅਣਕਿਆਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

1. ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਉਲਟਫੇਰ

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ: 4 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਆਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (BJP) ਨੇ 294 ਵਿੱਚੋਂ 206 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

TMC ਦੀ ਹਾਰ: ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ (TMC) ਸਿਰਫ਼ 80-81 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਮਟ ਗਈ ਹੈ।

ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਰ: ਖੁਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਆਪਣੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਟ ਭਵਾਨੀਪੁਰ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੁਵੇਂਦੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੱਥੋਂ ਲਗਭਗ 15,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ 35 ਵਿੱਚੋਂ 22 ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕੇ।

2. ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ 'ਸਾਜ਼ਿਸ਼' ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ ਇਹ ਹਨ:

ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਾ ਦਾ ਫਤਵਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 'ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ' ਅਤੇ 'ਸਾਜ਼ਿਸ਼' ਹੈ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਹਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਗਭਗ 90 ਲੱਖ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਸਖ਼ਤ ਬਿਆਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਅਸਤੀਫਾ ਕਿਉਂ ਦੇਵਾਂ? ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਟਾ ਦੇਣ, ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲਗਾ ਦੇਣ।'

3. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ (ICJ) ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ' ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ (International Court) ਤੱਕ ਜਾਣਗੇ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ: ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ICJ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਲਿਜਾਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਪਰ TMC ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

4. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

7 ਮਈ ਦੀ ਡੈੱਡਲਾਈਨ: ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 7 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਸਤੀਫਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਆਰ.ਐਨ. ਰਵੀ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ: ਜੇਕਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 356 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਜੰਗ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਨੂੰ 'ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ' ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਹਿਣਗੇ।

ਉਕਲਾਨਾ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ; ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੇ ਜਤਾਇਆ ਭਰੋਸਾ !

ਹਿਸਾਰ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਉਕਲਾਨਾ ਵਿਖੇ ਆਗਾਮੀ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਖੁਦ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸ ਰੈਲੀ ਨਾਲ ਉਕਲਾਨਾ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦੌਰੇ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਫੂਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕਾਵਿ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ: ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦਾ ਅਠਾਰਵਾਂ ਅਜੂਬਾ

ਪੁਸਤਕ-ਸਮੀਖਿਆ ਸਮੀਖਿਅਕ: ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵਸੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਜਮਾਏ ਹਨ। ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ, ਚੰਗੇ ਅਹੁਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ। ਰਾਜਸੀ ਪਦਵੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਿਆਂ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਔਕੜਾਂ, ਤੰਗੀ-ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਮਨੋਂ ਨਹੀ ਵਿਸਾਰਿਆ। ਸਾਹਿਤਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ। ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪਾਸਾਰ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਕੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਚੰਗਾ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਕੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ। ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ, ਵਿਰਾਸਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਗੁਣ ਹਨ। ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਰਾਹੀਂ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੂਖਮ ਸੰਵੇਦਨਾ ਰਾਹੀਂ ਜਾਗਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦਾ ਨਾਂ ਬੜਾ ਆਦਰਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝ, ਸਨੇਹ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਵਿਮੋਚਨ ਲਈ ਉਸਦੇ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਵਸਤੂ ਆਪਣੀ ਸ਼ੈਲੀ ਆਪ ਲੈਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੈਲੀ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਵਸਤੂ ਕਾਵਿ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਸ਼ੈਲੀ ਕਵੀ ਦੀ ਸਿਰਜਾਨਤਮਿਕ ਕਲਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨੀ ਹੀ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਨਿਵੇਕਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੰਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ, ਉਨਾਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਅਨੁਭਵ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਪੁਸਤਕ 'ਕਾਵਿ-ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ' ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਬੰਗਾ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਕੁਲਵਕਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਕਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਸੰਚਾਲਕ ਤੇ ਵਧੀਆ ਬੁਲਾਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਛਪਿਆ ਬਹੁਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਡੀਓ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਲੋਕ ਉਸਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ। ਉਸਦਾ ਕਾਵਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਵਾਂਗ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪਰਤਾਂ ਫਰੋਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਕਸ਼ ਝਲਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦੇ ਉਸਦੇ ਜੁਸੇ ਅਤੇ ਮਨ ਤੇ ਹੰਢਾਏ ਪਲਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਟਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵੀ ਦੁਖਾਂ ਦੀ ਚੀਸ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੈ। ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਯੁਗ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਗੁਆਚਣ ਦਾ ਵਿਗੋਚਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਗੁਆਚ ਰਹੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਝੋਰਾ ਹੈ। ਸੁੱਚੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਕਸ਼ੀਦਗੀ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੁੱਖ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਰੋਸ਼ਨ ਸਵੇਰਿਆਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਹੈ। ਸਿੱਧੇ-ਸਾਦੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ। ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜ ਤੋਂ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੱਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕੋ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਹਨ। ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯਥਾਰਥ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ ਅਨੁਭਵੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸਰਿਆ ਸੱਚ ਹੈ।

ਸਾਦੀ ਸ਼ੈਲੀ, ਮੁਹਾਵਰੇਦਾਰ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਅਲੰਕਾਰ ਵਰਤੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਰੁੱਖ, ਪੰਛੀ, ਫੁੱਲ, ਦਰੱਖਤ, ਸ਼ਮਾਂ, ਬੁੱਤ, ਬੁਤਘਾੜੇ, ਲੱਕੜਹਾਰੇ, ਜੁਗਨੂੰ, ਚੰਦ, ਸੂਰਜ, ਤਾਰੇ, ਮੋਰ ਆਦਿ। ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਅਬਾਦ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਰੋਮ-ਰੋਮ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਨਿਘਾਰ ਦਾ ਝੋਰਾ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਿੰਗਰ ਨੇ
ਪਰ ਗੀਤਾਂ 'ਚ ਨਾਂ ਦਰਦ ਤੇ ਨਾਂ ਦਵਾਈ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ, ਕਵੀ ਇਸ ਤੇ ਗੁੱਝਾ ਵਿਅੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਗਾਂ ਦੇ ਡੰਗ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਸ ਪੈਂਦੇ ਪਰ,
ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸ਼ਰੀਕਾਂ ਦੇ ਡੰਗਾਂ ਦੇ।

ਪਿਆਰ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ:

ਜਦ ਪਿਆਰ ਦੀ ਤੱਕੜੀ ਚ, ਦਿਲ ਤੋਲੀਦੇ।
ਵੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀ, ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਤੋਲੀਦੇ।

ਨਿਆਂ- ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ:

ਚੋਰ-ਉਚੱਕੇ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵਧੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।
ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਘੱਟ ਗਈ।

ਜੇ ਜਨਤਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਲਾਹ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:

ਚਾਹੇ ਕੁਰਸੀ ਵਾਲਾ ਮੰਨਦਾ ਨਹੀਂ,
ਕਦੇ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪੁੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਹੈ।

ਯੂ ਐਨ ਓ ਵੀ ਤਾਂ ਰਬੜ ਸਟੈਂਪ ਹੈ।
ਉਥੇ ਵੀ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਡੇ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਰਾਜਨੀਤਕ-ਅਨਿਆਂ ਵੇਲੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਗਰਿਤੀ ਦੀ ਆਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ:

ਮੰਡੇਲਾ ਨੇ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਜੇਲ ਕੱਟੀ ਸੀ।
ਉਹਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਆਸ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਦਸਤੂਰ:

ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵਕਤ ਨਹੀਂ।
ਏਸੇ ਕਰਕੇ, ਕਰਦਾ ਕੋਈ ਭਾਲ ਨਹੀਂ।

ਜਾਂ

ਏਥੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰੰਗ-ਢੰਗ ਵਖਰਾ 'ਕਮਲ',
ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਰਦਾ, ਪੁਛ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ।

ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਪ੍ਰਵਾਨਾ'
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)
(510) 415-9377

ਵਤਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ:

ਯਾਰੋ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਗੁਆਚਦਾ ਨਹੀਂ ਪਰ,
ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੀ ਦੋਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬੰਗਾ ਜੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਪੈਂਤੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਭ੍ਰਮਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਧਰਾਤਲਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਕਮਲ ਵੀ ਵਰਤਦਾ ਦੋ ਤਖੱਲਸ, ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਨਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਗੱਲ।

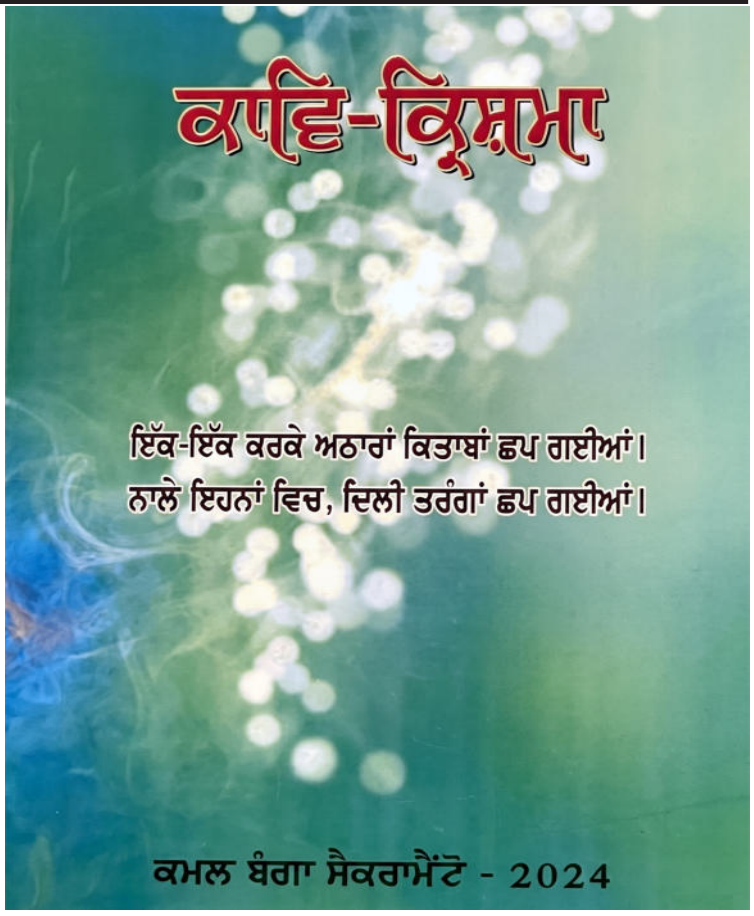

ਉਹ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ ਸਤੁੰਸ਼ਟ ਹੈ। ਰੱਬ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਹੈ।

ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਉਸਨੇ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ 'ਕਮਲ',
ਦੇਸ਼, ਘਰ-ਬਾਰ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਧੀਆ ਹੈ 'ਕਮਲ'।

ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇਤਫਾਕ ਹੈ। ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਟੱਬਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕਦਰ ਹੈ।

ਮਾਂ-ਪਿਓ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਬੱਚੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਤੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਦਿਸਦੀ ਹੁੰਦੀ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਲਈ ਜਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਹਨ।

ਝੱਖੜ ਚਲਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਪੱਤੇ ਝੜਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਹਿੰਮਤ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਖਿੜਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਵਰਗਾ ਜਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਮਾ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਨੂੰ ਜਨੂੰਨ ਏਨਾ ਕਿ
ਉਸਨੇ ਸ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਸੜਨਾ ਹੀ ਸੜਨਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਜਨੂੰਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੰਜ਼ਲ ਦਿ ਸਿਖਰ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੌੜੀ ਦਾ ਹਰੇਕ ਪੌਡਾ ਮਹਾਨ ਯਾਰੋ,
ਬੰਦਾ ਛੱਤ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੰਨਾਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੁੰਦਾ।

ਦਰਮਿਆਨੇ ਕੱਦ-ਕਾਠ ਤੇ ਚੁਸਤ ਜੁੱਸੇ ਵਾਲਾ ਬੰਗਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ। ਪਰ ਬਾਵਸਤਾ ਹੋਣ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਕਿ ਪਾਰਖੂ ਅੱਖ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਬੰਗਾ ਠੀਕ ਵਕਤ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਚਾਹੇ ਮਹਿਫਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਟੇਜ। ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਾਵਣ ਨਾਲ ਵੀ ਭਿੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਪ੍ਰਤੀ ਭ੍ਰਮਣ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦਯਾਵਾਨ ਅਤੇ ਮਜਬੂਤ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਾਰ-ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਦੇ ਹਾਣੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੀ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਲੱਗਭਗ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਮਿੱਤਰ-ਭਰਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਵਿੱਛੜ ਚੁੱਕੇ ਸਮਕਾਲੀਆਂ ਲਈ ਹਾਉਕਾ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੇਖਾ-ਚਿਤਰ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਿਤਰਦਾ ਹੈ।

ਚੰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਸੁਕਦੀ ਨਹੀਂ।
ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਕਦੇ ਮੁਕਦੀ ਨਹੀਂ।

ਦੁਨੀਆਂ ਫਿਰ ਵੀ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਵੇਖੀਏ:

ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਸਿਵੇ ਬਲਦੇ ਤੇ ਬੁਝਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮੁਠ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਚ, ਸੁੱਟਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਪੱਖੀ ਪਰਤਾਂ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਕਵੀ ਸਫਲ ਕਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਵਿ-ਘਾਲਣਾ ਇੱਕ ਅਠਾਰਵਾਂ ਅਜੂਬਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਹੈ। ਉਹ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰ੍ਹਵੇ, ਇਹੋ ਮੇਰੀ ਕਾਮਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਜੂਬਿਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ!

ਦਿੱਲੀ 'ਚ 'ਆਪ' ਦੀ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਬੈਠਕ: ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਐਲਾਨ

'ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅੰਤ!'

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਿਊਰੋ) : ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਅੱਜ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਰਣਨੀਤਕ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ, ਪਾਰਟੀ ਸਕੱਤਰ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਿਆਸੀ ਗੂੰਜ: ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਗਾਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ (ਫਰਵਰੀ 2027) ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ 'ਅਸ਼ਵਮੇਧ ਯੱਗ' ਦੇ ਘੋੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ 'ਹਾਈਜੈਕ' ਕਰਨ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਡਿਲੀਟ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸੱਦਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਡਟੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ: ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੌਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮਾਨ ਨੇ ਇਸ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਰਾਹੀਂ 'ਆਪ' ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਮਬੰਦ ਹੈ।

‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ’ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ ਉੱਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੁੰਕਾਰ

‘ਹੁਣ ਸਿਰ਼ਫ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਸਗੋਂ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਲਾਂਗੇ’ : ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ

ਜੈਪੁਰ : ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ’ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ, ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਅਤੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਰਾਜੀਵ ਘਈ (ਸਾਬਕਾ DGMO), ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜ਼ੂਬਿਲ ਏ. ਮਿਨਵਾਲਾ, ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਏ.ਐੱਨ. ਪ੍ਰਮੋਦ ਨੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:

ਸੰਦੇਸ਼ - ‘ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ’: ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਰਾਜੀਵ ਘਈ ਨੇ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ‘ਸਿਰਫ਼ ਹੰਗਾਮਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਮੇਰਾ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ...’ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ’ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਨਾਹਗਾਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ: ਇਹ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 7 ਮਈ 2025 ਨੂੰ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 26 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ PoK ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਲਾਂਚਪੈਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ।

ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ: ਜਨਰਲ ਘਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤੇ ਗਏ 65% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਸਵਦੇਸ਼ੀ (Indigenously developed) ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ’ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ’ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਾਅਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੀ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਡਿਫੈਂਸ ਸਟਾਫ਼ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜ਼ੁਬਿਲ ਏ. ਮਿਨਵਾਲਾ

ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਮਿਲਟਰੀ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਡੀਜੀਐਮਓ) ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਰਾਜੀਵ ਘਈ

ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰਮੋਦ

ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆ ਜਵਾਬ (Calibrated Response): ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਟੀਕ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਕਸਦ ਅੱਤਵਾਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਲੰਬੀ ਜੰਗ ਛੇੜਨਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ: ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਗਲਾ ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ‘ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਲਣਗੇ’ (Shape the battlespace)।

ਇਹ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ‘ਜੁਆਇੰਟ ਕਮਾਂਡਰਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ’ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਡਿਫੈਂਸ ਸਟਾਫ਼ (CDS) ਜਨਰਲ ਅਨਿਲ ਚੌਹਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ।

ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ

ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਲਿਆ ਸੀ ਬਦਲਾ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਮਕਬੂਜ਼ਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਠਿਕਾਣੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਤਬਾਹ

ਜੈਪੁਰ : ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ’ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੌਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ; ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।

ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਪੱਛਮੀ ਕਮਾਂਡ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਉੱਥੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

‘ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹਮਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸੰਚਾਲਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।’

ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜ਼ੁਬਿਨ ਏ. ਮਿਨਵਾਲਾ, ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਰਾਜੀਵ ਘਈ, ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਮੇਤ ਕਈ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜ਼ੁਬਿਨ ਏ. ਮਿਨਵਾਲਾ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਡਿਫੈਂਸ ਸਟਾਫ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ (ਓਪਰੇਸ਼ਨਜ਼) ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਰਾਜੀਵ ਘਈ ਮਿਲਟਰੀ ਆਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਆਰਮੀ ਸਟਾਫ ਹਨ; ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਏਅਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਹਨ; ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਏ.ਐਨ. ਪ੍ਰਮੋਦ ਨੇਵਲ ਆਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਹਨ।

‘ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ’ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ, ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ।

ਹੰਗਾਮਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਮੇਰਾ ਇਕਲੌਤਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ...

ਰਾਜੀਵ ਘਈ, ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼, ਨੇ ਕਿਹਾ: ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ’ (ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਾਅਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬਲ ਗੁਣਕ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ ’ਤੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ, ਸਾਡੇ 65% ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ ਘਰੇਲੂ ਤੌਰ ’ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਫੌਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।’

‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਅਜੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਾ ਹੁਣ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ਘਈ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਦੋਹਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ‘ਹੰਗਾਮਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਮੇਰਾ ਇਕਲੌਤਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਮੇਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।’

‘ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ। 7 ਮਈ, 2025 ਨੂੰ, ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸੱਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਨੇ ਦੋ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ।’

‘ਇਸ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।’

‘ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਝਟਕਾ ਝੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਆਇਆ ਅਤੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ।’

‘ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ - ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਹਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।’

ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ

ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹਮਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵੇ।’

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਾਡੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਰਮੀ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, ‘ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ‘ਜੀਓ ਅਤੇ ਜੀਣ ਦਿਓ’ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ’ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸਾਡੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸਮਝ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਰਮੀ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।’

‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ’ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਸਾਡੀਆਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਰ ਸੰਭਵ ਵਿਕਲਪ ’ਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ-ਫੌਜ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਜਲ ਸੈਨਾ-ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰ ਫੈਸਲਾ ਬਹੁਤ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।’

‘ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀਓਕੇ) ਸਮੇਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਅੱਤਵਾਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਫਲ ਸਾਂਝਾ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ, 7 ਮਈ, 2025 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ - ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ - ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।’

ਏਅਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ‘ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੌਜੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਗਰਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।’

‘ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਤ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 9 ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ 11 ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ 13 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ।’

‘ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਟੱਲ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ 13 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਕੁਝ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ’ਤੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਅਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਹਾਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ 300 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।’

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ 112ਵੀਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ 'ਤੇ 23 ਮਈ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਸਮਾਰਕ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਸਮਾਗਮ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ 112ਵੀਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ।

ਵੈਨਕੂਵਰ : 23 ਮਈ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹਰਬਰ ਗਰੀਨ ਪਾਰਕ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਅਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਆਫ ਬੀਸੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਾਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੋਸਟਰ ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਬਸਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀ, ਨਿੱਡਰ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹਸਤੀ ਦਾ ਦੁਰਲੱਭ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ 'ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਘੋਲ' ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ; ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਰਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਖਰੌੜ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਡਾ. ਜਸਜੋਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਟ 'ਤੇ 1199 ਵੈਸਟ ਕਾਰਡੋਵਾ ਸਟਰੀਟ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸਮਾਰਕ ਉੱਪਰ 23 ਮਈ, ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਸਬੰਧੀ ਪੋਸਟਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਆਫ ਬੀਸੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ 'ਚੋਂ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ (ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਨਿਊਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਚੈਨਲ ਪੰਜਾਬੀ), ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼), ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਰੈਡ ਐਫ ਐਮ), ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੋਹਲਾ ਤੇ ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ (ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼), ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਬਾਜ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ (ਸਰੀ ਨਿਊਜ਼), ਸੀ. ਜੇ. ਸਿੱਧੂ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਸਾਂਝਾ ਟੀਵੀ), ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੇ ਸਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੂਹੜੇ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਰੰਧਾਵਾ (ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬੀ), ਦਮਨਜੀਤ ਅਤੇ ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ (ਇੰਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼) ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਹੈਰੀਟੇਜ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੀਸੀ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਪਾਰਕ ਐਂਡ ਰੀਕ੍ਰੀਏਸ਼ਨ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਝਾਕੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਬੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। 23 ਮਈ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਸਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਨਸਲੀ ਜਬਰ ਨਾਲ 112 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਸਫਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਣੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸਬਰ ਨਾਲ ਨਸਲਵਾਦੀ ਜਬਰ' 'ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਜਿੱਤ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

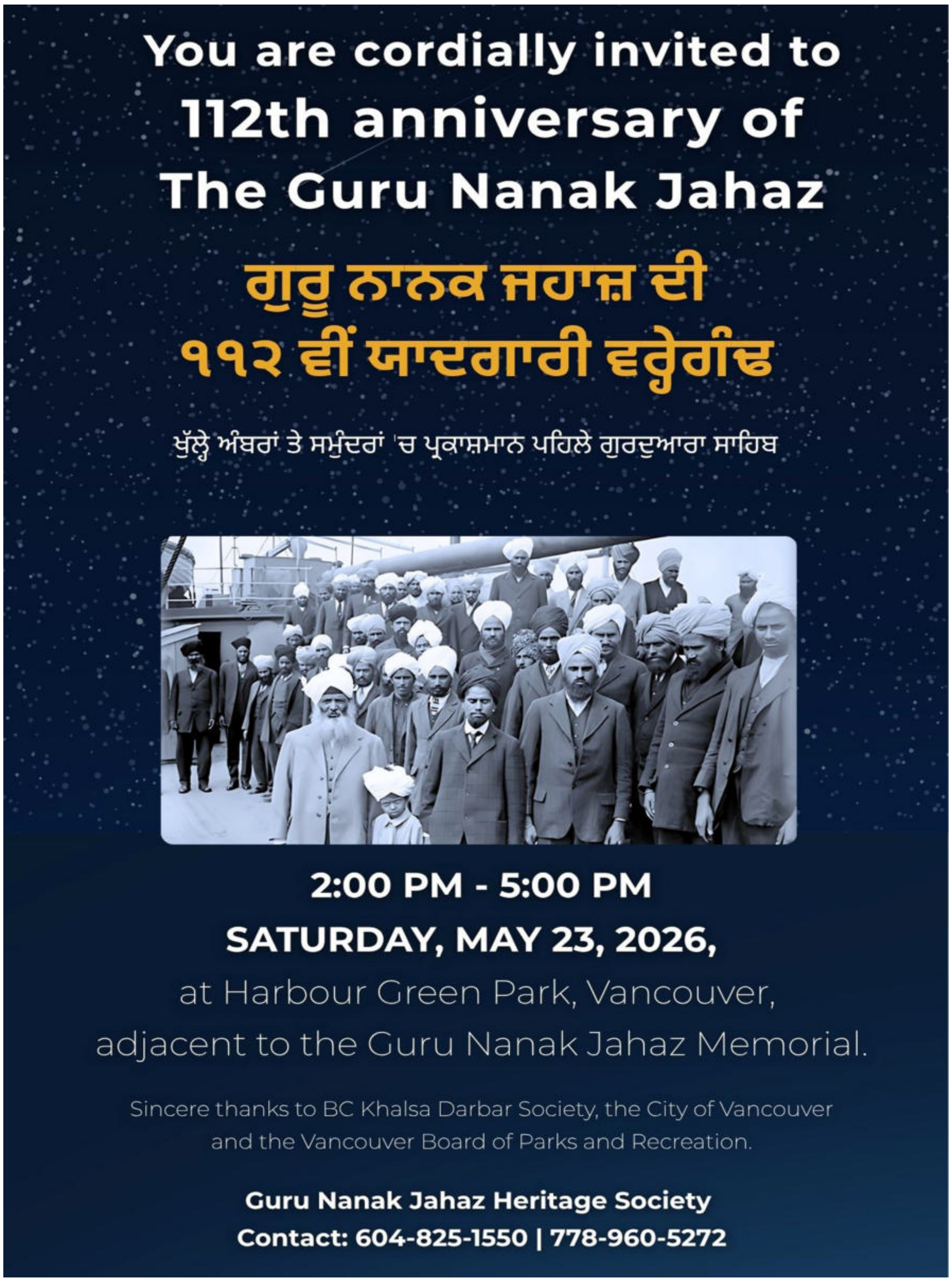

ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਆਤਮਾ - ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਪਿਆਰੇ ਪਾਠਕੋ, ਦੋਸਤੋ

ਅਸੀਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ—ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਭਵਿੱਖ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਪੈਰ ਜਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਰੁਕ ਕੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਅਸਲ ਤਾਕਤ ਕੀ ਹੈ ? ਇਹ ਤਾਕਤ ਕੋਈ ਉੱਚੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਦੌਲਤ ਜਾਂ ਸ਼ੌਹਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਅੱਜ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ: ‘ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨਨਾਮਾ’ (Declaration of Independence) ਅਤੇ ‘ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (The U.S. Constitution)। ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੂਲ ਨੈਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਇਹ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਢਾਲ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ’ਤੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੇਤੂ (Bridge) ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੋਗੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋਗੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਨਤਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੜੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹੋ ਹੀ ਨਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਆਓ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹੈ। -ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

America's 250th Anniversary

ਅਮਰੀਕਨ ‘ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨਨਾਮਾ’ (Declaration of Independence) ਅਤੇ ‘ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ’ (The U.S. Constitution)

ਲੜੀ: ਭਾਗ-1

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ (PREFACE)

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ‘ਕੇਟੋ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ’ (Cato Institute) ਨੂੰ ‘ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ’ (Declaration of Independence) ਅਤੇ ‘ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ’ (Constitution) ਦਾ ਇਹ ਪਾਕੇਟ ਐਡੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕੇਟੋ ਦੇ ‘ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕੌਂਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਲ ਸਟੱਡੀਜ਼’ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰੋਜਰ ਪਿਲੋਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਟੋ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ।

1776 ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ (Founders) ਨੇ ‘ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ’ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ—ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ। ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, 1787 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਦਮੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੇ, ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਥੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1789 ਵਿੱਚ, ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੋਧੇ ਗਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਉਸ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਰਾਹੁਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਬਾਨੀਆਂ (Founders) ਨੇ ਆਪਣਾ ਨੈਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

‘ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਸਾਰ’ (a candid World) ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਉਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਉਸ ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਭਟਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ, ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦੇ ਗੂੰਜਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਾਰੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਸ਼ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲਾਈਨ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ: ‘ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ (self-evident) ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ।’ ਤਰਕ ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ, ‘ਸਵੈ-ਸਿੱਧ’ ਸੱਚਾਈਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ‘ਉੱਚਾ ਕਾਨੂੰਨ’ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨੈਤਿਕ ਤਰਕ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ।

ਪਰ ਜੇ ਤਰਕ ਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ—ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ—ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੈਤਿਕ ਸੱਚਾਈਆਂ ਇਹ ਹਨ: ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਰਾਬਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ—ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਲੋਕਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ‘ਸ਼ਾਸਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ’ (Consent of the Governed) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ—ਦਰਅਸਲ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜੋ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਤੋਂ, ‘ਸ਼ਾਸਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ’ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਜੀਵਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ ਦੇ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਜੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ—ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ—ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੀਏ। ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰੰਪਰਾ—ਜਿਸਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ‘ਸਹੀ ਤਰਕ’ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ—ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਬਾਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਨੀਂਹ ਦਾ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।

ਫਿਰ ਹੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਮੁੜੇ। ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ—ਸਾਡੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ (Disclaimer) ‘ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੇਵਲ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਠ ਕੇਵਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਰੁੱਟੀ (Error) ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੀ ਲਓ।

ਜਸਟਿਸ ਮਾਰਕੰਡੇ ਕਾਟਜੂ ਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ’ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਤਿੱਖੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਪਹੁੰਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਸਟਿਸ ਕਾਟਜੂ ਦਾ ਲੇਖ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਣਾਅ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਉਸ ‘ਗਲਤੀ’ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ‘ਮੁੜ-ਏਕੀਕਰਨ’ ਹੀ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਹੈ। ‘ਸਾਡੇ ਲੋਕ’ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡਮੁਲੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅਸੀਮ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ‘ਕੌੜਾ ਸੱਚ’

ਵੰਡ: ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ : ਜਸਟਿਸ ਮਾਰਕੰਡੇ ਕਾਟਜੂ

(Photo Credit): ਸਾਡੇ ਲੋਕ/AI"

ਜਸਟਿਸ ਮਾਰਕੰਡੇ ਕਾਟਜੂ (ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ) ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੈਨਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਰਗੇ ਮੰਚਾਂ ’ਤੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ‘ਖੋਖਲੀਆਂ’ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਵੰਡ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਕਸਦ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

1. ਵੰਡ: ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ (British Swindle)

ਕਾਟਜੂ ਅਨੁਸਾਰ, 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚਾਲ ਸੀ। ਇਹ ‘ਦੋ-ਕੌਮੀ ਸਿਧਾਂਤ’ (Two-Nation Theory) ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਫਰਜ਼ੀ’ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ:

ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਰਹਿਣ।

ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੇਸ਼ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੀਨ) ਵਜੋਂ ਨਾ ਉੱਭਰ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਸਤਾ ਲੇਬਰ ਪੱਛਮੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ।

2. ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਜਿਨਾਹ ’ਤੇ ਸਵਾਲ

ਕਾਟਜੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਨੂੰ ‘ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਏਜੰਟ’ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਲੀ ‘ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ’ ਮੁਗਲ ਸਮਰਾਟ ਅਕਬਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਸੀ।

3. ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼: ਇੱਕੋ ਦੇਸ਼

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ (ਪੰਜਾਬ, ਸਿੰਧ, ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਕੇਪੀ) ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਇੰਨੀ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਦੇ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

4. ਅਸਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਲੀ ਦੋਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਣਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ‘ਦੁਸ਼ਮਣੀ’ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਦੋਸਤੀ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਮਕਸਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੜ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਹੱਲ: ਮੁੜ-ਏਕੀਕਰਨ (Reunification)

ਕਾਟਜੂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਮੁੜ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ:

ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਵਰਗੀਆਂ ਲਾਹਣਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ’ਤੇ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

ਰੀਆਸੀ (ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ): ਸਲਾਲ ਡੈਮ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ; ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸਥਿਤੀ ’ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ !

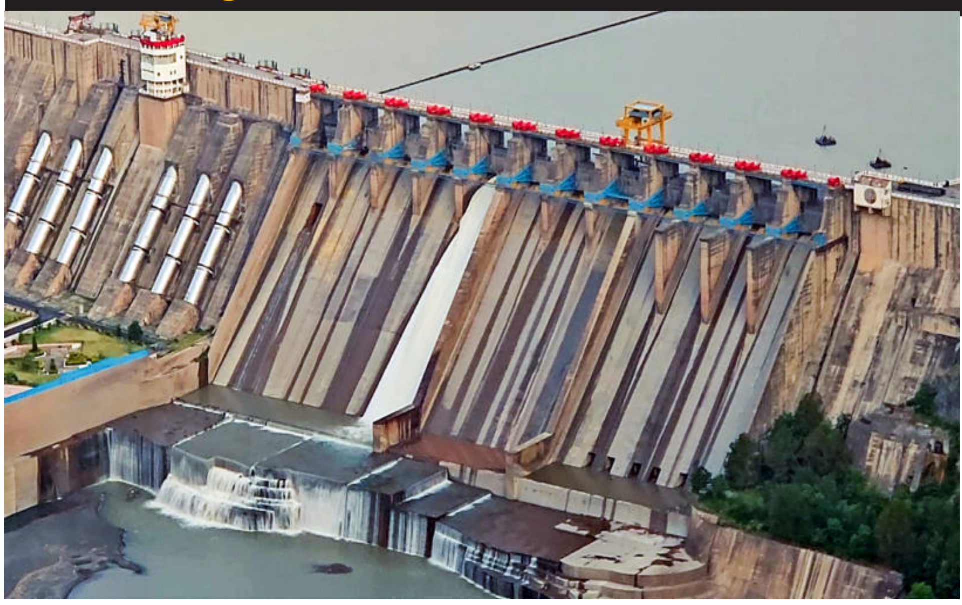

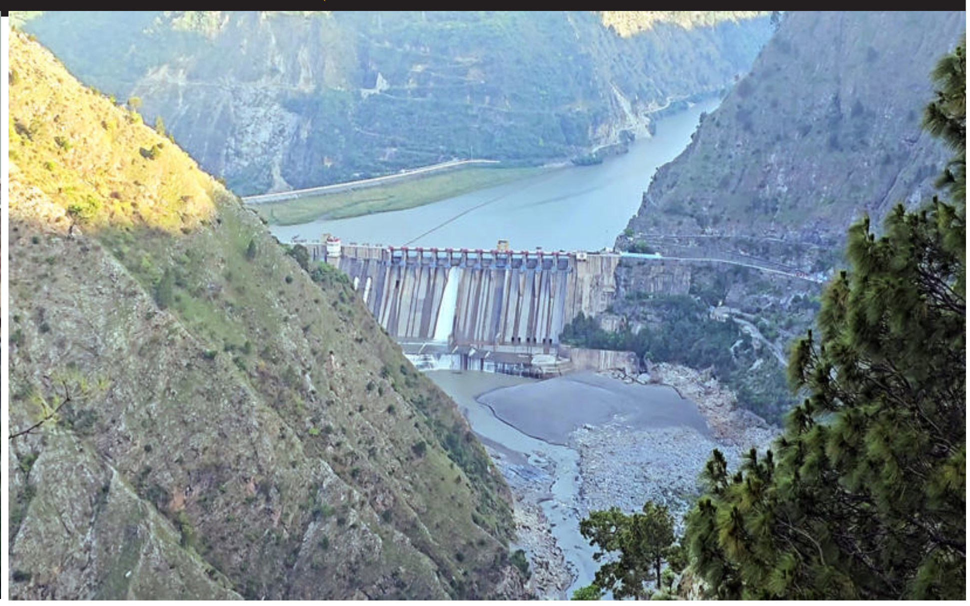

ਰੀਆਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਲਾਲ ਹਾਈਡ੍ਰੋਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ (Salal Dam) ਤੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਡੈਮ ਦੇ ਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਕਾਸ (Controlled Release): ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਡੈਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੇਤਾਵਨੀ: ਚਨਾਬ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ।

ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ: ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਡੈਮ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਉੱਪਰਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਫ਼ ਪਿਘਲਣ ਜਾਂ ਬਾਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਮਦ ਵਧਣ ’ਤੇ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡੈਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆਈ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ’ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ : ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਝੋਟੀਵਾਲਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ’ਤੇ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਜਿੰਦਰ ਕਿੰਗਰਾ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਕੋਲੋਂ 11 ਲੱਖ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿਆਜ ਉੱਪਰ ਲਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਆਜ ’ਤੇ ਲਏ ਪੈਸੇ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ ਕੇਸ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੱਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ਼ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦ ਕਬਜ਼ਾ ਵਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਾਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗੁਰਜੀਤ ਬਰਾੜ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਭੁੱਲਰ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਕਿੰਗਰਾ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਕਿਲੀ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਬੀਹਲੇਵਾਲਾ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਉਣੀ, ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀਆਂ ਆਦਿ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵੱਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਸਲਾਨਾ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ (Annual Day and Prize Distribution Function) ਬੜੀ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ (LG) ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵੇਰਵੇ:

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ: ਐਲ.ਜੀ. ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਅਕਾਦਮਿਕ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

ਵਿਦਿਅਕ ਮਹੱਤਵ: ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ: ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ. ਸੰਧੂ ਖ਼ੁਦ ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ (ਸਰਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀ ਦੇ ਪੋਤਰੇ) ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਲਗਾਵ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਉੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ: ਕਾਲਜ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਐਲ.ਜੀ. ਸੰਧੂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਰਾਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਨਵੀਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਪੇਸ਼

ਤਹਿਰਾਨ : ਇਰਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤਾਜ਼ਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਇਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਰਾਨੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਇਰਨਾ (IRNA) ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਹਿਰਾਨ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਖਰੜਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੀ ਐੱਨ ਐੱਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੱਲ ਰਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਹਿਰਾਨ (ਇਰਾਨ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਜ਼ਾ ਕੂਟਨੀਤਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਇਰਾਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖ਼ਾਸ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਸੀ ਐੱਨ ਐੱਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ’ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੂਤਰ ਮੁਤਾਬਕ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਰਾਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪੱਧਰ ਵਾਲੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਜਲਮਾਰਗ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਇਰਾਨ ’ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕੂਟਨੀਤਕ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜ਼ਰੀਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਖ਼ਤਰੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਮਾਰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੀਆਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਦਲ ਬਦਲੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਰਮੂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

ਬਾਗ਼ੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ; ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਦਲ ਬਦਲੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅੱਜ ‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗ਼ੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ, ਜਿਸ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਮਿਲਣੀ ਤੋਂ ਐਨ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰ ਨਵੇਂ ਭਾਜਪਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਦਲਾਖ਼ੋਰੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਰੱਖਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਚਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਤੇ ਇਕ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਅਸਾਮ ਤੇ ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ ’ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ‘ਆਪ’ ਤੇ ਭਗਵਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੁੱਢ ਬੱਝ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਗ਼ੋ-ਬਾਗ਼ ਭਾਜਪਾਈ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਖ਼ੁਦ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦਲ ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਦੱਸਦਿਆਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਸੱਤ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਬਦਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਦੋ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ ਪਰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਛੇ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕ ਰਾਜ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ’ਚ ਸੋਧ ਕਰ ਕੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਬਾਗ਼ੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੱਥਾਂ ’ਚ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬਾਗ਼ੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੱਦਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਲ ਬਦਲੀ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਫ਼ਤਵਾ ਲੈਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਫ਼ਤਵੇ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਲੜਨਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਗੇ। ਕਦੇ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫ਼ੰਡ ਰੋਕੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਲ ਚੱਲੀ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਹਵਾਈ ਕਿਲੇ ਉਸਾਰਨੇ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦੋ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ’ਚ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ੀਰੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਈ ਟਰੱਕ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਚਲਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਦੇ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

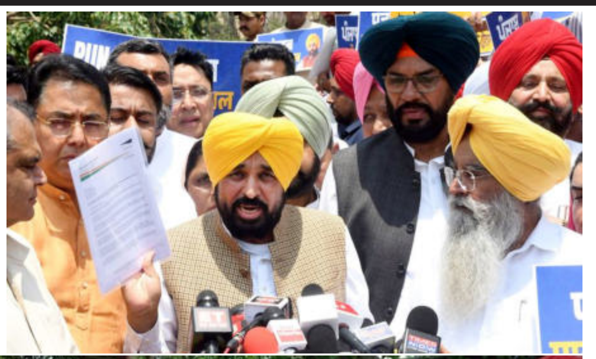

1. ਨਾਜ਼ੀ ਜਰਮਨੀ ਦਾ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ (1945)
ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਨਾਜ਼ੀ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ (Surrender) ਕਰਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਖ਼ੂਨੀ ਜੰਗ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ।

8 ਮਈ 2025 : ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਰਕ ਕਾਰਨ 7 ਮਈ ਦੀ ਰਾਤ

8 ਮਈ 2025 (ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਰਕ ਕਾਰਨ 7 ਮਈ ਦੀ ਰਾਤ) ਨੂੰ ਵੈਟੀਕਨ ਦੇ ਸਿਸਟੀਨ ਚੈਪਲ ਤੋਂ ਉੱਠੇ ਚਿੱਟੇ ਧੂਏਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਰਹਿਬਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲਾਂ:

1. ਪਹਿਲਾ ਅਮਰੀਕੀ ਪੋਪ
ਕਾਰਡਿਨਲ ਰਾਬਰਟ ਪ੍ਰੇਵੋਸਟ (Robert Prevost), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਅਮਰੀਕਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਚਰਚ ਦੇ 2000 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪੋਪ ਬਣੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੇਰੂ (Peru) ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

2. ਨਾਮ ਦਾ ਮਹੱਤਵ: ਲਿਓ XIV (Leo XIV)
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਲਿਓ' ਨਾਮ ਚੁਣਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਾਮ ਪੋਪ ਲਿਓ XIII ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ (Social Justice) ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਪੋਪ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵੱਲ ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਦੂਤ
ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੋਪ ਲਿਓ XIV ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕਈ ਅਹਿਮ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (AI) ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ

ਅਹਿਮਦ ਅਰਬਰੀ ਕਤਲ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਲੜਾਈ

ਅਹਿਮਦ ਅਰਬਰੀ: ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਅਹਿਮਦ ਅਰਬਰੀ (Ahmaud Arbery) ਦਾ ਕੇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਸਲੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਤੱਥ:

1. ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ
23 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ, 25 ਸਾਲਾ ਅਹਿਮਦ ਅਰਬਰੀ ਜਾਰਜੀਆ ਦੀ ਗਲਿਨ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿੱਚ ਜੌਗਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਗੋਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

2. ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੋਸ
ਮਈ 2020 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਜਨਤਕ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਫੈਲ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ "Black Lives Matter" ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੀ। ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ।

3. ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ
ਨਵੰਬਰ 2021: ਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ (ਟਰੈਵਿਸ ਮੈਕਮਾਈਕਲ, ਗ੍ਰੇਗਰੀ ਮੈਕਮਾਈਕਲ ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਬ੍ਰਾਇਨ) ਨੂੰ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਫੈਡਰਲ ਹੇਟ ਕ੍ਰਾਈਮ: ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਫੈਡਰਲ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ (Hate Crime) ਦਾ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ।
ਉਮਰ ਕੈਦ: ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

4. ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਦਲਾਅ
ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਾਰਜੀਆ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ "Citizens' Arrest" ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ "Hate Crimes" ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਡਿਏਨ ਬਿਏਨ ਫੂ (Dien Bien Phu) ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਅੰਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੀਅਤਨਾਮ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਵਾਦ (Colonialism) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਸੀ

ਡਿਏਨ ਬਿਏਨ ਫੂ (Dien Bien Phu) ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਅੰਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੀਅਤਨਾਮ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਵਾਦ (Colonialism) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਸੀ

ਇਸ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਤੱਥ:

1. ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅੰਤ
ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 100 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਯੂਰਪੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਯੂਰਪੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਾਇਆ ਸੀ।

2. ਜਨੇਵਾ ਸਮਝੌਤਾ (1954)
ਇਸ ਹਾਰ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜਨੇਵਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀਅਤਨਾਮ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ: ਉੱਤਰੀ ਵੀਅਤਨਾਮ (ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ) ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਵੀਅਤਨਾਮ। ਇਹੀ ਵੰਡ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ ਭਿਆਨਕ ਯੁੱਧ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ।

3. ਅਮਰੀਕੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ (1975)
ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ, 1975 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੇਰਾਲਡ ਫੋਰਡ ਨੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਯੁੱਧ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਸਾਈਗਨ (Saigon) ਦੇ ਪਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਮੁੜ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋਇਆ।

'ਏਜੰਟ ਔਰੇਂਜ' (Agent Orange) ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਜੜ੍ਹੀ-ਬੂਟੀ ਨਾਸ਼ਕ (herbicide) ਸੀ

'ਏਜੰਟ ਔਰੇਂਜ' (Agent Orange) ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਜੜ੍ਹੀ-ਬੂਟੀ ਨਾਸ਼ਕ (herbicide) ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀਅਤਨਾਮ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਛੁਪਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਰਸਾਇਣ ਵਿੱਚ 'ਡਾਇਓਕਸਿਨ' (Dioxin) ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਂਸਰ, ਜਨਮ ਨੁਕਸ ਅਤੇ ਨਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

1. ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
'ਏਜੰਟ ਔਰੇਂਜ' ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਡਾਇਓਕਸਿਨ (Dioxin) ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਸੈੱਲਾਂ ਦੇ ਡੀ.ਐਨ.ਏ. (DNA) ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ:

ਕੈਂਸਰ: ਲਿਊਕੇਮੀਆ, ਪ੍ਰੋਸਟੇਟ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ।

ਜਨਮ ਨੁਕਸ: ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਦੇਖੇ ਗਏ।

ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗ: 'ਕਲੋਰੈਕਨੇ' (Chloracne) ਨਾਮਕ ਗੰਭੀਰ ਚਮੜੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ।

2. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਤਬਾਹੀ
ਇਸ ਰਸਾਇਣ ਨੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਏਕੜ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਾਇਓਕਸਿਨ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ।

3. ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ 1984 ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ
1984 ਵਿੱਚ ਹੋਈ 180 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਈ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਏਜੰਟ ਔਰੇਂਜ ਐਕਟ 1991' ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਸੱਤਾ ਦਾ ਸਿਖਰ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ

'ਜੇਕਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੇ ਕੁਝ ਤਾਕਤਵਰ ਰਾਜਿਆਂ ਜਾਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗਰੀਬ ਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਰੱਬ' ਵਾਂਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ 33 ਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਸੇ ਰੱਬੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ੂਬੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

--ਅਸਲੀ ਵਡਿਆਈ ਓਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਹੇ।

ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਦਾ 'ਆਪ' 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ: ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕਈ ਰਾਜ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪੰਜਾਬ: ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਹੇ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (BJP) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

'ਟੌਕਸਿਕ' ਕੰਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ: ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਹੁਤ 'ਟੌਕਸਿਕ' (ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ) ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕੀ ਪਾਰਟੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ 'ਆਪ' ਬਣੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਉਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਟਕ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਗਲਤ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਇਨਸਾਨ' ਦੱਸਿਆ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਸਟੈਂਡ: ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ (ਬਲਾਸਟ ਆਦਿ) ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਧਮਾਕਾ: ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਦੇ ਨਾਲ 7 ਵਿੱਚੋਂ 2/3 ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ।

ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਹਰ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਵੱਲੋਂ ਤੰਗਮਰਗ ਵਿਖੇ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਖੇਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪਹਿਲ!

ਬਾਰਾਮੂਲਾ : ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਤੰਗਮਰਗ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਖੇਡ ਕੰਪਲੈਕਸ (Multi-Purpose Sports Complex) ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:

ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ: ਇਸ ਨਵੇਂ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜੋ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਹਤ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ: ਤੰਗਮਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੇਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉੱਭਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ: ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਦੌਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੁਣ ਹੋਵੇਗੀ ਔਖੀ: 2027 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਨਵਾਂ ਟੈਸਟ

ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਬਰੂਕ ਵੈਨ ਵੇਲਡਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 2027 ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਤੋਂ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਲਹਾਲ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ (declaration) 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਨਿਯਮ ਸਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟੈਸਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:

ਟੈਸਟ ਦਾ ਸਰੂਪ: ਇਹ ਟੈਸਟ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ (in-person) ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 20 ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ (multiple-choice) ਸਵਾਲ ਹੋਣਗੇ। ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਟੈਸਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ: ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ ਆਫ਼ ਰਾਈਟਸ ਐਕਟ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਢਾਂਚਾ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਟੈਸਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼: ਮੰਤਰੀ ਵੈਨ ਵੇਲਡਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੈਸਟ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ (rule of law) ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਸਮਝ ਹੋਵੇ।

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦਾ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਇੰਟਰਨਲ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਇਸ ਟੈਸਟ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 2027 ਤੋਂ ਇਹ ਟੈਸਟ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਬੀ.ਕੇ.ਯੂ. ਉਗਰਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 10 ਮਈ ਨੂੰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ : ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਹਾਂ) ਦੀ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅੱਜ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੀਮਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ, ਜਥੇਬੰਦਕ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ, ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਹੱਲ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ 10 ਮਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੂਬਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੇਠੂਕੇ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

'ਜਾਗਤ ਜੋਤ' ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਘੇਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਤਲਬ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੂੰ 8 ਮਈ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ' ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਐਚ.ਐਸ. ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਅਤਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਫੂਲਕਾ ਦੇ ਤਰਕ:

ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼: ਐਚ.ਐਸ. ਫੂਲਕਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਪਾਈ, ਨੰਬਰਿੰਗ ਅਤੇ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਧਾ ਕੰਟਰੋਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ।

ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨਾ: ਇਹ ਐਕਟ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (SGPC) ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੇ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ?

ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ: ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਰੂਪ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ 'ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ' ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

SGPC ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼: ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ: ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਐਚ.ਐਸ. ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (BJP) ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ : ਚੀਮਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖਾਸਾ ਕੈਂਪ ਨੇੜੇ ਧਮਾਕਾ: ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼, ਕਿਹਾ 'ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼!'

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖਾਸਾ ਕੈਂਪ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਸਿਆਸੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ: ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਅਕਸਰ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦੰਗੇ ਭੜਕਾ ਕੇ ਜਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ: ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਇੰਨੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਵੰਡ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਇੱਥੇ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਜਨਤਾ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ 'ਖਤਰਨਾਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ' ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ: ਚੀਮਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸੂਬਾ ਆਗਾਮੀ ਚੋਣਾਂ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਲਾਸਟ ਦੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖਾਸਾ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (BJP) ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਬਲਾਸਟ 'ਤੇ 'ਆਪ' ਨੇਤਾ ਅਨੁਰਾਗ ਢਾਂਡਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ, ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪੰਜਾਬ: ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਅਨੁਰਾਗ ਢਾਂਡਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਬਲਾਸਟ (ਧਮਾਕਿਆਂ) ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਾਧੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ: ਢਾਂਡਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬੌਖਲਾਹਟ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਮੂੰਹ-ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ: 'ਆਪ' ਨੇਤਾ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ।

ਨਜ਼ਰੀਆ: ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਤਕਰਾਰ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਲਾਸਟ: ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਮਦਾਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ, ਕਿਹਾ- ਸੂਬੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖਾਸਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਰਮੀ ਕੈਂਪ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਲਕਾ ਅਟਾਰੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP) ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਦਾਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭੈਅ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ: ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮਦਾਸ ਨੇ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕੁਝ ਤਾਕਤਾਂ ਡਰ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ: ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ: ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ: ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਆਰਮੀ ਕੈਂਪ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਵਸਤੂ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਧ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ: ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ: ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਮਦਾਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ: ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਗੜਦੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

DSGMC ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਬਲਾਸਟ ਅਤੇ ਸੀ.ਐੱਮ. ਮਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (DSGMC) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਧਮਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਰੰਗ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ।

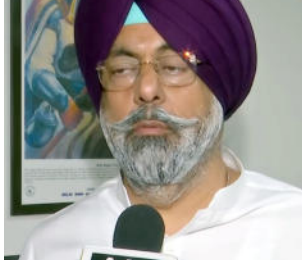

ਕਾਲਕਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:

ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ: ਕਾਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਬਲਾਸਟ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਗੜਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ਾ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਕਲਚਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ।

ਅਧੂਰੇ ਵਾਅਦੇ: ਕਾਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ।

BSF ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਧਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਜਲੰਧਰ: ਜਲੰਧਰ ਦੇ BSF ਚੌਕ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਸਕੂਟਰ ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਧਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਤੱਥ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵਿਸਫੋਟਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ: ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ, FSL (ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬੋਰਟਰੀ) ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂਚ: ਇਲਾਕੇ ਦੇ CCTV ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਫੁਟੇਜ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਖੰਗਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸੁਰਾਗ (Leads) ਮਿਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ: ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ DGP ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਖੁਦ ਮੌਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ BSF ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (IG BSF) ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ।

ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ: ਸਕੂਟਰ ਮਾਲਕ, ਜੋ ਇੱਕ ਕੂਰੀਅਰ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਚੌਕਸੀ: ਇਹ ਧਮਾਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਖਾਸਾ ਆਰਮੀ ਕੈਂਪ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਦੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਮੁੱਢਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਜਲਦ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਬਿਆਨ: 'ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੁਖ਼ਤਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।'

ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ: ਸ਼ਹਿਰ ਭਰ ਵਿੱਚ 24 ਘੰਟੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਤਲਾਸ਼ੀ !

ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ 'ਤੇ ਨਕੇਲ ਕੱਸਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਤੈਦ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਚੌਕਾਂ 'ਤੇ 24 ਘੰਟੇ (Round-the-clock) ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ:

ਸਖ਼ਤ ਚੈਕਿੰਗ: ਹਰ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਨਾਕੇ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ: ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਾਲਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ: ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਹਾਲੀਆ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਕੋਈ ਵੀ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਰਹੀ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣਾ ਹੈ।

ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਅਪੀਲ: ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਲਾਵਾਰਿਸ ਵਸਤੂ ਬਾਰੇ ਤੁਰੰਤ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ 'ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਚੌਕਸੀ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੇ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ ਹੈ।

ਵਪਾਰਕ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ; ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਮ ਕੇ ਕੀਤੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ !

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP) ਦੇ ਟਰੇਡ ਵਿੰਗ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਪਾਰਕ ਐਲ.ਪੀ.ਜੀ. (LPG) ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਾਧੇ।

ਵਪਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਮਾਰ: 'ਆਪ' ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਹੋਟਲ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਲੱਕ ਟੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਮ ਜਨਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਬੋਝ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਵਿਰੋਧ: ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਖਾਲੀ ਸਿਲੰਡਰ ਰੱਖ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ।

ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ: ਟਰੇਡ ਵਿੰਗ ਦੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਨਤਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੇਟ ਵਧਣ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਬਜਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਗੂੰਜ: ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। 'ਆਪ' ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਇਸ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਾਸਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ; ਬੰਗਾਲ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰੋਧੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੁਨੇਹਾ !

ਕੋਲਕਾਤਾ : ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (SP) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਖੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਟੀਐਮਸੀ (TMC) ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ: ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਦੀਦੀ, ਤੁਸੀਂ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਹੈ।'

ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ: ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਭਿਸ਼ੇਕ

ਬੈਨਰਜੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਬੈਨਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸਵਾਲ: ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਵਿਰੋਧੀ ਏਕਤਾ (INDIA Bloc): ਦੋਵਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਏਕਤਾ (INDIA ਗਠਜੋੜ) ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੇ ਵੀ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਦੁਹਰਾਇਆ।

ਸਿਆਸੀ ਪਿਛੋਕੜ: ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ 294 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ 207 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਟੀਐਮਸੀ 80 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਮਟ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦਾ ਗਠਨ

ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ 32 ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕੀ ਸਹੁੰ; ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਜੇਡੀਯੂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ !

ਪਟਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਾਂਧੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀਰਵਾਰ, 7 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇਆ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 32 ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀ।

ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਚਿਹਰੇ: ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਤਸਵੀਰ: ਨਵੀਂ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭਾਜਪਾ (BJP) ਦੇ 15, ਜੇਡੀਯੂ (JD-U) ਦੇ 13, ਐੱਲ.ਜੇ.ਪੀ. (ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ) ਦੇ 2, ਅਤੇ ਹਮ (HAM) ਤੇ ਆਰ.ਐੱਲ.ਐੱਮ. (RLM) ਦੇ 1-1 ਆਗੂ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ।

ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰੀ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੋੜ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ: ਜੇਡੀਯੂ ਦੇ ਦਿੱਗਜ ਆਗੂ ਸ਼ਰਵਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ: ਗਾਂਧੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਭੇਦ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਕਈ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਸ ਨਵੇਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਗਠਨ ਨਾਲ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਾਧੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਸੁੰਘਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤਿਆਂ (Sniffer Dogs) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ; ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇਜ਼ !

ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਚਲਾਇਆ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਕੇਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

ਸੁੰਘਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ: ਇਸ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁੰਘਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤਿਆਂ (Sniffer Dogs) ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ।

ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਟੀਚਾ: ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਭਿਆਨ' ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ ਨਰਕੋ-ਟੈਰਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਹੈ।

ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ: ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਚੌਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੱਪਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ: ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ।

ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ, ਛਾਤੀਆਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ,
ਜਦ ਵੀ ਵੱਜੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵੱਜੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ।
ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੱਗੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹੱਥ ਕੜੀਆਂ ਪੈਰੀਂ ਬੇੜੀਆਂ,
ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲੱਗੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ।

ਰਾਮਗੰਗਾ ਨਹਿਰ 'ਚ ਡਿੱਗੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਬੱਸ; ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਮੁਸਾਫ਼ਰ !

ਕਾਨਪੁਰ : ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬਿਧਨੂ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਬੱਸ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਕੇ ਰਾਮਗੰਗਾ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਡਿੱਗੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ।

ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ: ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੱਸ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰਾਈਵਰ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਬੱਸ ਨਹਿਰ ਦੀਆਂ ਰੇਲਿੰਗਾਂ ਤੋੜਦੀ ਹੋਈ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਡਿੱਗੀ।

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਚਾਅ: ਰਾਹਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਮੁਸਤੈਦੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੱਸ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ (Visuals) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕ੍ਰੇਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੁਸਤੈਦੀ: ਕਾਨਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖੁਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਾ ਆਵੇ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਟੱਕਰ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਵੀਰੇਂਦਰ ਵਤਸ ਅਤੇ NCC ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਜੈਪੁਰ : ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਵੀਰੇਂਦਰ ਵਤਸ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਡੇਟ ਕੋਰ (NCC) ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ।

ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦ: ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਵਤਸ ਦੇ ਨਾਲ NCC ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਏਅਰ ਕਮੋਡੋਰ ਐੱਸ. ਕੇ. ਆਨੰਦ, NCC ਰਾਜਸਥਾਨ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਕਰਨਲ ਨਿਤਿਨ ਸਹਰਾਵਤ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਭੇਂਟ: ਇਹ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ NCC ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ NCC ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਰਣਨੀਤਿਕ ਮਹੱਤਵ: ਜੈਪੁਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਫੌਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ 'ਜੁਆਇੰਟ ਕਮਾਂਡਰਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ' ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਸਿਵਲ-ਮਿਲਟਰੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਜਨਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਮੋਰਚਾ !

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (SAD) ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ।

ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ: ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਾਲੀਆ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦੇ: ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲਿਆ।

ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ: ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ 'ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ' ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਾਕਾਮੀ: ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਕਥਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੌਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰੰਤ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਗੇ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੁਖ਼ਤਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਈਰਾਨ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਮੰਜ਼ਰ: ਭਾਰਤੀ ਮਲਾਹਾਂ ਦੀ ਹੱਡਬੀਤੀ

ਹਰ ਰਾਤ ਡਿੱਗਦੀਆਂ ਸਨ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, ਖਾਣਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ ਤੇ ਮੌਤ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖੀ

ਮੁੰਬਈ : ਮੱਧ ਪੂਰਬ (Middle East) ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਈਰਾਨ ਦੀ 'ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ' (Strait of Hormuz) ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਭਾਰਤੀ ਮਲਾਹ (Seafarers) ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵਤਨ ਪਰਤ ਆਏ ਹਨ। ਮੁੰਬਈ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਉਹ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਪਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਕੰਬ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਹੱਡਬੀਤੀ:

ਰਾਤਾਂ ਦਾ ਖ਼ੌਫ਼: ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਲਾਹ ਤਿਥੀ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦੀ ਖੁਰਮਸ਼ਹਿਰ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਫਸਿਆ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਹਰ ਰਾਤ 10 ਤੋਂ 20 ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਧਮਾਕੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੌਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਦੇਖ ਸਕੀਏ।'

ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟਣਾ: ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਠੱਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਦਾ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੇਵਰੀਆ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਅਨੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਾਂਗੇ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਹੈ।'

15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਔਖਾ ਸਫ਼ਰ: ਇਹ ਮਲਾਹ ਇਰਾਕ, ਅਰਮੀਨੀਆ ਅਤੇ ਦੁਬਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ।

ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜੰਗ:

ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਰ: ਦੋਵਾਂ ਮਲਾਹਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਵਿਆਜ 'ਤੇ 4.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ($4,800) ਉਧਾਰ ਲਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਬੱਚਤ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਪਹਾੜ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ: ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ (Gulf region) ਤੋਂ ਲਗਭਗ 3,000 ਮਲਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 23 ਇਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 10 ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਟੁੱਟ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 6 ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੀ ਗੂੰਜ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾਇਆ ਹੈ। 'ਆਪ' ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀਆਂ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਹੁਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇੰਝ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਪਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਫਸਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰੂਪ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਖ਼ਾਸਕਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ੰਕੂ ਫਤਵੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੁਣ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮੱਤ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀ 'ਆਪ' ਹਾਲੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਮਲ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਜਨਤਕ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ 'ਆਪ' ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮੌਤ ਦਾ ਮਰਸੀਆ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ

ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਸੱਭਿਅਕ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਤਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵੱਡੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਢਾਂਚਾ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਵੰਡ, ਕੱਟੜਵਾਦ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਰੱਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੰਨ ਕੇ ਨਿਗੂਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਚਰਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੋਕ-ਲੁਭਾਊ ਵਾਅਦੇ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਪਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ 'ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਮਨੋਰਥ' ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਿਸਵਾਰਥ ਸੇਵਾ ਦੀ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਨੈਤਿਕ ਨਿਘਾਰ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਮਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਹਲਚਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖ ਸਕੀਏ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ, ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹੋ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਾਡੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਥਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ, ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤ ਪਰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਆਵੇਗੀ। ਇਹ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ 'ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਬਾਗ਼ੀਆਂ' (Guerrillas of the Imagination) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਇਰਿਸ਼ ਕਵੀ ਸੀਮਸ ਹੀਨੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, 'ਜੋ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਣ।' ਸਾਨੂੰ ਅੱਲਾਮਾ ਇਕਬਾਲ ਦੇ ਉਸ ਤੌਖ਼ਲੇ ਨੂੰ ਸੱਚ ਸਾਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ:

ਨਿਸ਼ਾਨ-ਏ-ਰਾਹ ਦਿਖਾਤੇ ਥੇ ਜੋ ਸਿਤਾਰੋਂ ਕੋ,
ਭਟਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਮਰਦ-ਏ-ਰਾਹ-ਦਾਂ ਕੇ ਲੀਏ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਬੈਠੇ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬੇ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸੰਸਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਵਾਇਦ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ, ਡੀਐੱਮਕੇ ਅਤੇ ਸੀਪੀਆਈ (ਐੱਮ) ਵਰਗੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਬਿਹਤਰ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਰਹੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਹਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 82 ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਹਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ 'ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕਰੇ।' ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਇਹ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 'ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ' 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ '50 ਫ਼ੀਸਦੀ' ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਲੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚ 'ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ' ਦੇ ਵਾਧੇ ਸੰਬੰਧੀ ਭਰੋਸਿਆਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਸਾਲ 1971 ਵਿਚ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਜ਼ੋਰ ਫੜਦੀ ਰਹੀ। ਸਾਲ 2001 ਵਿਚ ਵਾਜਪਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਮਦਨ ਲਾਲ ਖੁਰਾਨਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾ ਕੇ 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ, ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੇਗੜੇ ਅਤੇ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਵਰਗੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 81 ਵਿਚ ਸੋਧ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ 2026 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੱਕ ਸਥਿਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਦੱਖਣੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 81 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਲਾਭ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਥੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਤੇਲਗੂ ਦੇਸਮ, ਜਨ ਸੇਨਾ ਅਤੇ ਵਾਈਐੱਸਆਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਗੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉੱਤਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਾਧੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦਾ ਉਮੀਦ ਮੁਤਾਬਕ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਲਾਭ ਨਾ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਲਾਭ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਟੀਐੱਫਆਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 2.1 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਔਸਤ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਕਾਲ ਵਿਚ 2.1 ਬੱਚੇ ਜਨਮ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਟੀਐੱਫਆਰ 2.1 ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਘਟਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ 1970 ਦੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਟੀਐੱਫਆਰ ਵਿਚ ਸਾਫ਼ ਘਟਾਅ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 2001 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਟੀਐੱਫਆਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਧ (3.2) ਸੀ, ਜੋ 2011 ਵਿਚ ਘਟ ਕੇ 2.4 ਰਹਿ ਗਈ। ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਘਟ ਕੇ 2 ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਢਾਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਨੀਤੀ-ਨਿਰਮਾਤਾ ਉੱਚੀ ਟੀਐੱਫਆਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਿਤ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਰੁਝਾਨ ਅਸੰਤੁਲਨ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਏ. ਸੂਰਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਟੀਐੱਫਆਰ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਘਟਾਅ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ (ਬਿਹਾਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਚ ਇਹ ਦਰ ਉੱਚੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ਵਿਚ ਉੱਤਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਟੀਐੱਫਆਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ 3, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ 2.6, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ 2.4 ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ 2.7 ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਾਧੇ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਜਦਕਿ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੇਰਲ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਦੀ ਟੀਐੱਫਆਰ 1.5 ਤੱਕ ਘਟ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿਚ ਇਹ 1.6 ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ 2001 ਤੋਂ ਹੀ ਟੀਐੱਫਆਰ 2.1 ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਵੱਡੇ ਉੱਤਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਲਗਪਗ ਚਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਰਹੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੱਦਬੰਦੀ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 81 ਅਤੇ 82 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਹੀ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਬਣੇਗਾ, ਤਾਂ ਉੱਤਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਤਕਾਲਿਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲਾਭ ਦੇ ਫੇਰ ਵਿਚ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਕੂੜ ਵਡਿਆਈ ਬਨਾਮ ਸੱਚ ਦੀ ਜੁਰਅੱਤ

ਇਨਸਾਨੀ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਦੂਹਰੇ ਮਿਆਰ ਉਦੋਂ ਉੱਘੜ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਖ਼ਸ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਵਰਗੀ ਅਟੱਲ ਹਕੀਕਤ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਝੂਠੀ ਲਫ਼ਾਜ਼ੀ ਹੇਠ ਦਬ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਉਸ ਸੰਜੀਦਾ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਮਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸੱਚ ਦੀ ਸੰਘੀ ਨੱਪਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਅਪਣਾਏ ਇਸ ਕੂੜ ਵਰਤਾਰੇ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਮੌਤ ਵਰਗੀ ਅਟੱਲ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹਿਜ਼ ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਵਾਲੇ ਫਕਵੰਜ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਖਾਵਾ ਇੰਨਾ ਕੁ ਪੁਖ਼ਤਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਜਾਂ ਰਸਮ ਉਠਾਲੇ ਵਰਗੇ ਸੰਜੀਦਾ ਮੌਕੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾ ਜਤਾਉਣ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ; ਸਗੋਂ ਇਹ 'ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ' ਭੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ, ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸੁੱਚੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਕੇ ਝੂਠੀਆਂ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਆਡੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਓੜਕ ਸੱਚ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣਾ ਹੀ 'ਸਮਾਜਿਕ ਦਸਤੂਰ' ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕਿਆ 1985 ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਨਵੀਂ-ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨੂੰ ਅਜੇ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਸਮਝਣ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਸਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਖ਼ਿੱਤੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੈਂਬਲਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੁੱਲਾ ਦੇ ਅਦਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ-ਵਡੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਨਮ-ਭੋਇੰ ਤੋਂ ਉਖਾੜ ਕੇ ਰੋਪੜ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਆ ਵਸਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿਰਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸ਼ੀਰੀਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਅਤੇ ਵਿਛੜੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਮੋਹ ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੀ ਬਦਨਸੀਬੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਸੀ ਕਿ ਓਧਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਤਨ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਰ ਕੇ ਉਸ ਕੁਲੱਛਣੇ ਉਜਾੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ 'ਤੇ ਹੰਢਾਇਆ, ਏਧਰਲੇ ਸਮਾਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ 'ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ' ਜਾਂ 'ਰਫ਼ਿਊਜੀ' ਵਰਗੇ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਚੋਭ ਰਾਹੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਤਰੇਏ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਬੋਲ ਕਿਸੇ ਨਸ਼ਤਰ ਵਾਂਗ ਰੂਹ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਦਕੇ ਜਾਈਏ ਸਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਅੰਤਲੇ ਸਵਾਸਾਂ ਤੱਕ ਬੜੇ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ।

ਸਾਡੇ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਰਮੇ ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਲਹਿਜੇ ਸਦਕਾ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਕਲੀ ਅਪਣੱਤ ਝਲਕਦੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੂੰ 'ਭਾਪਾ ਜੀ', ਦਾਦੀ ਨੂੰ 'ਭਾਬੀ ਜੀ', ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ 'ਦਾਰ ਜੀ' ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ 'ਬੀਜੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਾਂ। ਉਸ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ 'ਮਾਉ-ਪਿਉ' ਕਹਿਣ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਤਿਕਾਰ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਸੀ। ਅਦਬ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਸੀ ਕਿ ਭਣੋਈਏ ਨੂੰ 'ਭਾਈਆ ਜੀ' ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਨੀ ਜੀ, ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਸਲਾਮਤ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ 'ਬੇਜੀ' ਸੱਦਦੇ ਸਾਂ। 'ਭਿਰਾਉ' ਤੇ 'ਭੈਣੂੰ' ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਖੰਡ-ਮਿਸ਼ਰੀ ਵਰਗੀ ਮਿਠਾਸ ਅੱਜ ਦੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਰ ਹੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਵਕਤ ਦੀਆਂ ਗਰਦਿਸ਼ਾਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਸਾਥੋਂ ਸਾਡੀ ਸਰਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਰੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਪੁਖ਼ਤਗੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮਧੋਲ ਨਾ ਸਕੀਆਂ। ਇੱਕ ਬੰਨੇ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਦੀ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਕੋਈ ਇਤਫ਼ਾਕੀਆ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਦਿਲਾਂ ਦਾ ਉਹ ਰਾਬਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੋਠੋਹਾਰ ਦੀ ਪਾਕ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਬੜੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸਨ। ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਭਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜੀਅ ਸਨ, ਜੋ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਸਨ। ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਸਲੀ ਪੂੰਜੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਆਬੋ-ਹਵਾ ਨਾਮ-ਬਾਣੀ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਕਮਜ਼ਿਆਲ ਦੀ ਅਣਖੀਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਇਸ ਜੰਮਪਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੂਹਾਨੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਅੱਲ੍ਹੜ ਉਮਰੇ ਸੁਚੱਜੀ ਜਿਊਣ-ਜਾਚ ਅਤੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮਸਤ-ਮੌਲਾ ਅਤੇ ਅੱਖੜ ਸੁਭਾਅ ਨੇ ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਅਸਰ ਨੂੰ ਉੱਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਬੂਲਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਭਾਪਾ ਜੀ ਲਈ ਉੱਜੜ ਕੇ ਵੱਸਣ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਦਰਦ ਦਾ ਸੱਚਾ ਹਮਰਾਜ਼ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ, ਸਾਡੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ ਅਟੁੱਟ ਨਿਸ਼ਚੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਉਸ ਅਕਹਿ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਰੱਬੀ ਭਾਣਾ' ਮੰਨ ਕੇ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਤਾਂ ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਖ਼ੁਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ-ਰੱਤੀ ਅਜਿਹੀ ਰੂਹ ਸਨ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਤਮਾਮ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੜੇ-ਮੱਥੇ ਝੱਲਦਿਆਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੱਡਿਆ ਸਗੋਂ ਅਣਥੱਕ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖੀ-ਮਿੱਸੀ ਖਾ ਕੇ ਗੁਜ਼ਰ-ਬਸਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਬੀਲਦਾਰੀ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫ਼ਿਤਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਝੂਠੀ ਖ਼ੁਸ਼ਾਮਦ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਲ-ਫੇਰ; ਉਹ ਤਾਂ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਜੁਰਅੱਤ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਗਲੇ ਦੇ ਗਿੱਟੇ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਗੋਡੇ। ਇਸੇ ਅਕੀਦੇ ਦੀ ਜਿਉਂਦੀ-ਜਾਗਦੀ ਮਿਸਾਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਪੰਧ ਦੌਰਾਨ ਭਜਨ-ਬੰਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਦਕ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਰਹਿੰਦਿਆਂ 'ਗਿਆਨ ਚੰਦ' ਤੋਂ 'ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ' ਸਜ ਗਏ।

ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹੱਡ-ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਉਸ ਨੇ ਰੋਪੜ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿੰਟ-ਸਰੀਏ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਵਪਾਰ ਦੇ ਦਾਅ-ਪੇਚਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਿਹਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਘਾਲਣਾ ਸਿਰ ਹੀ ਬੰਨ੍ਹਦਾ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੂਖ਼ਮ ਹਉਮੈ ਨਾਲ ਭਰੀ ਇਹੀ ਹੇਕ ਲਾਉਂਦਾ, "ਇਹ ਮੈਂਡੀ ਘੱਲੀ ਦਿਨ-ਰਾਤੈਂ ਨੀਂ ਡਾਢੀ ਮਸ਼ੱਕਤ ਨਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਅਹੀਆ! ਇਸ 'ਚ ਕਿਸੈ ਹੋਰਨੈ ਨਾ ਕਾਈ ਹੱਥ ਨਹੀਉ!" ਉਸ ਦੀ ਖ਼ੁਦਪ੍ਰਸਤੀ ਇਸ ਕਦਰ ਵਧ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਬੀ ਰਹਿਮਤ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਖ਼ੂਨ-ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ 'ਮਿਹਨਤਨਾਮਾ' ਮੰਨਣ ਦੀ ਗ਼ਿਮਾਕਤ ਕਰ ਬੈਠਦਾ।

ਜੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣਾ, "ਭਿਰਾਵਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕੀਤੇ ਕਰ... ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੱਸਿਆ-ਸੰਗਰਾਂਦ ਆਲੇ ਦਿਹਾੜੇ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੰਜ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਘਿਧਾ ਕਰ।" ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬੜੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿਣਾ, "ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨੈ ਜੋਗਾ ਤੂੰ ਅਹੀਐ ਨਾ ਮੈਂਡਾ ਭਿਰਾ... ਤੂੰ ਹੀ ਟੇਕ ਘਿਧਾ ਕਰ ਮੱਥਾ, ਤੇ ਨਾਲੇ ਕਰਿ ਛੋੜਿਆ ਕਰ ਮੈਂਡੇ ਵੰਡੇ ਨਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ।" ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਡੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਬੇਕਰੀ ਦੀ ਹੱਟੀ ਪਾਈ। ਆਪਣੀ ਨੇਕ-ਨੀਅਤੀ ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਉਸ ਟੀਸੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸੀ। ਭਾਪਾ ਜੀ ਦੀ ਰਸਨਾ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕੋ ਅਰਜ਼ੋਈ ਹੁੰਦੀ, "ਮਿਹਨਤ ਮੈਂਡੀ, ਰਹਿਮਤ ਤੈਂਡੀ!" ਪਰ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਤਾਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀਆਂ ਬਰੂਹਾਂ 'ਤੇ ਪੈਰ ਧਰਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਧੁਨ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅੱਲ੍ਹੜ-ਬੇਪਰਵਾਹ ਜੀਅ ਹੋ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਹ ਨਿਰਾ ਰੰਗੀਲਾ ਤੇ ਮਨ-ਮੌਜੀ ਸੀ; ਸੁਣਦਾ ਸਭ ਦੀ, ਪਰ ਕਰਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਚਿੱਤ ਦੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਦੋਸਤਾਂ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਉ ਚੰਡਾਲ ਚੌਕੜੀ ਦੀ ਸੋਹਬਤ ਉਹਦੇ ਅਵੈੜੇ ਮਿਜ਼ਾਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿ ਦਿੰਦੀ।

ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਪੜ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਫਰਲਾਂਗ ਕੁ ਦੀ ਵਿੱਥ 'ਤੇ, ਸਰਹਿੰਦ ਨਹਿਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਟਿੱਬੀ ਉੱਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਉਸ ਰਮਣੀਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮੰਜ਼ਰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਉੱਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਸਾਡੇ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੋਮਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਜਾਤਾਂ-ਪਾਤਾਂ ਤੇ ਮਜ਼੍ਹਬਾਂ ਦੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਸਵੇਰੇ-ਆਥਣੇ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ। ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਦੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਗੁਰੂਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਅਟੱਲ ਆਸਥਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੀਢੀ ਲਿਹਾਜ਼ਦਾਰੀ ਸਦਕਾ ਹੀ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਲਈ ਇਸੇ ਮੁਕੱਦਸ ਥਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਜਾਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮੌਜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਪਾਏ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੂਰਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਹੁੰ-ਮਾਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸ-ਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਫ਼ਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲੌਕਿਕ ਵਿਸਮਾਦ ਪੱਸਰ ਗਿਆ। ਇਲਾਹੀ ਸੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ 'ਜੋ ਉਪਜਿਓ ਸੋ ਬਿਨਸਿ ਹੈ, 'ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ...' ਅਤੇ 'ਸਜਣ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁਲੇ...' ਵਰਗੇ ਵੈਰਾਗਮਈ ਸ਼ਬਦ ਗੂੰਜੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਸੰਸਾਰਕ ਮੋਹ ਦੀ ਪਕੜ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ 'ਪਰਮ ਸੱਚ' ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਤਾਬਿਆ 'ਚ ਬੈਠੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮੇ 'ਜੋ ਨਰੁ ਦੁਖ ਮੈ ਦੁਖੁ ਨਹੀ ਮਾਨੈ' ਦੀ ਕਥਾ-ਵਿਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਨਿਮਖ-ਭਰ ਹੋਂਦ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਉਲੀਕਿਆ ਤਾਂ ਵੈਰਾਗੀ ਹਿਰਦੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿੱਚ ਪਰੁੱਚ ਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਝੰਜੋੜੇ ਗਏ।

ਡਾ. ਉਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਦਾ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੁਰਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪਏ ਮਾਈਕ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਨਿਮਾਣੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਾਲੀ ਰਸਮੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੋਲਣਾ ਆਰੰਭਿਆ, "ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ 'ਜੇਹਾ ਚੀਰੀ ਲਿਖਿਆ ਤੇਹਾ ਹੁਕਮੁ ਕਮਾਹਿ॥ ਘਲੇ ਆਵਹਿ ਨਾਨਕਾ ਸਦੇ ਉਠੀ ਜਾਹਿ॥' ਮੁਤਾਬਿਕ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਗਤ ਜੀ ਦੇ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਮਿੱਤਰ, ਬਾਊ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਜੀ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਹਿ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਕੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ-ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਅਰਦਾਸ-ਜੋਦੜੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਤ-ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੁੱਲਾਂ-ਚੁੱਕਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖ਼ਸ਼ਣ।"

ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਮੁਲੰਮੇਦਾਰ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਉਸ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁਹਾਰਨੀ ਦੀ ਅੱਤ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਜੀ ਗੁਰੂ-ਮੋਹ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜੀ ਅਜਿਹੀ ਰੂਹ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਇਆ।" ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਭਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਮੂੰਹ-ਮੁਲਾਹਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਾਂਝ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਹਰ ਹੋਈ ਗੂੜ੍ਹੀ ਬੱਦਲਵਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਗੱਲ ਸਮੇਟਣੀ ਚਾਹੀ, "ਬਹਰਹਾਲ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਵਿਰਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਸਮ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਹ ਮੀਂਹ-ਕਣੀ ਦੂਰੋਂ-ਨੇੜਿਓਂ ਆਈ ਸੰਗਤ ਲਈ ਘਰ ਪਰਤਦਿਆਂ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਾ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਕਤ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋ-ਦੋ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ।"

ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੁਰਿਆ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦੀ ਮੁਹਲਤ ਮੰਗ ਕੇ ਮਾਈਕ ਫੜਦਾ ਪਰ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਧਮਕ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਵਕਤ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਰਾਗਣੀ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ। ਕੋਈ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਦੀ 'ਦਰਵੇਸ਼ੀ' ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਵੈ-ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜ-ਸੇਵਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਰਸੂਖ਼ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰ ਜਾਂਦਾ। ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਟੋਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਨੁਮਾਇਸ਼ੀ ਉਪਮਾ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਰਹੀ। ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲੰਮੇ ਹੇਠ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਉਹ ਸੋਹਲੇ ਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮ-ਯੋਗੀ ਗਰਦਾਨ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕੋਈ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਮਸੀਹਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ-ਗਿਆਨੀ ਆਖ ਕੇ ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਟਾਕੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਾਮ-ਨਿਹਾਦ ਸੱਜਣ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਨੂੰ ਯੁੱਗ-ਪੁਰਸ਼ ਐਲਾਨਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਣਹੋਣੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇਣ ਲੱਗਾ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਖ਼ੁਦ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਖ਼ੁਸ਼ਾਮਦੀ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਮੇਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣ।

ਇਸ ਪਾਕ-ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਦਾਪੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੱਚ ਦਾ ਹੋਕਾ ਗੂੰਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ-ਆਡੰਬਰ ਰਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਭਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਚਿੱਤ-ਚੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਹ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਕਸੀਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਧੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਵਲੂੰਧਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਤੋਂ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀ ਲੂਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਉਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਮੀਨਾਰਾਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਹੁਣ ਇੱਕ ਜਲਾਲੀ ਰੋਹ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਅਖ਼ੀਰ, ਜਦੋਂ ਸਬਰ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਲੋਹੇ-ਲਾਖੇ ਹੋਏ ਭਾਪਾ ਜੀ ਆਪਮੁਹਾਰੇ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਇਕਦਮ ਮਾਈਕ ਲੈ ਲਿਆ। ਭਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸੁੰਨ-ਮਸੁੰਨ ਪੱਸਰ ਗਈ ਕਿ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੰਗਤ ਭੌਰ-ਭੌਰ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਰਸਮੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਉਸ ਠੇਠ ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਦੀ ਥੋਥੀ ਲਫ਼ਾਜ਼ੀ ਦੇ ਗੁਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੂਈ ਮਾਰਦਿਆਂ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਭ ਦੇ ਪਾਜ ਉਘੇੜ ਦਿੱਤੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਪੀੜ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਬੜੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਦੀ ਪਰਥਾਏ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਆਪ ਹੀ ਘਟ-ਘਟ ਦਾ ਜਾਣਨਹਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਗੁਰਮਤਿ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਘੋਰ ਨਿਰਾਦਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਰਾਸਰ ਮਨਮਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਇਸ ਵੈਰਾਗਮਈ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੀਅ ਜਾਂ ਅਤਿ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਨੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈ ਸੰਗਤ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨਾ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨਾ ਮਹਿਜ਼ ਪਾਖੰਡ ਅਤੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਹੈ।

ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚਲੀ ਓਪਰੀ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤੋੜਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ਼ਤਿਹ ਦੀ ਗੂੰਜਾਰ ਪਾਈ: "ਧੰਨ-ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੀ ਨਿੱਘੀ ਗੋਦ 'ਚ ਸਾਜੀ-ਨਿਵਾਜੀ ਗੁਰੂ-ਰੂਪੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ, ਗੱਜ-ਵੱਜ ਕੇ ਫ਼ਤਿਹ ਨੀ ਸਾਂਝ ਪਾਵਣਾ ਜੀ, ਹਿੱਕ ਭੀ ਰਸਨਾ ਖਾਲੀ ਨਾ ਰਹਿ ਵੰਞੇ, 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਿਹ'। ਮੈਂਡੇ ਆਦਰਾਂ ਜੋਗੇ ਮਾਈਓ, ਭਾਈਓ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗੋ.... ਤੁਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾ ਮੈਂ ਦਿਲੋਂ ਨੀਆਂ ਡੂੰਘਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਹੂੰ ਮਸ਼ਕੂਰ ਥੀਨਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੰਮ-ਧੰਦੇ ਵਿਚੇ ਛੋੜ ਕੇ ਮੈਂਡੇ ਭਿਰਾਉ ਵਰਗੇ ਮਿੱਤਰ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦੇ ਨੇ ਭੋਗੇ 'ਤੇ ਹਿੱਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਥੀਏ ਓ। ਅਸਾਂ ਦੂੰਆਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬਹੂੰ ਮਾਣ ਨੀ ਗੱਲ ਹਾਈ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਅਸਾਡੇ ਦੁੱਖੇ ਨੀ ਇਸ ਆਉਖੀ ਘੜੀ 'ਚ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਘਿਧੀ ਐ... ਪਰ ਆਖ਼ਰ ਹਿੱਕ ਗੱਲ ਮੈਂਕੂੰ ਡਾਢਾ ਆਵਾਜ਼ਾਰ ਕੀਤੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੋਹਤਬਰ ਸੱਜਣਾਂ ਗੁਰੂ ਨੀ ਹਜ਼ੂਰੀ 'ਚ ਮੈਂਡੇ ਭਿਰਾ ਨੀ ਆਨ-ਓ-ਸ਼ਾਨ 'ਚ ਕਸੀਦੇ ਪੜ੍ਹੀ ਛੋੜੇ ਅਨ... ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਾ ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ 'ਕਾਅਬੇ 'ਚ ਕੁਫ਼ਰ' ਤੋਲਣੇ ਬਰਾਬਰ ਹਾਈ!

ਮੈਂਡੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਫ਼ੁਰਮਾਨੇ ਅਨ:

ਦੁਨੀਆ ਨ ਸਾਲਾਹਿ ਜੋ ਮਰਿ ਵੰਞਸੀ॥
ਲੋਕਾ ਨ ਸਾਲਾਹਿ ਜੋ ਮਰਿ ਖਾਕੁ ਥੀਈ॥
ਵਾਹੁ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਵਾਹੁ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ॥

ਮੈਂਕੂੰ ਹਿਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਦੱਸੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ੁਸ਼ਾਮਦਾਂ ਨੀ ਝੜੀ ਲਾਈ ਕੇ ਵਤ ਅਸਾਂ ਕਿਸ ਆਂਹ ਪਏ ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨੈ ਆਂ?"

ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੱਚ ਦੇ ਜਲਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬੜੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ:

"ਦੀਵਾਨ ਚੰਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂਡਾ ਦੋਸਤੰਮਾ ਸਗੇ ਭਿਰਾਊ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਅਹੀਆ, ਜਦ ਹੂ ਨਿੱਕੜਾ ਜਿਹਾ ਜਾਤਕ ਹੋਨਾ ਅਹੀਆ, ਸ਼ੈਦ (ਸ਼ਾਇਦ) ਕਧੇ ਆਪਣੇ ਮਾਉ-ਪਿਉ ਨੀ ਉਂਗਲ ਫੜੀ ਜਾਂ ਹੁਨਾਂ ਕੀ ਕੁੱਛੜ ਚੜ੍ਹੀ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰੇ ਜੁਲਿਆ ਹੋਸੀ, ਪਰ ਮੈਂਡੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੁਹ ਹਿੱਕ ਵਾਰੀ ਭੀ ਨਾ ਵੰਞੀ ਥੀਆ! ਛੇਕੜ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸਨਮੁਖ ਬੋਲਣੇ 'ਚ ਜੇਕਰ ਮੈਂਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਕਾਈ ਗੱਲ ਤੁਸਾਂ ਨੀ ਸ਼ਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਾਧੂ-ਘਾਟੂ ਜਾਂ ਕਾਟਵੀ ਥੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਮੈਂਕੂੰ ਆਪਣਾ ਝਾੜੂ-ਬਰਦਾਰ ਜਾਣ ਕੇ ਬਖ਼ਸ਼ ਘਿੰਨਿਆ ਜੇ... ਤੁਸਾਂ ਜੇ ਤਾਂ ਪਤੈ ਕਿ ਬੋਲਣਹਾਰ ਤਾਂ ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਹੋਨਾ ਐ, ਪਰ ਬਖ਼ਸ਼ਣਹਾਰ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਰੂਪੈ 'ਚ ਮੈਂਡਾ ਮਿਹਰਾਂ ਨਾ ਸਾਈਂ ਹੀ ਹਾਈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦੇ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤਰਫ਼ੋਂ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕਰੇਨਾ ਆਂ। ਗੁਰੂ ਨਾ ਲੰਗਰ ਤੇ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਛਕ ਕੇ ਵੰਞਣੇ ਨੀ ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਇਸ ਟੱਬਰ ਤੇ ਬਾਲ-ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਹੱਥ ਧਰੀ ਕੇ ਅਸੀਸਾਂ ਨਾ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਵਣਾ।" ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਸਜੀਆਂ ਪੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਲ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਸ ਨਿਧੜਕ ਤੇ ਬੇਖ਼ੌਫ਼ ਸੱਚ ਦੀ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕੀਲ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਜੁੜੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਕਸੀਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਮੋਹਤਬਰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਧਸ ਗਏ। ਜਿਹੜੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੁਣੇ ਸੱਚ ਦਾ ਹੋਕਾ ਬਣੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਾਂਗ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਡੋਲਤਾ ਨੇ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਲਣ ਦੀ ਜੁਰਅੱਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਊਣ ਦਾ ਸਿਦਕ ਵੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੱਚਾਈ ਖੁਣੋਂ ਇਸ ਭੇਖੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾਪਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਜੇਰਾ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਅ ਕਰਦੈ ਕਿ ਸ਼ਾਲਾ! ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜੇ ਇਹ ਧੁਰ ਦੇ ਬੋਲ ਇਸ ਬਹੁਰੰਗੀ ਖਲਕਤ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਕੂੜ-ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਇਸ ਮੁਲੰਮੇ ਨੂੰ ਇੰਝ ਹੀ ਝਾੜਦੇ ਰਹਿਣ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਪਾ ਜੀ ਉਸ ਦਿਨ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਉਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬੋਸੀਦਾ ਰਸਮਾਂ ਦੇ ਕਫ਼ਨ ਹੇਠ ਦਫ਼ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਹੈ।

ਚਾਨਣ ਜੇ ਕੁਝ ਕਰੀਦਾ ਤਾਂ ਸੇਕ ਵੀ ਜਰੀਦਾ...

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਪਾਲ
9814715796

ਜਦੋਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪੂਰਾ ਗੰਧਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਲਾਗ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਸੂਰਮਿਆਂ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜਬਰਦਸਤ ਐਂਟੀ-ਵਾਇਰਸ ਆਪਣੀ ਚੇਤਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ 'ਕੁਝ ਰੋਗ ਰੋਕੂ ਟੀਕੇ' ਲਗਵਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਧਰ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ ਐਸੀ ਪਾਣ ਚਾੜ੍ਹੀ ਜਾਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਉਪਕਰਨ ਸੁਣੇ ਤੇ ਦੇਖੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਬਾਹਰੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਹਿਲਜੁਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਾਹਰੀ ਚਕਾਚੌਂਧ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਸਬਜ਼ਬਾਗ ਰਾਹੀਂ ਰਸਾਤਲ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲੱਭ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਅੰਦਰਲੇ ਚਿਰਾਗ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਅਤੇ ਖਪਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਤੇ ਭਰਮ ਦੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਗਦਿਆਂ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਧੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਭੀੜ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਤੁਰਨ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਸੱਚ ਦੇ ਆਸ਼ਕ ਅੱਜ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਿੱਕ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਿੱਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਚਾਨਣ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ। ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਦਰਲੀ ਕਾਲਖ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਵੈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪਸੰਦ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਜਾਂ ਨਿੰਦਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਸੱਚ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ 'ਤੇ ਪਰਖ ਕੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੱਲ ਪਏ ਤਾਂ ਅਗੰਮੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋਰ ਬਖ਼ਸ਼ਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦਰਲਾ ਚਾਨਣ ਵੀ ਸੇਕ-ਵਿਹੂਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸੇਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਅਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੋਹ ਦੀ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਸਹਿਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵੀ ਭੀੜ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਤਾਹਨੇ, ਮਿਹਣੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡੁਲਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਸੋਝੀ, ਨਾਮ ਅਤੇ ਗੁਰ-ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਦਰਲੀ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਇੱਕ 'ਤਪ' ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ, ਤੇਲ ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਰੂਪਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਦੇ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇਲ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣ ਨਾਲ ਚਾਨਣ ਬਣਦਾ ਹੈ;

ਦੀਵਾ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਦੁਖੁ ਵਿਚਿ ਪਾਇਆ ਤੇਲੁ॥
ਉਨਿ ਚਾਨਣਿ ਓਹੁ ਸੋਖਿਆ ਚੂਕਾ ਜਮ ਸਿਉ ਮੇਲੁ॥

ਇੱਥੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਤਮਿਕ ਈਂਧਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਦ ਇਹ ਦੁੱਖ ਵੀ ਦਾਰੂ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦਾ ਹੈ। ਜਗਤ ਦਾ ਅਨੁਭਵ, ਕਲੇਸ਼, ਮਨ ਦੀ ਤਲਖੀ ਅਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਇਹ ਸਭ ਤੇਲ ਵਾਂਗ ਸੜ ਕੇ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਦਾ ਚਾਨਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ, ਅਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ, ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਦੇ ਫੰਦੇ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਹੰ-ਤੋੜ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀ ਹੈ? ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦੁੱਖ, ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖਲਾਅ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਨੁਭਵ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਬੌਧ (ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ) ਸੋਚ ਦੋਵੇਂ ਚੇਤਨਾ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਝਟਕੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਭਾਲ ਵੱਲ ਤੁਰਦਾ ਹੈ। ਸਵੈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਨਾਮ, ਸਵੈ ਅਵਲੋਕਨ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਡਰ ਟੁੱਟਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੇਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਜੀਅ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੇਤਨਾ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ਗੋਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਾਰਲ ਜੁੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਆਤਮ-ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਅਟੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਚਾਨਣ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣਾ। ਜਾਗੀ ਹੋਈ ਆਤਮਾ, ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਚੁੱਕੀ ਰੂਹ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਾਂਗ ਜਗਤ ਜਲੰਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਤੜਪ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਲੰਮੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਨਿਕਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੜਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਵਾਚਕ ਬਿਰਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੱਚ ਦਾ ਚਾਨਣ ਫੈਲਾਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਰੋਧ, ਬੁਰੇ ਬਚਨ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਦੀ ਕੈਦ ਦਾ ਸੇਕ ਵੀ ਸਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸੇਕ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹਿੰਦੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਚਾਨਣ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਸੇਕ ਸਹਿ ਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵੰਡਦਾ ਰਿਹਾ। ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਨੇ ਰਾਜਸੀ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤ ਛੱਡ ਕੇ ਕਠੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਦੁੱਖ ਦੇ ਮੂਲ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਚਾਨਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਬੁੱਧ ਦੀ ਜਾਗਰਤੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੇਕ, ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਤਿਆਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਬਣੀ। ਹਜ਼ਰਤ ਈਸਾ ਮਸੀਹ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ, ਖਿਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਲੀਬ ਦਾ ਸੇਕ ਸਹਿ ਕੇ ਚੁਕਾਈ। ਕਾਰਲ ਜੁੰਗ ਈਸਾ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੇਖ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ 'ਆਪਣਾ ਕਰਾਸ' ਆਪ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਚੇਤਨਾ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੱਚ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਨੇ 27 ਸਾਲ ਕੈਦ ਦੇ ਦੁੱਖੜੇ ਸਹੇ, ਪਰ ਇਸ ਦੁੱਖ ਨੂੰ, ਇਸ ਸੇਕ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਿਆਰੀ, ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਖਿਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣੇ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਉਹ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਦੁਖਾਂਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਂਝੀ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਉਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।

ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦਵਾਈ, ਨਸ਼ਾ, ਲਗਾਤਾਰ ਧਿਆਨ, ਭੰਗ ਆਦਿ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੁੰਗ ਵਰਗੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਇਸ ਨੂੰ 'ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ- ਦੁੱਖ ਹੈ, ਸੇਕ ਹੈ, ਪਰ ਮਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਉੱਚ-ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਚਾਨਣ ਅਟੱਲ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦ ਕਸ਼ਟ ਸਹਿ ਕੇ ਵੀ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਦਰਦ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਤੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਭ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਸ ਵਕਤ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਟੋਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਜ਼ੁਲਮ ਸਹਿਣ ਕਰਨੇ ਪਏ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਸਾਨ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਾਂ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ, ਆਪਣੇ ਬਾਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ, ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਵੇ, ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਗੋਂ ਰਾਜ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਕੱਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਦੀਵਾ ਹਨੇਰਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਹਨੇਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇ ਇਹ ਚਾਨਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹੋਣੀ, ਤਰੱਕੀ ਰੁਕਣੀ, ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ, ਝੂਠੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰਨੇ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਅਤੇ ਅਖੀਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣ ਤੱਕ ਦੀ ਨੌਬਤ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਗੀ, ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ, ਅਤਿਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਦਿ ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਝੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਦੇਰ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਹਮ-ਖਿਆਲ ਲੋਕ ਜੁੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਾਂ ਜ਼ਾਲਮ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਕ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਹਿਰਾਂ ਆਤਮਿਕ-ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਝੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲਾ ਅੜ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਖੁਦ ਝੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚਾਨਣ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਡਰ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸੇਕ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਓ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਨਣ ਯਾਨੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਚਾਨਣ, ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਚਾਨਣ, ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਚਾਨਣ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਆਦਰਸ਼ ਦਾ ਚਾਨਣ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੀ ਕਾਲਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਗੇਗਾ, ਸੱਚ ਹੱਕ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਬਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏਗਾ। ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਖ਼ਤਮ ਹੋਏਗੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਇੱਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਣ ਜਾਏਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡਾ ਔਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸੇਕ ਝੱਲ ਸਕਣ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਆਉਂਦੀ ਜਾਏਗੀ।

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਜੜ ਜਿੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਹੋਏਗੀ, ਓਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹ ਛਾਂ ਦੇ ਸਕੇਗਾ। ਅੰਦਰਲਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏਗਾ ਤਦ ਹੀ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ, ਤਦ ਹੀ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵੰਡੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਤਦ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਦ ਹੀ ਬਾਹਰੀ ਹਨੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਚਿਰਾਗ ਜਗਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਕਵੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ;

ਚਾਨਣ ਵੀ ਕੁਛ ਕਰਾਂ ਮੈਂ, ਐਵੇਂ ਹੀ ਬਲ਼ ਨਾ ਜਾਵਾਂ।
ਅੰਬਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਰਲ਼ ਨਾ ਜਾਵਾਂ।
***
ਚਾਨਣ ਜੇ ਕੁਝ ਕਰੀਦਾ, ਤਾਂ ਸੇਕ ਵੀ ਜਰੀਦਾ।
ਇੱਦਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀਦਾ, ਹਾਇ ਮੈਂ ਮਰ ਨਾ ਜਾਵਾਂ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ

ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਔਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਐੱਨ ਆਈ ਟੀ) ਨੂੰ ਦਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਜੌਨ ਬ੍ਰਿਟਾਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਦਖ਼ਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐੱਨ ਆਈ ਟੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਹੋਸਟਲ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਨਾਲ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਤਣਾਅ ਘਟ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਐੱਨ ਆਈ ਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਡੂੰਘੇ ਮਤਭੇਦ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਢੁੱਕਵੀਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਮਦਦ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣਾ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖ਼ਾਮੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ, ਦੋਵੇਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਬਾਅ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲਗਪਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ 2018 ਤੋਂ 2023 ਦਰਮਿਆਨ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਾਰਨ 98 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਆਈ ਆਈ ਟੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਐੱਨ ਆਈ ਟੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮੁੱਢਲੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਪੀਅਰ ਸਪੋਰਟ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਵੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਬਹਾਲ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਐੱਨ ਆਈ ਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਸੇਧਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਮੋਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਤਣਾਅ ਦੀ ਵੇਦੀ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ 1919 ਅਧੀਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਵਿਚਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅੱਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੀ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ 1921 ਅਤੇ 1924 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1927 'ਚ ਹੋਈ ਤੀਜੀ ਚੋਣ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ 12 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਸਿੱਖ ਲੀਗ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਅਤੇ 12 'ਚੋਂ 11 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ 'ਚ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। 1930 ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 1935 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 1937 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁੱਲ 175 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਹੋਈ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਧਰਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 84, ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ 42, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 32, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ 4 ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 2 ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ, ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਈਸਾਈਆਂ ਲਈ 2, ਯੂਰਪੀਅਨ ਈਸਾਈਆਂ ਲਈ 1 ਅਤੇ ਐਂਗਲੋ ਇੰਡੀਅਨ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਸੀਟ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 10 ਸੀਟਾਂ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 5 ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਲਈ, 3 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ, ਇਕ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਕ ਵਪਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ, ਖਾਲਸਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਟੀ, ਹਿੰਦੂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਬੋਰਡ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 96, 14, 12, 11 ਅਤੇ 18 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਯੂਨੀਅਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ

ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ 'ਚ ਬੈਠਣਾ ਪਿਆ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1952 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 19 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। 1957 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਰਲ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਵਾ ਲਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ 1962 ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਤੋੜ ਲਿਆ ਪਰ ਕਈ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੋ ਧੜਿਆਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਹਾਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 16 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ।

1966 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ 1967 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਂਗਰਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੋ ਸਾਲ ਹੀ ਚੱਲ ਸਕੀ ਤੇ 1969 'ਚ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਹੋਈ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ ਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਪਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁੱਟ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਅਤੇ 1972 ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। 1977 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਫਿਰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਪਰ 1980 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ 37 ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ।

- ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ

1985 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 73 ਸੀਟਾਂ ਜਿਤ ਕੇ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ। 1992 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਪਰ 1997 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2002 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ। 2007 ਅਤੇ 2012 'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ।

ਪਰ 2017 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 15 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਫਿਰ 2022 ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧਦੀ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। 2 ਦਸੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਚਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਲੂਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁੱਨਕਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਟੁੱਟ ਗਿਆ।

ਭਾਵੇਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਰਮਿਆਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਹੀ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਆਪਸੀ ਤਕਰਾਰ ਅਤੇ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਨਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ' ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੇ ਆਪਸ 'ਚ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ 2027 ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ 'ਚ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਇਹ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਾਫ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੀ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 7 ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ, ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਫਿਜ਼ਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਆਗੂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ ਵੱਲੋਂ ਗੱਠਜੋੜ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਵੋਟਰ ਦੁਚਿੱਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅਜੋਕੇ ਹਾਲਾਤ ਅਕਾਲੀ ਧੜਿਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਉਣਾ, ਇਸ ਲਈ ਅਹਿਮ...!

ਸਮਾਜ 'ਚ ਇਕ ਅਜੀਬ ਬੀਮਾਰੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਟਰੈਫਿਕ, ਮਾਨਸੂਨ ਦੇ ਟੋਇਆਂ ਜਾਂ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਲਈ ਦੇਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਵਾਉਣੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਦਰਸ਼ਕ ਜਮ੍ਹਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਪਿੱਝੇ ਪਏ ਹਨ, ਚਾਹ ਠੰਢੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ 'ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬ' ਅਜੇ 'ਰਸਤੇ 'ਚ' ਹਨ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਮਤਲਬ 10 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਤੱਕ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣਾ ਸ਼ਾਲ ਠੀਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਦੇਰੀ ਹੀ ਤਾਲੀਆਂ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ 'ਅਹਿਮ ਹੋਣ' ਦੀ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਪਾਲ ਲਈ ਹੈ।

ਮੈਂ ਵਿਆਹਾਂ 'ਚ ਵੀ ਇਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਮਹਿਮਾਨ ਤਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਸੂਪ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਈਸਕ੍ਰੀਮ ਪਿਘਲਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਸ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਉਹ 'ਐਂਟਰੀ' ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਅਖ਼ੀਰ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

-ਰਾਬਰਟ ਕਲੀਮੈਂਟਸ

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਰ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਮੰਗ ਹੈ। "ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਦੂਜੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਫਸ ਗਿਆ ਸੀ," ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਦਾਜ਼ 'ਚ ਫੁਸਫੁਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰੁਝੇਵੇਂ 'ਚ ਸਮੋਸਾ ਅਤੇ ਦੂਜੀ 'ਚ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਤਮਗੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਕਸਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿਣ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਮਰਾ ਠਹਿਰ ਜਾਵੇ ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, "ਬੇਟੇ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਾ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਆਦਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦੇਰ ਕਰਨਾ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ਾਂਤ ਰੂਪ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ 'ਚ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਇਹੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਚੋਲਾ ਪਹਿਨੀ ਬੈਠੀ ਹੈ?

ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਜਲਦੀ ਵੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵੈ-ਭਰੋਸਾ ਕਿਸੇ ਨਾਟਕੀ ਆਮਦ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਕਮਰੇ 'ਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ 'ਦਿਸ' ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਮਰੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ, ਉਹੀ ਅਸਲ 'ਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ 'ਹੈ'।

ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦੇ ਕੋਲ 'ਕੱਦ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਰੀ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤ ਰੂਪ ਹੈ, ਜੋ ਖ਼ੁਦ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ...!

ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਫੀਸਦ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਿਉਂ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ?

ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 131, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 239 ਏ ਏ, ਨੂੰ ਸੋਧ ਲਈ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ-2026 ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 543 ਤੋਂ ਵਧਾਕੇ 850 ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋ 273 ਸੀਟਾਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਔਕਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕਾਂਗਰਸ, ਐਸ ਪੀ, ਡੀ ਐਮ ਕੇ, ਟੀ ਐਮ ਸੀ, ਆਰ ਐਲ ਡੀ ਦੇ ਆਗੂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬੋਲੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 131 ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਕਰਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਤੇ ਸਾਥ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ, 'ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਲਾਹਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਚਲੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 130 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ 1911 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਾਮਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਮ ਕੇ ਸਟਾਲਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਲਕਾਬੰਦੀ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਘਟਾਕੇ ਉਹ ਉਤਰ ਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਪਾੜਾ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

131ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ-2026 'ਤੇ ਹੋਈ ਵੋਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ 298 ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ 230 ਵੋਟ ਪਏ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ 528 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਏ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਲਈ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮੱਤ ਵਾਸਤੇ 352 ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜੁਟਾ ਨਾ ਪਾ ਸਕੀ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਬਿਲ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਫਿਰ ਲਟਕ ਗਿਆ। ਪਿੱਛਲੇ 12ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਆਦਮੀ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ, 131ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਬਿੱਲ-2026 ਨੂੰ ਡੇਗਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕਾਂਗਰਸ, ਐਸ ਪੀ, ਡੀ ਐਮ ਕੇ, ਟੀ ਐਮ ਸੀ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ੂਦਾ ਸੀਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ, ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇਗੀ।

ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰ ਨਹੀ ਡਿੱਗਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੰਸਦ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ 'ਚ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਈ ਬਿੱਲ ਆਏ ਪਰ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। 2023 ਵਿਚ ਇਹੀ ਸਰਕਾਰ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਿੱਲ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਬਿੱਲ ਵਿਚ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਲੱਗ ਜਿਕਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2029 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 1934 ਤਕ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਗਪਗ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਹੀ ਅੱਜ ਤਕ ਸੰਸਦ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ 'ਚ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ 'ਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂ ਹੀ ਨਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋਵੇ ? ਕਿਉਕਿ ਇਸ ਨਾਲ 33ਪ੍ਰਤੀਸਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਛੱਡਣੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ 'ਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਉਮੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪਿੱਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣਾ, ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਛਾਈ ਹੋਈ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਚ ਦਾ ਸੂਚਕ ਵੀ ਹੈ।

ਐਸ ਐਲ ਵਿਰਦੀ
ਐਡਵੋਕੇਟ
98145 17499

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਮਹਾਂਸਭਾ ਨੇ 1948 ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਘੋਸ਼ਨਾ ਕਰਦਿਆ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਲਿੰਗ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਦ ਭਾਵ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਔਰਤ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ :14 ਰਾਂਹੀ ਕਨੂੰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ, 15 ਰਾਂਹੀ ਮਜ਼ਹਬ, ਵੰਸ਼, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ ਤੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਰਾਂਹੀ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿਚ ਦਰਜ 'ਇਕ ਆਦਮੀ, ਇਕ ਵੋਟ ਤੇ ਇਕ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਔਰਤ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦਾ ਹੱਕ, ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਆਪਣਾ ਵਾਰਿਸ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ.ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 17 ਸਤੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਤੇ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਮਨੂੰਵਾਦੀਆਂ ਡਾ.ਸ਼ਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਮੁਖਰ ਜੀ ਅਤੇ ਅਚਾਰੀਆ ਕਿਰਪਲਾਨੀ ਨੇ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਚੇਤਾ ਕਿਰਪਲਾਨੀ ਨੇ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਬਿੱਲ 'ਤੇ 30 ਘੰਟੇ 20 ਮਿੰਟ ਬਹਿਸ ਹੋਈ, ਪਰ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਮਨੂੰਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਗਲਬਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 28 ਸਤੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। (ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਨਹੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਜਦ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦੋ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਦ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਅੱਧਾ ਭਾਗ ਗੁਲਾਮ ਹੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਐਲਾਨਿਆਂ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਔਰਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੀਆਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਉਹ ਅਧੂਰੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ।"

ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਬਾਰ ਬਾਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ?

ਉਘੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੈਰੀਅਨ ਸ਼ਾਰਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਉਚਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਨੂੰਨ ਨਹੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਔਰਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਿਉ, ਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਾਧਨ ਸੰਪਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦਲਿਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੈ। ਉਚਜਾਤੀ ਗਰੀਬ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਏ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੇ ਦਰਬਾਰੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ, ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ, ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ, ਜੈ ਲਲਿਤਾ, ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ, ਸ਼ੀਲਾ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਗਿਰਜਾ ਵਿਆਸ, ਅੰਬਕਿਾ ਸੋਨੀ, ਬਿੰਦਰਾ ਕਰਾਤ, ਨਲਿਨੀ ਸਿੰਘ, ਮਹਾਂਰਾਣੀ ਸਿੰਧੀਆ, ਵਸੁੰਦਰਾ ਰਾਜੇ ਸਿੰਧੀਆ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਹੇਮਾ ਮਾਲਿਨੀ, ਜਯਾ ਬੱਚਨ, ਜੈ ਪ੍ਰਦਾ, ਐਸ਼ਵਰੀਆ ਰਾਏ, ਮਨੀਸ਼ਾ ਕੋਇਰਾਲਾ, ਜੂਹੀ ਚਾਵਲਾ, ਮਲਿਕਾ ਸ਼ੇਰਾਵਤ, ਰਵੀਨਾ ਟੰਡਨ, ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ, ਕਰਿਸ਼ਮਾ ਕਪੂਰ, ਕਾਜੋਲ, ਪ੍ਰੀਟੀ ਜ਼ਿੰਟਾ, ਰਾਣੀ ਮੁਖਰਜੀ, ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬਸੂ, ਸੁਸ਼ਮਿਤਾ ਸੇਨ, ਸ਼ਿਲਪਾ ਸ਼ੈਟੀ, ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਚੋਪੜਾ, ਨੇਹਾ ਧੂਪੀਆ, ਏਸਾ ਦਿਓਲ, ਸੋਨਾਲੀ ਬੇਂਦਰੇ, ਅਮਿਸ਼ਾ ਪਟੇਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਆਦਿ ਅਣਗਿਣਤ ਔਰਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਿੱਥੇ ਲੋੜ ਹੈ ?

ਇਹ ਬਿੱਲ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 273 ਸੀਟਾਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਜੋ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਐਸ ਸੀ/ ਐਸ ਟੀ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਲੱਗ ਜਿਕਰ ਨਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਦਲਿਤ ਆਗੂ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 273 ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲਿਤ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਅਲੱਗ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਰਿਜ਼ਜਰਵੇਸ਼ਨ ਨਹੀ ਹੈ, ਕੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਦਲਿਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ? ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਲਓ, ਇੱਥੇ ਸਤ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਹਨ, ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦਲਿਤ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲਿਤ ਮਰਦ ਨੂੰ ਵੀ ਸੀਟ ਨਹੀ ਦਿੱਤੀ ?

ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਲੱਗ ਰਿਜ਼ਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀਟਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਨਾਂ ਸਭ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਬਿੱਲ ਰਾਹੀ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਮਹਿਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ' ਰਾਹੀਂ ਹੜੱਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਨਗਰ ਪਾਲਕਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਫਿਰ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਰਾਜ ਸਭਾ ਤੇ ਅਸੰਬੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਉ ਨਹੀ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿਲਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਢੇ 22 ਫੀਸਦੀ ਸ਼ਡੂਲਡ ਕਾਸਟ/ਟਰਾਈਬਜ, 52 ਫੀਸਦੀ ਬੈਕਵਰਡ ਅਤੇ 11 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਫਿਰ 33 ਫੀਸਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੋਸਟਾਂ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 85 ਫੀਸਦੀ ਦਲਿਤਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਹੜੱਪ ਕੇ ਬਹੁਜਨ ਦਲਿਤ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਲਾਚਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 273 ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਟਾਂ ਐਸ ਸੀ/ਐਸ ਟੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਨਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂਤਦ ਤਕ 'ਮਹਿਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ' ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਾਸ ਨਹੀ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਹੀ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ 'ਮਹਿਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ' ਬਾਰ ਬਾਰ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਾਵਧਾਨ: ਕਿਡਨੀ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅੰਕੜਾ

"ਤਿੱਖਾ ਦਰਦ ਪਿੱਠ ਜਾਂ ਪਾਸੇ 'ਚ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੌਰਾਣ ਪੀੜ, ਜਲਨ, ਖ਼ੂਨ, ਘਬਰਾਹਟ, ਉਲਟੀ, ਪੈਰਾਂ ਦੁਆਲੇ ਸੋਜਸ਼, ਵਗੈਰਾ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰ ਕੀਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਦਦ ਲਵੋ- ਡਾ. ਅਨਿਲ ਧੀਰ. ਕਾਲਮਨਿਸਟ. ਪੀਐਫਏ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ. ਲੇਖਕ "ਹੈਲਥ ਅਲਰਟ ਸੀਰੀਜ਼" ਅਤੇ "ਸੈਲਫ-ਕੇਅਰ ਟਿਪਸ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ"

ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ 'ਚ ਕਿਡਨੀ ਦੇ ਰੋਗ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰੀਬਨ 851 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਗੰਭੀਰ ਕਿਡਨੀ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਈਪ੍ਰਟੈਂਨਸ਼ਨ, ਮੋਟਾਪਾ ਅਤੇ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਵਗੈਰਾ ਰੋਗ ਗੰਭੀਰ ਕਿਡਨੀ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਅਪੰਗਤਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ 60000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਖਿਰੀ ਸਟੇਜ਼ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਨਾਲ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰੀਬਨ 31000 ਡਾਇਸਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੱਦ ਕਿ 20000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਿਡਨੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਨਾਲ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਾਰਨਾਂ 'ਚ ਸ਼ੂਗਰ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਲੱਗਭਗ 45% ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਹਾਈਪਰਟੈਂਨਸ਼ਨ ਡੇਲੀ 46% ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਲੋਮੇਰੂਲੋਨੇਫ੍ਰਾਈਟਿਸ, ਪੋਲੀਸਿਸਟਿਕ ਕਿਡਨੀ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਰੋਗ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਦਵਾਈਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿਡਨੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਗੜ ਰਿਹਾ ਲਾਈਫਸਟਾਈਲ ਯਾਨਿ ਅਨਹੈਲਦੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਅਤੇ ਘੱਟ ਸਰੀਰਕ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਵੀ ਕਿਡਨੀ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਖਾਸ ਅੰਗ ਹਨ ਜੋ ਖ਼ੂਨ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਪਦਾਰਥ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ 'ਚ ਆਈ ਕੋਈ ਵੀ ਗੜਬੜ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਆਮ ਕਿਡਨੀ ਰੋਗ: ਕਿਡਨੀ 'ਚ ਪੱਥਰੀ ਦਾ ਬਣ ਜਾਣਾ:

- ਪੱਥਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਘਬਰਾਹਟ ਨਾਲ ਉਲਟੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਿੱਖਾ ਦਰਦ ਪਿੱਠ ਜਾਂ ਪਾਸੇ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਸ਼ਾਬ 'ਚ ਖ਼ੂਨ ਵੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਕਿਡਨੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਸ਼ਾਬ 'ਚ ਜਲਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਗੀ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

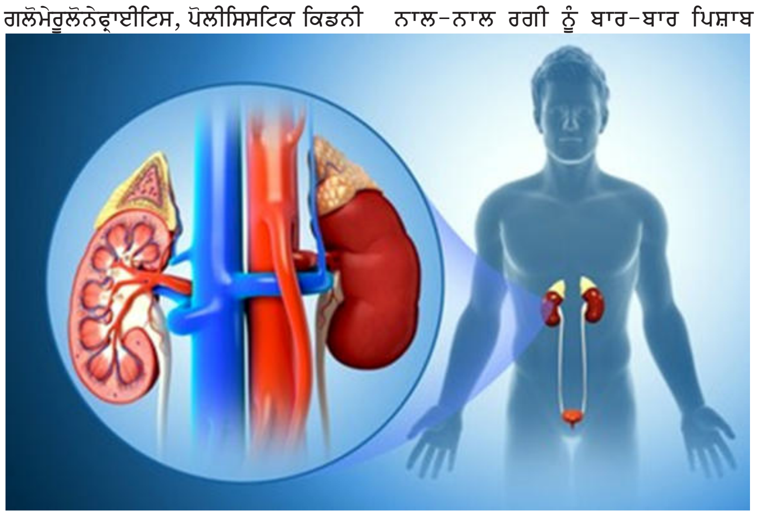

- ਪੁਰਾਣੇ ਕਿਡਨੀ ਰੋਗਾਂ 'ਚ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ 'ਚ ਭੁੱਖ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰੋਗੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਥੱਕਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਸੂਜਨ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
- ਐਕਿਊਟ ਕਿਡਨੀ ਫੇਲੀਅਰ: ਅਚਾਨਕ ਗੁਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਡੀਹਾਈਡ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਪ੍ਰੋਟੀਨਯੁਰੀਆ: ਇਹ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਸ਼ਾਬ 'ਚ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਇਸ ਹਾਲਤ 'ਚ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ 'ਚ ਖ਼ੂਨ ਜਾਂ ਝੱਗ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੂਜਨ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਕਿਡਨੀ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਆਮ ਕਾਰਨ ਡਾਇਬਟੀਜ਼, ਹਾਈ ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਰਹਿਣਾ, ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਜੰਕ ਫੂਡ ਅਤੇ ਨਮਕ ਦੀ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪੇਨ-ਕਿਲਰ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਡਨੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ:

- ਡੇਲੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਨਿ 8-10 ਗਲਾਸ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹਾਈਡ੍ਰੇਟ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਫ੍ਰੋਜ਼ਨ ਫੂਡ ਦੀ ਥਾਂ ਤਾਜ਼ੇ ਫੱਲ-ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
- ਨਮਕ ਰੂਟੀਨ 'ਚ ਘੱਟ ਖਾਓ।
- ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਲੱਡ-ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੜਬੜ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਡੇਲੀ ਯੋਗਾ, ਮੇਡੀਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਰਕਆਉਟ ਹੈਲਦੀ 'ਤੇ ਰੋਗੀ ਦੋਨਾਂ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਹੈਲਦੀ ਖ਼ੁਰਾਕ, ਕਸਰਤ, ਸੈਰ, ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ 'ਤੇ ਹਾਈ ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੰਟ੍ਰੋਲ 'ਚ ਰੱਖੋ।
- ਲੰਬੀ ਹੈਲਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।
- ਗਰਮ ਮੌਸਮ 'ਚ ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਨਿੰਬੂ-ਪਾਣੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਓ।
- ਸਲਾਦ 'ਚ ਖੀਰਾ, ਕੱਕੜੀ, ਕੱਚਾ ਆਂਵਲਾ, ਹਰਾ ਧਨੀਆ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਗਰਮ ਮੌਸਮ 'ਚ ਤਰਬੂਜ਼, ਪਪੀਤਾ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਓ।

ਨੋਟ: ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਕਿਡਨੀ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਮਿਲੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਟੈਟਸ ਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੋ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ, ਵਰਕਆਉਟ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋਈ ਵੀ ਖ਼ੁਰਾਕ, ਦਵਾਈ ਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰੋ। ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ, ਰੋਗੀ ਮਨ !!

ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਅੱਜ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਭੌਤਿਕਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਚੇਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕੈਲੋਰੀਆਂ ਗਿਣਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਸਰਤ ਲਈ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨਾ—ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰਾਂ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿੱਟਨੈੱਸ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਚਮਕਦਾਰ ਸਤਹ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ?

ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਇਹ ਚੁਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਕੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਸਾਡਾ ਤਣਾਅ, ਚਿੰਤਾ, ਡਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਘਰਸ਼। ਇਹ ਅਦਿੱਖ ਬੋਝ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੀ ਕੁੱਲ ਭਲਾਈ ਉੱਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਸਰ ਪਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅੰਦਰਲਾ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਬੋਝ

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ਤੇ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ—ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦਬਾਅ, ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਦਬਾਅ, ਚੰਗਾ ਦਿਖਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਦਬਾਅ। ਇਹ ਦਬਾਅ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਹ ਹਾਲਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਹਰੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਦਿਸ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਉਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਣਾਅ ਅਕਸਰ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਸਮਾਂ ਬੱਧ ਕਾਰਜ, ਉਮੀਦਾਂ, ਤੁਲਨਾਵਾਂ—ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਿਆਨ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਦੇ ਵੀ ਡਰ ਜਾਂ ਫਿਕਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼, ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭੌਤਿਕ ਦੌੜ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ

ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਭੌਤਿਕ ਸਫਲਤਾ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ—ਵਧੀਆ ਗੈਜਿਟਸ, ਬ੍ਰਾਂਡੇਡ ਕੱਪੜੇ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਇਕ ਕਦੇ ਨਾ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਦੌੜ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕਦਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਤੁਲਨਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧੂਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਦਬਾਅ ਵੱਧਦਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੇ ਪਲ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਈ ਲੋਕ ਤਣਾਅ, ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ—ਜਿਮ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਡਾਇਟ ਪਲਾਨ, ਸਪਲੀਮੈਂਟਸ—ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਰੀਰ ਇਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਮਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਸ਼ਾਂਤੀ, ਆਰਾਮ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਹਿਯੋਗ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਥਕਾਵਟ, ਸਿਰ ਦਰਦ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰੋਗ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਲੋੜ

ਅਸਲ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦੋਵਾਂ ਸਿਹਤਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਸਧਾਰਣ ਆਦਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ, ਵਿਰਾਮ ਲੈਣਾ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣਾ, ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਐਸਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਉਣਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਸਕਣ, ਕਈਆਂ ਦੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਕੀ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ—ਪਰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਰੀਰ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ, ਅਸਲੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰਲੇ ਰੂਪ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੰਦਰਲੇ ਅਹਿਸਾਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ।

ਕਿੰਨੀ ਆਕਰਸ਼ਕ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਸਾਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਅਕਸਰ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੀਲਜ਼ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ। ਕੁਦਰਤ, ਪੰਛੀਆਂ, ਨਦੀਆਂ, ਸਮੁੰਦਰ, ਪੁੱਲ, ਜੰਗਲ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮੰਦਰ, ਕੱਪੜਿਆਂ, ਭਾਸ਼ਣਾਂ, ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇਕ ਰੀਲ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਪਈ। ਉਸ 'ਚ ਇਕ ਬੁੱਢੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਦੋ ਲੜਕੇ ਖੇਤ 'ਚੋਂ ਕਣਕ ਵੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੇਖਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਪੀਸੋਡ ਦੇਖਦੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਕ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਬੜੇ ਸਾਧਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮਗਰ ਹੈਰਾਨੀ ਕਿ ਬੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਕ ਬੁੱਢੀ ਦਾਦੀ, ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਦੋ ਪੋਤੇ। ਦਾਦੀ ਦੀ ਸੂਤੀ ਧੋਤੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਦੀ ਗੰਢ ਨਾਲ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਬੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਜੋ ਖਾਣਾ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬ੍ਰੈੱਡ, ਮੋਮੋਜ਼, ਸੇਵੀਆਂ, ਚਿਪਸ, ਪਕੌੜੇ, ਦਾਲ, ਚੌਲ, ਸਬਜ਼ੀ ਸਭ ਉਸੇ ਦਿਨ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਮੱਧਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਹੀਨੇ ਭਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਲੈ ਕੇ, ਘਰ 'ਚ ਸਟੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਹਫ਼ਤੇ ਭਰ ਦੀ ਸਬਜ਼ੀ ਖ਼ਰੀਦ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖੇਤ 'ਚ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਉਗਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੂੰ ਦਾਦੀ ਇਕ ਟੋਕਰੀ 'ਚ ਭਰ ਕੇ, ਤੱਕੜੀ ਹੱਥ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪੋਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਵੇਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹਨ ਪਰ ਫ਼ਰਸ਼ ਕੱਚਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਲਿੱਪਦੇ ਹੋਏ ਨੂੰਹ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਵੇਰੇ-ਸ਼ਾਮ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਲਿਪਦੀ ਹੈ। ਬਰਤਨ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਕਾਲੇ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਲੇਪ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ 'ਚ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਹੀ ਬਾਲਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਦੇ ਪੈਰ ਘੁੱਟਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਹਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦਵਾਈ ਖੁਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕੱਪੜੇ ਧੋਂਦੀ ਹੈ।

ਨਾਸ਼ਤਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਹਿਲੀ ਬੁਰਕੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਖੁਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਕੁਤਰਾ (ਕੁੱਟੀ) ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਚਾਰਾ-ਪਾਣੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੋਣਾ, ਘਰ ਲਈ ਦੁੱਧ ਬਚਾ ਕੇ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਵੇਚਣਾ, ਦਹੀਂ ਨੂੰ ਹਾਂਡੀ 'ਚ ਹੱਥ ਨਾਲ ਰਿੜਕ ਕੇ ਮੱਖਣ ਕੱਢਣਾ ਆਦਿ ਕੰਮ ਕਦੇ ਸੱਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਦੇ ਨੂੰਹ। ਘਰ 'ਚ ਚਿਪਸ, ਪਾਪੜ, ਵੜੀਆਂ, ਚੀਲਾ, ਡੋਸਾ, ਰੋਟੀ, ਪੂਰੀ, ਛੋਲੇ-ਭਟੂਰੇ ਸਭ ਨੂੰਹ ਹੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਲ-ਵੱਟੇ ਅਤੇ ਖਰਲ 'ਚ ਮਸਾਲਾ ਕੁੱਟਦੀ ਹੈ, ਚਟਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦਾਲ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇ ਪੀਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਜੋ ਲੋਕ ਹਨ ਜਾਂ ਇਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਬਾਅਦ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਉਹ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਜਿਸ 'ਚ ਘੋਰ ਘਾਟਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੱਡ-ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਹੱਸਦੀਆਂ, ਖਿੜਖਿੜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਚੱਕੀ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਣਾ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, 'ਚੋਂ-'ਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਨੱਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਵੱਸ ਕੇ ਇਸ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਤੀਤ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ ਆਕਰਸ਼ਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਂਝ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ, ਕਿਆਰੇ, ਪਿੰਡ, ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਹਨਤੀ ਔਰਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿੱਥੇ ਸੱਸ ਦੇ ਹੀ ਪੱਲੇ ਦੀ ਗੰਢ 'ਚ ਪੈਸੇ ਬੱਝੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਪੋਤੇ ਨੂੰ, ਉਸੇ ਤੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਭਲਾ ਅਜਿਹੀ ਨੂੰਹ ਕਿਉਂ ਚੰਗੀ ਨਾ ਲੱਗੇ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨਾਲ ਮਿਲ-ਜੁਲ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਰਾਤ-ਦਿਨ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੱਸ ਵੀ, ਜੋ ਹਰ ਗੱਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੀਲਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਗੱਲ ਹੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਇੰਨੀ ਰੁਚੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਮੈਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਲਾਈਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਲੋਕ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਇਹੀ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਪੈਸੇ ਵੀ ਕਮਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 'ਸੇਲੇਬਲ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਹਿੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ 'ਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਕ ਹੈ ਵਿਲੇਜ ਟੂਰਿਜ਼ਮ। ਭਾਵ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਖ਼ੂਬ ਪੈਸੇ ਖ਼ਰਚ ਕਰ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ-ਬਾਣੀ ਸੁਣਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਨਿਕਲਿਆ ਮੱਖਣ ਖਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੱਝਾਂ-ਗਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤ 'ਚ ਚਰਦੇ ਦੇਖਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਕਿਵੇਂ ਚੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖੇਤ ਕਿਵੇਂ ਵੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਿੰਡ 'ਚ ਛੱਪਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਉਗਦੀਆਂ ਹਨ ਆਦਿ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀਆਂ ਮਨਮੋਹਕ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਚੱਲ ਪਿਆ ਹੈ 'ਪਾਵਰਟੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ'। ਭਾਵ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿ ਮੱਧ ਵਰਗ ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਨ। ਉਹ ਮਾਮੂਲੀ ਸਾਧਨਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਜਿਊਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁੰਬਈ ਦਾ ਧਾਰਾਵੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਧਾਰਾਵੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਝੁੱਗੀ ਬਸਤੀ ਜਾਂ ਸਲੱਮ ਕਲੱਸਟਰ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੈ ਨਾ ਦਿਲਚਸਪ, ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵੀ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

—ਸ਼ਮਾ ਸ਼ਰਮਾ

ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵਧਾਏਗੀ ਗਰਮੀ

ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ’ਤੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਹੱਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਜ਼ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ’ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹਾਲੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸੌ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 98 ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ’ਤੇ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਖੋਜਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਪਾਸੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਪੈਮਾਨਾ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰ ਸੰਸਥਾਨ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਪੀਕੇ ਲਤਾ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਸ਼ਣਮੁਗਮ ਦਾ 2026 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਅਧਿਐਨ ‘ਸਾਇੰਟਿਫਿਕ ਰਿਪੋਰਟਸ’ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ 11 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 1,560 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ’ਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਗਰਮੀ ਦੌਰਾਨ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 29.9 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਸੀ ਜੋ 27.5 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਯੋਗ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਸੀ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਆਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਪਮਾਨ ਦੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ 88 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਚ ਤਾਪਮਾਨੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 61 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਡੇਢ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 15 ਫ਼ੀਸਦ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੁੱਸਣ ਦਾ ਸੰਕਟ ਵੀ ਮੰਡਰਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 9.3 ਹੀ ਸੀ।

ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਤੇਜ਼ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ‘ਜਰਨਲ ਆਫ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਇਕੋਨੋਮੀ’ ਵਿਚ ਸੋਮਨਾਥਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ‘ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਪਲਾਈ ’ਤੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ’ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਇਕ ਖੋਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੂਰਤ ਦੇ ਬੁਣਕਰਾਂ, ਐੱਨਸੀਆਰ ਅਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਗਾਰਮੈਂਟ-ਸਿਲਾਈ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਭਿਲਾਈ ਮਿੱਲ ਵਿਚ ਸਟੀਲ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦੀ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਫੈਕਟਰੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਲਗਪਗ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਡਾਟਾ 2012 ਤੱਕ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਰਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਜ਼ਦੂਰ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ’ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮਕਾਜੀ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਸੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਵਾਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਪਾਰਾ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ 45 ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗਰਮੀ ਦਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਲੂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਿਵਿਊ ਵਿਚ 2024 ਅਤੇ 2025 ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਦੀਮਾਪੁਰ ਵਿਚ ਰੇਹੜੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿਚ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਦਕਿ ਆਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 11 ਤੋਂ 19 ਜੂਨ, 2024 ਦੀ ਹੀਟਵੇਵ ਵਿਚ 192 ਬੇਘਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦਿ ਲੈਂਸੇਟ ਕਾਊਂਟਡਾਊਨ ਆਨ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਕਲਾਈਮੇਟ ਚੇਂਜ ਦੀ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ 2024 ਵਿਚ ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ 247 ਅਰਬ ਕੰਮਕਾਜੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਿਆ ਜੋ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਔਸਤ ਨਾਲੋਂ 124 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੁਕਸਾਨ ਸਹਿਣਾ ਪਿਆ।

-ਆਦਿੱਤਿਆ ਸਿਨਹਾ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਿਰਤ ਸੰਗਠਨ ਮੁਤਾਬਕ ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀਆਂ ਕਾਰਨ 2030 ਤੱਕ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ’ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅਘਾਤ ਅੱਠ ਕਰੋੜ ਪੂਰਨਕਾਲੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਪਸ਼ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਮਕਾਜੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਬਲ ਦਾ ਲਗਪਗ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਅਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਏਸੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ’ਤੇ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ’ਤੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ’ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੰਮ ’ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜਿਹਾ ਕ੍ਰਮ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮਕਾਜੀ ਸਥਾਨਾਂ ’ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੌਸਮੀ ਹਾਲਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲਚਕੀਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਯੂਏਈ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੰਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਇਕ ਉਪਾਅ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਨਕਾਂ ’ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਰੀਏ ਅਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਢਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਸੰਸਥਾ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਹਿਲਾ ਸੰਘ (ਸੇਵਾ) ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਜਗਤ ਲਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਚੁਕਾਉਣਾ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੀਜਾ ਉਪਾਅ ‘ਕੂਲ ਰੂਫ’ ਯਾਨੀ ਠੰਢੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੋਡਾਂ ਦੇ ਇਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਪਹਿਲ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ 50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ’ਤੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜ ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਹੈ। ਪੀਐੱਮ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਲਾਗਤ ਦਾ ਬੋਝ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਰਥਾਤ ਸੀਐੱਸਆਰ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਵਿਚ ਗਰਮੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੈਂਡਰ ਬਜਟ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਗਰਮੀਆਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ’ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਹੀ ਪੈਣਗੇ।

-(ਲੇਖਕ ਲੋਕ-ਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਹੈ)।

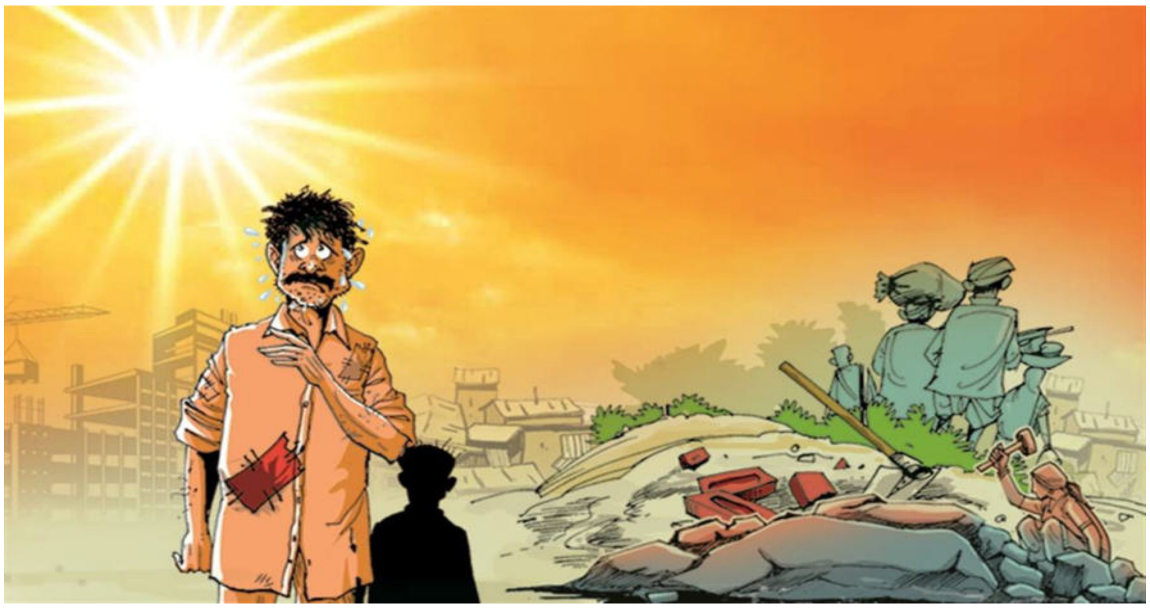

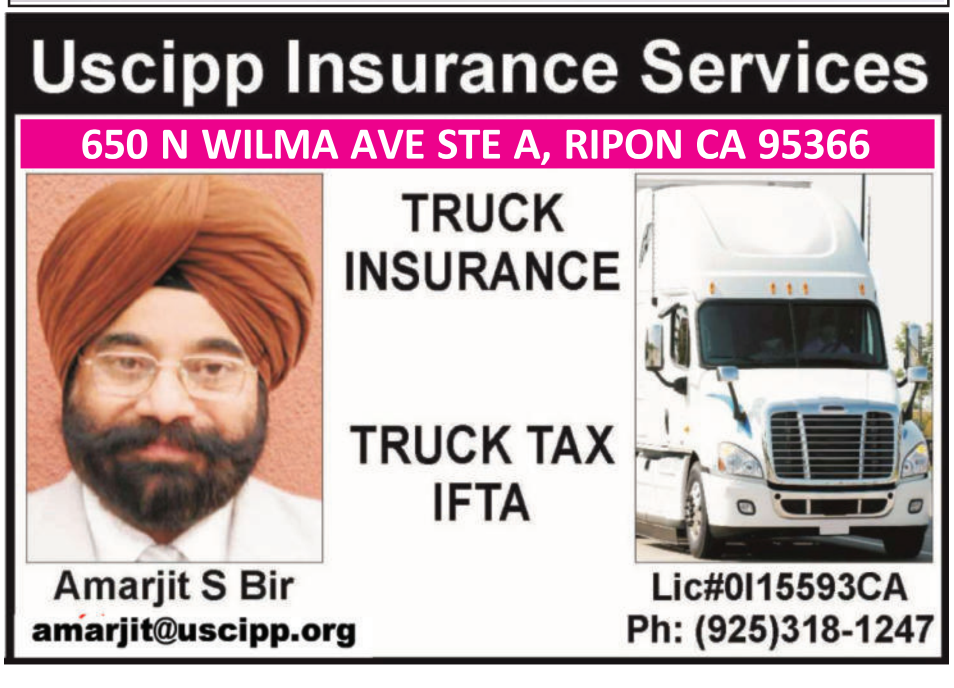

ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਦੌੜ

ਕਈ ਵਾਰ ਬੰਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਭੱਜਦਾ
ਹੱਥ ਪੱਲਾ ਫਿਰੇ ਅੱਡਦਾ
ਦਿਨ ਦੇਖੇ ਨਾ ਦੇਖੇ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ
ਭਜਿਆ ਫਿਰੇ ਪਾਉਣ ਸੌਗਾਤਾ ਨੂੰ
ਪਰ ਝੋਲੀ ਕੁਝ ਨਾ ਪੈਂਦਾ
ਜਿਥੇ ਰੱਬ ਰੱਖਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ

ਬੜੇ ਪੱਬ ਬੋਚ-ਬੋਚ ਕੇ ਧਰਦਾ
ਕਹਿੰਦਾ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋ ਹਾਂ ਡਰਦਾ
ਮਾੜਾ ਕਰਮ ਕੋਈ ਲਿਖ ਨਾ ਹੋ ਜੇ
ਫਿਰ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਬਹਿਦਾਂ
ਜਿਥੇ ਰੱਬ ਰੱਖਦਾ....

ਧੀਆਂ, ਪੁੱਤ ਲਈ ਕਰੇ ਚਾਰੇ
ਕਿਤੇ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਨਾ ਮਾੜੇ
ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਨਾ ਦੇਵੇ
ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਬਹਿਣ- ਖਲੋਣ ਨਾ ਦੇਵੇ
ਫਿਰ ਵੀ ਸੋਟਾ ਰੱਬ ਦਾ ਸਹਿਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ
ਜਿਥੇ ਰੱਬ ਰੱਖ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ

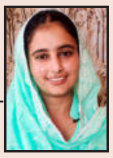

ਕੰਵਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨ

ਮੀਂਹ

ਹਾੜ ਮਹੀਨੇ ਬੱਦਲ ਗਰਜੇ
ਕਿਧਰੋ ਚੜਕੇ ਆ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਤਪਸ਼ ਪਈ ਸੀ ਧਰਤੀ ਤੇ
ਜਲ ਥਲ ਹੁਣ ਕਰਵਾ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਮੋਹਲੇਧਾਰ ਇਹ ਰੁਕਦਾ ਕਿਥੇ
ਕੰਨੀਂ ਹੱਥ ਲਵਾ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਅੱਜ ਦਿਹਾੜੀ ਕਿਥੇ ਲੱਗਣੀ
ਤੜਕੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਪਾਠਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆ
ਘਰ ਹੀ ਪੜਨੇ ਨਾ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲੈ ਆਇਆ ਕਿਸੇ ਲਈ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਕਤੀ ਪਾ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਤਿਪ ਤਿਪ ਚੋਵਣ ਛੱਤਾਂ ਘਰ ਦੀ
ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗੋਂ ਪਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ
ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਕਿੰਝ ਨਿਪਟਣਾ ਆਫ਼ਤ ਨਾਲ
ਕਿੰਨਾ ਕੁੱਝ ਸਮਝਾਂ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।
ਖੈਰ ਹੋਵੇ ਵਤਨ ਮੇਰੇ ਦੀ
ਲਗਦਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆ ਗਿਆ ਮੀਂਹ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਲ

ਇਕ ਤਸਵੀਰ

ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੋਨ 'ਚੋਂ
ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਖਾਈ
ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ,
ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਲੱਗੀ?

ਤਸਵੀਰ ਵੇਖ ਮੈਨੂੰ ਵੀ
ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਅਲਮਾਰੀ 'ਚ ਪਈ
ਉਸ ਮੋਟੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 210-211
ਦੀ ਯਾਦ ਆਈ

ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਈ ਸੀ
'ਉਹਦੀ ਤਸਵੀਰ'

ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਹੀ
ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਵੇਖ
ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ

ਮੇਰਾ ਵੀ ਜੀਅ ਕੀਤਾ
ਕਿ ਵਿਖਾ ਦੇਵਾਂ
ਆਪਣੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ!

ਹਾਲੇ ਉਹਦੇ ਨਾਮ ਦਾ
ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਹੀ ਸੀ
ਮੇਰੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਇਆ

ਕਿ ਸੱਤ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਨੇ
ਆ ਮੇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ

ਕੁਝ ਲਿਪਟ ਗਈਆਂ
ਮੇਰੇ ਗਲ਼ ਨਾਲ
ਤੇ ਕੁਝ ਪੈ ਗਈਆਂ ਮੇਰੇ ਪੈਰੀਂ

ਮੈਂ ਡਰਦੀ ਨੇ
ਸੋਚਾਂ 'ਚ ਹੀ
ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤਾਬ
ਫ਼ੇਰ ਅਲਮਾਰੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ!

ਵਿਰਕ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ

ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ

ਨੀਲਾ ਪੀਲਾ ਲਾਲ ਜਾਮਨੀ,
ਪੰਜਵਾਂ ਰੰਗ ਅਸਮਾਨੀ।
ਛੇਵਾਂ ਹਰਾ ਸੰਤਰੀ ਸੱਤਵਾਂ
ਗੱਲ ਤੂੰ ਪੱਕੀ ਜਾਣੀ।
ਮਿਲ ਕੇ ਸੱਤ ਸਫ਼ੈਦ ਬਣ ਗਿਆ,
ਲਗਦੀ ਏ ਬਹੁਰੰਗੀ ਪੀਂਘ
ਔਹ ਦੇਖੋ ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ।

ਮੀਂਹ ਪਿੱਛੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ
ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਜਦ ਲਟਕਣ।
ਸੂਰਜ ਦੀ ਲਿਸ਼ਕੋਰ ਨਾਲ ਫੇਰ
ਵਿੱਚ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਲਿਸ਼ਕਣ।
ਕੋਈ ਇੰਦਰ ਧਨੁਸ਼ ਆਖਦਾ,
ਕੋਈ ਬੁੜੀ ਦੀ ਟੰਗੀ ਪੀਂਘ।
ਔਹ ਦੇਖੋ...

ਸਾਇੰਸ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਨਾਲ ਮੈਂ,
ਦੇਖੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗ।
ਸਭ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ,
ਹੋਰ ਵੀ ਦੱਸੇ ਸਾਨੂੰ ਢੰਗ।
ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਦਿਖਦੀ
ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਬਹੁਰੰਗੀ ਪੀਂਘ।
ਔਹ ਦੇਖੋ...

ਧਰਮ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ
ਰੰਗ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵੰਡੇ।
ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਵਿੱਚ,
ਇੰਝ ਨਾ ਬੀਜੋ ਕੰਡੇ।
ਰੰਗਾਂ ਖਾਤਰ ਕਤਲ ਜੇ ਹੋਗੇ,
ਬਣ ਜਾਣੀ ਬਦਰੰਗੀ ਪੀਂਘ।
ਔਹ ਦੇਖੋ...

ਗੋਰੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇਖ ਨਾ
ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਪਛਾਣ।
ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਣੀ,
ਇਹੋ ਦੇਣ ਸਨਮਾਨ।
ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਬਣੋ ਸਹਾਰਾ,
ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਟੰਗੀ ਪੀਂਘ।
ਔਹ ਦੇਖੋ...

ਰੰਗ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ,
ਫਿੱਕੀ ਫਿੱਕੀ ਲਗਦੀ।
ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗੀਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ,
ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਟਹਿਕਦੀ।
ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈ ਉਧਾਰੇ,
ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ ਪੀਂਘ।
ਔਹ ਦੇਖੋ...

ਮਾਸਟਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਰੂਪ ਛਾਜਲੀ

ਰੁੱਖ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਪੁਕਾਰ

ਢੱਕ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਮੀਂਹ ਹਨੇਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੰਛੀਓ ਓਏ,
ਆਪਣੇ ਕੋਮਲ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਚਾਦਰ ਔੜ ਕੇ ਮੈਂ,
ਪਰ ਮੇਰਾ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਨਸਾਨ ਬਣ ਗਿਆ?

ਚੁੱਕ ਤਿੱਖਾ ਕੁਹਾੜਾ ਓ ਸਿੱਧਾ ਆਇਆ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,
ਸਮਾਂ ਲਾਇਆ ਨਾ, ਵੱਢਕੇ ਛੱਡ ਗਿਆ, ਰੋਂਦਿਆਂ ਨੂੰ,
ਮਾਨੋਂ ਮੰਨਿਆ ਆਪ ਨੂੰ, ਕਿ ਬਲਵਾਨ ਬਣ ਗਿਆ!

ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ, ਉਹ ਸੋਚੇਗਾ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਰ,
ਕਰ ਬੈਠਾ ਕੀ, ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਤੇ, ਪਾ ਪਰਦਾ,
ਰੁੱਖ ਵੱਢਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਣਗੇ

ਪਰ ਉਦੋਂ ਤਾਂ, ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੇਰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ,
ਗੰਦਗੀ ਭਰੀ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਐ ਬੰਦੇ,
ਕਰ ਸਕੇਂਗਾ, ਨਾ ਕੁਝ ਵੀ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਦੋਂ:

ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ, ਨਸਲਾਂ ਨੇ, ਕਰਨਾ ਨਾ ਮਾਫ਼ ਤੈਨੂੰ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸਣਾ ਹੈ 'ਬੁਜਰਕ' ਏਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਨੇ,
ਵੱਢ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇ-ਈਮਾਨ ਬਣ ਗਿਆ!!!

ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ

ਚੀਖ਼ (ਨਜ਼ਮ)

ਦਰਦਾਂ ਦੇ ਛਾਲੇ ਉੱਧੜੇ ਪਏ ਨੇ,
ਸਾਹ ਪੀੜਾਂ ਨਾਲ ਉੱਖੜੇ ਪਏ ਨੇ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਲਝੇ ਪਏ ਨੇ,
ਜਵਾਬ ਲੇਖਾਂ ਨਾਲ ਰੁੱਸੇ ਪਏ ਨੇ,

ਧਰਤੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਸੁੱਕਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਬਿਰਖ ਵੀ ਜੰਗਲ 'ਚ ਮੁੱਕਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਕੁੱਖ 'ਚ ਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਹੁੰਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਕਾਦਰ ਗੁੱਸੇ ਪਏ ਨੇ,

ਨੰਗੇ ਤਨ ਪੋਹ ਵਿਚ ਠਕਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਹਾੜ ਦੀ ਧੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸੜਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਕਫ਼ਨ ਕਿਰਤੀਆਂ ਸਿਰ ਬੰਨੇ ਪਏ ਨੇ,
ਹੱਥ ਤਕਦੀਰ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਪਏ ਨੇ,

ਧਨਾਢ ਢਿੱਡ 'ਚ ਹੋਰ ਭਰਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬੁਝੇ ਪਏ ਨੇ,
ਔਂਤਰੀ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਤਪੇ ਪਏ ਨੇ,
ਪਾਣੀ ਵੀ ਚਿੱਥ ਕੇ ਪੀਂਦੇ ਪਏ ਨੇ,

ਝੱਖੜ ਧੰਮ ਚਾਨਣ ਹੁੰਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਕਲਮ ਅਤੇ ਦਾਤੀ ਸਲਾਹੀ ਪਏ ਨੇ ,
ਸਾਂਝ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਲਿਖਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਅਮਰ ਹੁਣ ਸ਼ਬਦ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਪਏ ਨੇ,

ਅਮਰਜੀਤ ਦਸੂਹਾ
8968933711

ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹਨੇਰੀਆਂ...

ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹਨੇਰੀਆਂ ਸਦਾ ਵਿਛਾਈ ਜਾਂਨੈ ਏਂ।
ਫਿਰ ਓਦਾਂ 'ਸੁਹਣਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ' ਕਹਾਈ ਜਾਂਨੈ ਏਂ ।

ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹੈ ਇਕਸਾਰ ਕੋਡ ਕੀ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ,
ਪਰ ਉਹਦੇ ਹੱਕ 'ਚ, ਬੜਾ ਰੌਲਾ ਪਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਬਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਤੇਰੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਦੰਦਲ ਪੈ ਜਾਂਦੀ,
ਥਥਲ ਥਥਲ ਕੇ ਮਾਲਾ ਮਣਕੇ ਘੁੰਮਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ ।

ਚੀਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ,
ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਦੀ ਹਰ ਰਟ ਲਾਈ ਜਾਨੈਂ ਏਂ।

ਕਰੰਸੀ ਬਦਲਣਾ ਕਿਓਂ ਅਜੀਬ ਸ਼ੋਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ,
ਕਦੇ ਆਪ, ਕਦੇ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਬਦਲਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਡਰੂ ਸਾਵਰਕਰ ਤਾਈਂ ਝੂਠੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ,
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਸਮਝਾਂ ਸੋਚਾਂ ਸੂਰਜਾਂ ਤੇਰਾ ਕਦੇ ਕੀ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵੱਲੇ ਲਿਜਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਧੱਕ ਰਿਹੈ,
ਮਨੂੰ ਸਿਮਰਤੀ ਦਾ ਕੌੜਾ ਰਾਗ ਗਾਈ ਜਾਂਦੈ ਏਂ।

ਈ ਡੀ ਰਾਖੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ,
ਉਹਦੇ ਪੌੜ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੈ ਏਂ।

ਇੱਕ ਬੋਲੀ ਇੱਕ ਭੇਸ ਅਸਾਡੀ ਲੋੜ ਬਣੀ ਨਹੀਂ,
ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਬਣਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਲੋਕ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਨੇ ਕਦੋਂ ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਦਾ ਪਾੜ੍ਹਾ ਰਿਹੈ,
ਜਾਹਲੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਆਪੇ ਛਪਵਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸਿਆਸਤ ਸਦਾ ਦਮ ਸੱਚਾ ਚਾਹਵੇ,
ਸਿਰਫਿਰੇ ਸਾਧ ਸਾਡੇ ਮੁਹਰੇ ਬਿਠਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆ ਸ਼ਰੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਖੋਹ ਲਿਆ,
'ਜਗਤ ਗੁਰੂ' ਰੁਤਬਾ ਆਪੇ ਕਹਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ।

ਤੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੈ,
ਪਰ ਅਡਾਨੀਂ ਅੰਬਾਨੀਏਂ ਜਿਹੇ ਰਜਾਈ ਜਾਂਨੈ ਏਂ।

ਆਖਰ ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਿਆਨਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਦੇਖ ਲੈ,
ਜਿਹੜੇ ਬੰਨੇ ਤੂੰ ਖੁਦ ਬਿਨ ਸਮਝੇ ਜਾਈ ਜਾਨੈ ਏਂ!

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੱਧੂ

ਤਲਬ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ

'ਬੌਣੇ ਕਦ' ਤੇ ਓਹੋ ਜਿਹੀ 'ਸੋਚ' ਵਾਲੇ
ਪਦਵੀ ਵੱਡੀ 'ਤੇ ਜਦੋਂ 'ਬਹਾਇ' ਦਿੰਦੇ।
ਕੋਈ ਉਜ਼ਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਜੋਗੇ
ਕਠਪੁਤਲੀਆਂ ਵਾਂਗ 'ਨਚਾਇ' ਦਿੰਦੇ।
ਲੈ ਆਵੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੋਈ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ
ਘੇਸਲ ਮਾਰ ਕੇ ਵਕਤ ਲੰਘਾਇ ਦਿੰਦੇ।
ਪੁੱਟਣ ਲੱਗੇ ਕੋਈ ਕਦਮ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ
ਬੋਰੀ-ਬਿਸਤਰਾ ਹੱਥ ਪਕੜਾਇ ਦਿੰਦੇ।
ਦੇਖੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪੰਥ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਇਆ
'ਗੁੱਸਾ' ਆਏ ਦਿਨ ਹੋਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਦਿੰਦੇ
'ਕੰਨੀਂ ਫੂਕ' ਜਦ ਵੱਜਦੀ ਉਤਲਿਆਂ ਦੀ
ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ 'ਹੁਕਮ ਬਜਾਇ' ਦਿੰਦੇ!

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ
001-408-905-5517

ਕੁਲ਼ਫ਼ੀ ਆਈ ਆ ਠੰਡੀ ਠਾਰ

ਕੁਲਫ਼ੀ ਆਈ ਆ ਠੰਡੀ ਠਾਰ ਬੱਚਿਓ।
ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬੱਚਿਓ।

ਗਲੀ-ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਹੋਕਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
ਵੇਚੇ ਕੁਲਫ਼ੀ ਮਲਾਈਦਾਰ ਬੱਚਿਓ।
ਕੁਲਫ਼ੀ ਆਈ ਆ.........।

ਪੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਉਹਨੇ ਕਿੰਨੇ ਰੰਗੀਆਂ।
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ।
ਪਾਂ-ਪਾਂ ਵਜਾਵੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬੱਚਿਓ।
ਕੁਲਫ਼ੀ ਆਈ ਆ..........।

'ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬੱਚੇ ਜਦੋਂ ਘਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਨੇ।
ਦਾਣਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਵੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਨੇ।
ਆਇਆ ਪਰਮਾ ਤੇ ਬਿੱਟੂ ਨਾਲ ਤਾਰ ਬੱਚਿਓ।
ਕੁਲਫ਼ੀ ਆਈ ਆ...........।

'ਪੱਤੋ' ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਲ ਜਾਇਓ ਨਾ।
ਗਲਾ ਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇ, ਬਹੁਤੀ ਖਾਇਓ ਨਾ।
ਦੰਦਾਂ ਵਾਲੀ ਡਾਹਢੀ ਹੁੰਦੀ ਮਾਰ ਬੱਚਿਓ।

ਕੁਲਫ਼ੀ ਆਈ ਆ ਠੰਡੀ ਠਾਰ ਬੱਚਿਓ।
ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬੱਚਿਓ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ
94658-21417

ਨਜ਼ਮ

ਬੋਲੇ ਮੋਰ ਬੰਬੀਹੇ ਖੁਸ਼ੀ ਲਿਆਏ ਨੇ,
ਕਾਲੇ ਕਾਲੇ ਮੇਘ ਅਕਾਸ਼ੀਂ ਛਾਏ ਨੇ।

ਛਲ਼ਕੇ ਉਹਦੇ ਨੈਣ ਜ਼ੁਲਫ਼ ਉਦਾਸ ਹੋਈ,
ਕਿੰਨੇ ਬਿਰਹਣ ਨੇ ਪੀੜਾਂ ਦਰਦ ਹੰਢਾਏ ਨੇ।

ਵਿੱਚ ਲਿਬਨਾਨ ਬੁੱਚੜਾਂ ਕਹਿਰ ਮਚਾਇਆ ਹੈ,
ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਅਣਭੋਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਬਰੀਂ ਪਾਏ ਨੇ।

ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਜੰਗ ਸਿਰ ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ,
ਭੇਦ ਨਾਕਾਮੀ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਇੰਝ ਛੁਪਾਏ ਨੇ।

ਜਾਨ ਦਾ ਖੌਅ ਹੈ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਸੌਖੇ ਨਹੀਂ ਨਿਭਦੇ,
ਸੜ ਕੇ ਵਿੱਚ ਥਲਾਂ ਤੇ ਡੁੱਬ ਝਨਾਂ ਮੁੱਲ ਚੁਕਾਏ ਨੇ।

ਸੱਚ ਹੱਕ ਲਈ ਵਿਰਲੇ ਖੜ੍ਹਦੇ ਖ਼ੁਦਗਰਜ਼ੀ ਭਾਰੂ ਹੈ,
ਕਿੰਨੇ ਈਸਾ, ਮਨਸੂਰ ਜਿਹੇ ਸੂਲੀ ਲਟਕਾਏ ਨੇ।

- ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ 'ਨੂਰਪੁਰੀ'

ਮਿਹਨਤ

ਮਿਹਨਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦਲਿੱਦਰ ਨੂੰ,
ਮਿਹਨਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਸੁੱਤੇ ਮੁਕੱਦਰ ਨੂੰ।

ਕਰ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਆਸ ਰੱਖ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ 'ਤੇ,
ਜੋ ਸਦਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਦੇ।

ਕਦੇ ਆਯਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦਾ ਸ਼ਾਡੀ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ,
ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਰੰਗ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਸਾਡੀ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ।

ਬੜੇ ਅਜੂਬੇ ਨੇ ਇਸ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੱਟਿਆ ਏ ਨਾਮ ਇਸ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ।

ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ 'ਹਰੇ' ਕੀਤੇ ਨੇ ਬੰਜਰ ਮਾਰੂਥਲ,
ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਂ ਕਮਾਇਆ ਏ 'ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ' ਨੇ ਵਿੱਚ ਖਲਕਤ।

ਮਿਹਨਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੀ ਜਾ ਤੂੰ ਮਿਹਨਤ,
ਤੂੰ ਨਾ ਬੋਲ ਬੋਲੇਗੀ 'ਸਰਿਤਾ' ਇੱਕ ਤੇਰੀ ਮਿਹਨਤ।

ਸਰਿਤਾ ਦੇਵੀ

ਅਮੀਰ ਸਕੂਲ, ਗਰੀਬ ਅਧਿਆਪਕ: ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ

ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਉਤਸੁਕ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਸਕੂਲ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਧਿਆਪਕ ਅਕਸਰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤੌਰ ’ਤੇ ਗਰੀਬ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਚਮਕਦਾਰ ਕੈਂਪਸ, ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸਰੂਮ, ਏਅਰ-ਕੰਡੀਸ਼ਨਡ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਬੰਧ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਪਾਲਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਫੇਸਡੇਡ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਰਜਬਲ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਘੱਟ ਮੁੱਲ, ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੋਝ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰੋਤ — ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ’ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲਾਵਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਿਜੀਟਲ ਬੋਰਡ ਚਾਕਬੋਰਡਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਰੋਬੋਟਿਕਸ ਲੈਬ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਪਸੀ ਜੁੜੇ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਪੇ, ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਕਸਰ ਇਹਨਾਂ ਫਾਇਦਿਆਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਫੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ, ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ, ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲਾਭ ਆਮ ਅਸਲੀਅਤ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਕੂਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਜਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਧਿਆਪਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੌਧਿਕ ਕਠੋਰਤਾ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਅਤੇ ਮਨੋਬਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਸਰੋਤ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ’ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਝ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ, ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਡੇਟਾ ਮੈਨੇਜਰ, ਇਵੈਂਟ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਸਭ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ। ਫੋਕਸ ਦਾ ਇਹ ਪਤਲਾਪਣ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ’ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਲ ਮਾਡਲ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ, ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਤਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਠੋਸ ਇਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਡੰਬਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ: ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਪਾਰਕਕਰਨ ਨੇ ਕੁਝ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਣ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫੇ ਵੱਲ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ’ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਰਕੀਟ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਵੇਸ਼ ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਤੁਰੰਤ ਰਿਟਰਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ — ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਾਂਗ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ।

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ
ਪੀ.ਈ..ਐਸ. - 1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ

ਇਸ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਜੀਹਾਂ ’ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਉੱਤਮਤਾ ਦਾ ਨੀਂਹ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕੰਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ— ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਵੰਡ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਫਾਲਬੈਕ ਕੈਰੀਅਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਪੇਸ਼ੇ ਵੱਲ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੂਰਕ ਹੈ।

ਆਖਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ’ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅਸਲ ਦੌਲਤ ਇਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ— ਇਹ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਕੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਕੂਲ ਸਿਰਫ਼ ਦੌਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗਲੋਬਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਅਸੀਂ ਓਲੰਪਿਕ-ਆਕਾਰ ਦੇ ਪੂਲਾਂ, ਉੱਚ-ਅੰਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਲੈਸ ‘ਐਲੀਟ’ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਇੰਜਣ—ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਸਥਿਰ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਰਨਆਊਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। **ਇਹ ‘ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ’ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ:** ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਆ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿਉਂ ਘੱਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਫੇਸੈਡ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਕੂਲ ਉੱਚ-ਸਟੇਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਦੇਖਣਯੋਗ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸਮਾਰਟ ਕੈਂਪਸ: ਉੱਚ-ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਲੇ ਦਾਖਲਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸੁਹਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਨਿਵੇਸ਼।

ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ: ਇੱਕ ‘ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ’ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਵੱਡੇ ਬਜਟ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬਲੋਟ: ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਧ ਰਹੀ ਪਰਤ ਜੋ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਟਾਫ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਮਨੁੱਖੀ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ’ਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਦੇ ਸਰੀਰਕ ਵਿਸਥਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼: ਇੱਕ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੱਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ‘ਰਾਸ਼ੀ’ ਘੱਟ ਹੀ ਕਲਾਸਰੂਮ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਦੋਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਕਸਰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹਨ:

ਵਜੇ-ਸਕੇਲ ਗੈਪ: ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਉੱਨਤ ਡਿਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਆਈਟੀ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਵਰਗੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਬਰਨਆਊਟ: ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਿੰਗ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਕਾਉਂਸਲਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਕਸਰ ਓਵਰਟਾਈਮ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ: ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿੱਤੀ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ’ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸਿਰਫ਼ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: *ਉੱਚ ਟਰਨਓਵਰ: ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਕਸਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਿਖਲਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਘਟਾਈ ਹੋਈ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ: ਵਿੱਤੀ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਅਧਿਆਪਕ ਕੋਲ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪਾਠ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧਿਆਨ ਲਈ ਘੱਟ ਮਾਨਸਿਕ ਬੈਂਡਵਿਡਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

‘ਸਕਲ ਬਨਾਮ. ਡਿਗਰੀ’ ਦੁਬਿਧਾ: ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਕੂਲ ਵੱਕਾਰ ’ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ-ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੰਧਨ ’ਤੇ ਘੱਟ, ਸਿੱਖਿਆ ਸੱਚੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ‘ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ’ ਵਾਲੀ ਕਸਰਤ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ‘ਅਮੀਰ’ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸੰਗਰਮਰ ਹਾਲਵੇਅ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਦੁਆਰਾ।

ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼: ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਹਜਿਕ ਅੱਪਗਰੇਡਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। *ਨੀਤੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ: ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ।

‘ਮਨੁੱਖੀ’ ਪਾਠਕ੍ਰਮ : ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਏਆਈ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰੁਟੀਨ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀ ਹੈ, ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਲਈ ਫੰਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਸਿੱਟਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਗਲਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ’ਗਰੀਬ ਅਧਿਆਪਕਾਂ’ ਦੀ ਪਿੱਠ ’ਤੇ ‘ਅਮੀਰ ਸਕੂਲ’ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰੋਂ ਚਮਕਦਾਰ ਹੋਵੇ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਖੋਖਲਾ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੱਚੀ ਤਰੱਕੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਵੱਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਮਾਰਗ ਵਜੋਂ ਸਮਝਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?

Dosanjh Family AUTO GROUP

Cadillac CHEVROLET INFINITI KIA NISSAN BUICK

GMC LIVERMORE TOYOTA HYUNDAI Fremont Hyundai TOYOTA Ford ACURA

DUBLIN CHEVOLET
DUBLIN CADILLAC
DUBLIN BUICK GMC
DUBLIN KIA
DUBLIN NISSAN
DUBLIN INFINITI

FREMONT CHEVROLET
FREMONT CADILLAC
FREMONT BUICK GMC
STEVENS CREEK CHEVROLET
STEVENS CREEK CADILLAC
FREMONT HYUNDAI

CONCORD CHEVROLET
ACURA OF CONCORD
CONCORD NISSAN
LIVERMORE TOYOTA
FREMONT FORD